

Craig Caster

TRANSFORMATIONAL PARENTING

Vyeo Vingine katika Uzazi ni Mfululizo wa Wizara

*Mawasiliano ya Upendo (juzu 2)
Wazoe watoto wako (juzu 3)
Nidhamu ya Kibiblia (juzu 4)
Mwongozo wa Kiongozi*

Vitabu vingine vya Kazi na FDM.dunia

*Ukweli wa Msingi wa Kikristo: Msingi Mkali wa Mwanafunzi na Craig Caster
Ndoa ni safu ya Huduma na Craig Caster
Kuelewa Vijana na Craig Caster*

Vitabu vyote nya kazi vya FDM. Vinapendekezwa kwa masomo ya kibinafsi, kwa vikundi vidogo, kama zana za uanafunzi, na katika ushauri.

Tafadhali kumbuka: Kurasa zote tupu kutoka kwa kitabu cha kazi asili zimeondolewa.
Nambari zingine za kurasa zinaweza kurukwa kwa sababu hii.

Uzazi wa Mabadiliko

Uzazi ni Mfululizo wa Wizara

Juzu 1

Kwa Familia za Jadi, Mchanganyiko, na Mzazi Mmoja

Craig Caster

Basi, enendeni, mkawafanye mataifa yote kuwa wanafunzi, mkiwabatiza kwa jina la Baba, na Mwana, na Roho Mtakatifu, mkiwafundisha kushika yote niliyowaamuru ninyi; na tazama, mimi nipo pamoja nanyi siku zote, hata ukamilifu wa dahari. (Mathayo 28: 19-20)

FAMILY DSCP FSHP MINISTRIES

Simu: (619) 590-1901

Barua pepe: info@FDM.world

Wavuti: www.FDM.world, www.discipleshipworkbooks.com

Uzazi wa Mabadiili , Uzazi ni Mfululizo wa Wizara, Juzu 1, na Craig Caster ISBN 978-1-7331045-6-2

Magazeti na toleo la elektroniki hakimiliki © 2020 na Craig Caster. Haki zote zimehifadhiwa.

Marekebisho ya 09012020

Isipokuwa imeonyeshwa vingine, nukuu zote za Maandiko zimechukuliwa kutoka New King James Version®. Hakimiliki © 1982 na Thomas Nelson. Inatumiwa na ruhusa. Haki zote zimehifadhiwa.

Nukuu za maandiko zilizowekwa alama ya AMPC zimechukuliwa kutoka Amplified® Bible (AMPC), Hakimiliki © 1954, 1958, 1962, 1964, 1965, 1987 na The Lockman Foundation. Inatumiwa na ruhusa. www.Lockman.org

Nukuu za maandiko zilizowekwa alama ya KJV zimechukuliwa kutoka kwa King James Version, uchapishaji wa 1987. Kikoa cha umma.

Nukuu za maandiko zilizowekwa alama NASB zimechukuliwa kutoka NEW AMERICAN STANDARD BIBLE®, Hakimiliki © 1960, 1962, 1963, 1968, 1971, 1972, 1973, 1975, 1977, 1995 na The Lockman Foundation. Inatumiwa na ruhusa.

Nukuu za maandiko zilizowekwa alama ya NLT zimechukuliwa kutoka kwa *Biblia Takatifu* , New Living Translation, hakimiliki © 1996, 2004, 2015 na Tyndale House Foundation. Inatumiwa na ruhusa ya Tyndale House Publishers, Inc., Carol Stream, Illinois 60188. Haki zote zimehifadhiwa.

Bila kuzuia haki chini ya hakimiliki iliyohifadhiwa hapo juu, hakuna sehemu ya chapisho hili - iwe katika muundo wa kuchapishwa au wa e-kitabu , au nyingine yoyote iliyochapishwa -inaweza kuzalishwa, kuhifadhiwa au kuletwa katika mfumo wa kurudisha, au kuitishwa, kwa namna yoyote au kwa njia yoyote (elektroniki, mitambo, kunakili, kurekodi, au vinginevyo), bila idhini ya maandishi.

Yaliyomo

Dibaji	vii
Utagulizi	ix
Dibaji	Xi
Somo la 1: Kuwa Mlezi wa Njia ya Mungu	1
Somo la 2: Ramani ya Asili	7
Somo la 3: Wizara ya Uzazi.	11

Somo la 5: Madhumuni ya Uzazi	17
Somo la 6: Msingi Mkali	23
Somo la 7: Viunga vitatu Muhimu.	29
Somo la 8: Vipaumbele vya Kweli.	35
Somo la 9: Jiwe la Pembeni Kuu ...	45
Somo la 10: Mabadiliko Yako ya Kushangaza	53
Rasilimali za Kiambatisho	61
Maelezo ya mwisho	79
Kuhusu mwandishi	81
Kuhusu Wizara za Uanafunzi wa Familia	83

Dibaji

Wazazi wengi watakubaliana angalau mambo mawili: kulea watoto kunaweza kuwa nzuri *na ngumu*. Marekebisho lazima yafanywe kwa upekee wa kila utu, na kuwafanya watoto waburudishwe inaweza kuwa changamoto. Lakini mdudu halisi ni nidhamu. Wanandoa lazima wafanye kazi kama timu, wazazi wasio na wenzi wanafanya kazi bila chelezo, na kila mzazi anakabiliwa na changamoto ya kulinda na kumfundisha kila mtoto kutoka kuzaliwa hadi kuwa mtu mzima. *Wakati , wapi , viyi , kiasi gani , mara ngapi , kwa muda gani , na hii inafanya kazi kweli* ni maswali machache tu yanayosonga mawazo ya mzazi anayekodolea macho uso wa mtoto wa thamani, mtiifu. Ukweli ni kwamba, wazazi wengi leo hawajui wapi waelekee, wanaamini wazazi wao wenyewe walifanya kazi nzuri tu, na wanajiona hawana vifaa vya kutosha.

Lakini kuna msaada kwa wale ambao watasikiliza. Mungu, muumba wa vitu vyote, hajatuacha bila mwongozo. Yeye ndiye muundaji wa taasisi tunayoiita familia na ametupa maagizo wazi katika Neno lake juu ya jinsi ya kufanikiwa. Tunahitaji kuchukua hii kwa uzito kwa sababu tuna adui. Biblia inatuambia kwamba Ibilisi, Shetani, anafanya kazi dhidi yetu na angependa kuvunja nguvu za familia, ambayo pia ni shambulio dhidi ya kanisa, jamii, na ushuhuda wetu wa Kikristo kwa ulimwengu uliopotea. Lakini Mungu, akijua mahitaji yetu yote, hutupa Neno Lake na Roho Mtakatifu, ambayo ni ya kutosha kushinda vita vyovyote.

Kwa kusikitisha, Wakristo wengi hawajui kwamba Biblia ni muhimu kwa kulea watoto, kwa hivyo wanageukia uzoefu wa zamani au falsafa ya ulimwengu kupata msaada. Lakini sasa ni wakati wa kusikiliza na kutafuta hekima na mwongozo wa Mungu ili kuimarisha familia zetu. Ikiwa hatuko tayari kujitiisha kwa Muumba wetu, basi tunaweza kutarajia nini kwa siku zijazo? Tunapofanya kazi nje ya mapenzi ya Mungu, matokeo yake ni machafuko na uharibifu. Inaweza kuja polepole, kwa hivyo hatujui, lakini mwisho ni maumivu.

Uzazi ni safu ya Huduma itakusaidia kujifunza mpango wa Mungu wa kulea watoto. Iwe unafanya kazi kama familia ya jadi, familia iliyochanganywa, familia ya mzazi mmoja , au babu na nyanya wakilea wajukuu, kanuni za Mungu za uzazi ni bora na za mwisho. Sisi sote ni watoto wa Mungu, mzazi na mtoto sawa, na hatatuacha kamwe bila uwezekano wa maisha yaliyojaa furaha na mafanikio.

Mungu akubariki kuititia kanuni zake nzuri, zinazobadilisha maisha na abariki familia yako unapomruhusu akubadilishe uwe mzazi anayetaka uwe.

Omba sala hii pamoja.

Mpendwa Bwana Yesu, tunaomba msaada wako na hekima kuwa wazazi ambao wanakuuheshimu na kukutukuza. Tafadhali tipe imani ya kukuamini wewe na neema ya kubadilisha yale mambo tunayofanya vibaya. Tusaidie kuanza kufanya mapenzi yako kwa jinsi tunavyowapenda na kuwafunza watoto wetu. Amina.

Utangulizi

Kitabu hiki kimeundwa kukuleta kwenye njia ya uanafunzi, ambayo inamaanisha kutembea katika kanuni za Mungu. Tunapotumia maneno kama *kutembea*, tunatumai unelewa kuwa kuishi katika kanuni hizi ni muhimu kama kujifunza kutembea.

Malengo ya kitabu chetu cha kazi ni:

1. kukuonyesha kuwa Mungu hutoa kanuni za uzazi,
2. kukupa vifaa na matumizi ya kutumia kanuni hizi, na
3. kuongoza familia yako katika msamaha, uponyaji, na umaja unaokuja kwa kumtii Mungu.

Huduma za Uanafunzi wa Familia zipo kusaidia kuelimisha mwili wa Kristo katika maeneo muhimu. Kushindwa katika ufuasi kunahusiana moja kwa moja na kutofaulu katika uzazi. Na tunajua hii? Kwa kile tumeona, uzoefu, na kupatikana katika takwimu zilizothibitishwa leo.

Mchakato

Utafiti umegawanywa katika juzuu nne. Anza na ujazo 1 na endelea kuititia kila ujazo kwa mpangilio. Kuruka kwa sauti au sehemu ambayo inachochea shauku yako inajaribu lakini haishauriwi, kwa sababu kila ujazo na somo hujengwa juu ya mwenzake. Kwa mfano, kweli unataka kumfundisha mtoto wako nidhamu ili uweze kuendelea na somo hilo, lakini kuna kanuni za kibiblia ambazo lazima zifunzwe kabla ya kuadibu kwa njia ya kimungu. Jitahidi kumaliza somo moja kila siku kwa siku tano. Kujenga masomo ya kila siku na msimamo ni ufunguo wa mafanikio ya kiroho.

Kanuni hizi zimejaribiwa na kuthibitika kufanikiwa. Nimepata uzoefu katika maisha yangu mwenyewe, familia yangu mwenyewe, na kuititia maisha ya watu isitoshe katika madarasa ya ushauri na uzazi. Tafadhali elewa, hii sio mwongozo wa "Hatua tano Rahisi za Uzazi". Ufuasi wa kibiblia ni kazi ngumu na itakuhitaji ubadilishe mitazamo na tabia zako. Mchakato utahitaji kujitolea na kujitolea ili kufanikisha kanuni.

Kuanzia Kila Siku

- Angalia kila somo la kila siku kama wakati unaotumiwa na Mungu wako, na mtarajie Yeye azungumze nawe kuititia Neno Lake.
- Anza kila siku na maombi, ukimwombwa Mungu akufunulie ni wapi unahitaji kubadilika na kukupa uwezo wa kutumia kile unachojifunza.
- Kuwa na mawazo ya kutafakari. Usikimbilie kusoma tu kusema kwamba umemaliza. Mpe Mungu wakati wa kusema nawe, na tafakari juu ya yale unayojifunza.

Mambo ya Kumbuka

- Kazi hii ni kipaumbele kipyaa na itahitaji muda wa kujitolea. Masomo yanapaswa kufanya kila siku. Ulikosa siku, *usiiruke*, lakini fanya kazi kumaliza masomo yote kwa utaratibu.

- Wakati mwingine tunaanzisha miradi na hatumalizi. Fikiria umuhimu wa jukumu lako la uzazi na fanya uamuzi wa kumaliza masomo haya kwa uaminifu. Omba juu ya vipaumbele vyako na kile unachoweka mbele ya ahadi hii. Pata msaada wa mshirika wa uwajibikaji kwa sala na kusoma ikiwi ni lazima.
- Ikiwa umeoa, mwenzi wako ni mshirika muhimu katika juhudhi hii. Soma pamoja au kando, lakini kila wakati jadili kile ulichojifunza kwani kinahusiana na maswala ya ndoa na uzazi na mabadiliko.
- Masomo yanaweza kutofautiana katika idadi ya habari iliyowasilishwa. Baada ya kumaliza kila moja, tazama mbele kwa somo linalofuata kupanga muda wako na Mungu na kufaidika zaidi.
- Nafasi hutolewa kwa kujibu maswali na kurekodi mawazo yako na sala. Ikiwa umepakua na kuchapisha kitabu hiki cha kazi, tunashauri uweke kwenye binder ya pete tatu na ujumuishes karatasi ya ziada ya uandishi wa kibinagsi na noti.

CHIMA ZAIDI

Sehemu hii inaashiria fursa ya kusoma Maandiko na kuihusisha na mada inayowasilishwa. Wakati wa mchakato huu wa uanafunzi utafahamiana zaidi na Biblia, kanuni za kibiblia za uzazi, na kile ambacho Mungu anatarajia kutoka kwako kama mzazi.

Kujichunguza

Unapojoifunza kanuni za kibiblia, sehemu hii hutoa wakati wa kujichunguza, kutafuta maeneo ambayo uboreshaji wa kibinagsi unahitajika. Nafasi hutolewa kwa orodha ya ufahamu, maungamo, na maombi ya nguvu na hekima kufanya mabadiliko hayo. Kipengele kimoja cha mchakato wa uanafunzi ni ufanuzi wa kujichunguza. Ili kuwa wanafunzi wa kweli lazima tuelewe kwamba Mungu hatamani tu tuweze kukua katika maarifa, lakini pia anahitaji tuiishi.

JAMBO LA KWELI

Sanduku kamia hili hutoa ufanuzi wa maneno au vishazi kutoka kwa Biblia. Tumechukua tadhhari kubwa kutumia faharasa za Biblia zinazojulikana, zenyе sauti za kimantiki na ufanuzi kwa ufanuzi unaorejelewa mapowezekana. Wendi wa Tashii Hzl Zihamekana katika *Kiambatisho T: Kamusi*.

MPANGO WA HATUA

Baada ya kusoma kanuni za kibiblia, sehemu hii inakupa changamoto ya kuchukua hatua na kutumia kile ulichojifunza kwa maisha yako. Ili kuwa wanafunzi wa kweli lazima tuelewe kwamba Mungu hatamani tu tuweze kukua katika maarifa, lakini pia anahitaji tuiishi.

Rasilimali za Kiambatisho

Tafadhali chukua faida ya viambatisho mwisho wa kitabu cha kazi. Wako kwa ukuaji wako, na tunawarejelea katika kitabu cha kazi. Kabla ya kuanza safari hii nzuri, tafadhali jaza *Kiambatisho A: Barua ya Kujitolea kwa Mzazi*.

Mwongozo wa Kiongozi

Mwongozo wa kiongozi unapatikana kwenye FDM.world chini ya Upakuaji wa Huduma Bure. Vifaa vyote kwenye wavuti yetu huzingatia uanafunzi na hutolewa bure.

x

Dibaji

Zawadi Zake Za Thamani

Nina watoto watatu, na ninawapenda wote na ninawatakia mema, lakini nimepungukiwa na upendo ikilinganishwa na upendo wa Mungu kwangu. Nyakati nyingine wakati nilikuwa nikilea watoto wangu, sikuzote nilikuwa na maoni mazuri juu yao. Kwa ujinga nilifikiri, *Oh jamani! Mungu, nadhani umekosea. Hii ina kasoro.* Lakini nimekuja kuelewa kwamba Mungu hafanyi makosa, na hakuna hata mmoja wa watoto wangu aliye na kasoro. Kwa kweli, kila mtoto wa kipekee ni zawadi ambayo Mungu alijua nilihitaji.

Tunajifunza katika Zaburi ya 127 kwamba watoto wetu ni zawadi kutoka kwa Mungu. Hivyo swali langu na wewe siyo, Je, ni zawadi ya Mungu amekupa, lakini, *nani* zawadi ni? Na umefanya nini na zawadi hiso? Fikiria juu ya jinsi ulivyothamini, na utambue kwamba Mungu ameona jinsi ulivyoshughulikia, au kutotumia vyema zawadi alizokupa.

Mawazo Mema

Hapo zamani, nilifikiri Mungu alikuwa akitatishwa tamaa nami kila wakati. Kila wakati ningezingatia kile Mungu lazima anafikiria juu yangu, niliogopa alikuwa anafikiria, *Craig, wewe ding-dong. Je! Utakusanya lini?* Na kisha, Sawa, *ndivyo ilivo. Hiyo ni mara ya mwisho, Craig*. Nilikuwa na wazo mbaya juu ya jinsi Mungu aliniona kwa sababu ya mambo ambayo nilikuwa nimefanya maishani mwangu. Nilidhani alikuwa amekasirika nami kila wakati. Mwishowe nilijifunza kuwa mawazo haya yalikuwa uwongo kutoka kwa Shetani.

Ikiwa utaokota mchanga kwa mikono miwili ufukweni, nafaka zilizo mikononi mwako zingezi sekunde ambazo ungeishi kwa maisha yako yote ya asili. Katika Neno Lake, Mungu anasema kwamba mawazo yake yote juu yetu ni mema, na yanazidi mchanga wote katika dunia nzima (Zaburi 139: 17-18). Pamoja na mawazo haya mazuri, ni lini Muumba wetu anaweza kuwa na mawazo mabaya juu yetu?

Mungu aliamua siku zetu zote, pamoja na siku mbaya na majaribu magumu ambayo yatagusa maisha yetu. Mungu anajua watu si wakamilifu na wazazi hufanya makosa. Lakini Yeye hutumia makosa yetu yote, majaribio, na shida kujifunua na kutuleta katika uhusiano wa karibu naye. Ndani ya ruhusa Yake ya uongozi, Mungu huturuhusu kufanya vitu vya kijinga, na kutakuwa na matokeo kila wakati. Tunaona hii katika familia nyingi leo, wasio Wakristo na Wakristo sawa, kwa sababu wazazi mara nyingi hutegemea uelewa wao wenyewe kulea watoto. Hii imesababisha maumivu kama hayo na mkanganyiko, ambayo imesababisha ukosefu wa amani, furaha, na baraka kwa wazazi na watoto.

Lakini msifu Mungu! Hatuachi au kutuacha tunapofanya mambo ya kipumbavu na zawadi Zake za thamani (Waebriana 13: 5). Mungu hatawaacha kamwe au kuwaacha (watoto) wetu (sisi). Wacha tupokee nidhamu ya Bwana wetu ili tuweze kupata amani Yake na haki katika nyumba zetu. Kumbuka, Mungu alijua kila mmoja wetu kabla ya wakati wenyewe kuanza, pamoja na mema, mabaya, na mabaya (Zaburi 139: 1-18), na bado alichagua sisi kuwa watoto Wake. Asante Mungu kwa hilo!

Katika Luka 15, Yesu alizungumza na kikundi mchanganyiko cha waumini na wasioamini, watu wa kawaida na wasomi, juu ya uhusiano na watoto Wake. Kile Yesu aliwaambia, na sisi, ni, "Nisikilizeni nami nitawafundisha jinsi Baba yangu aliye mbinguni anawaangalia watoto Wake." Ni fahari tunapofahamu na kuelewa uhusiano wetu na Mungu aliye hai.

Tabia ya Mpotevu

Katika Luka 15: 4-7, Yesu alianza na mfano wa kondoo aliye potea, akionyesha jinsi Mungu anavyotufuata kwa upendo tunapotopota. Katika Luka 15: 8-10, Yesu aliendelea na mfano wa sarafu iliyopotea, ambayo inaonyesha thamani ambayo Mungu huweka juu ya kila mmoja wetu, jinsi tulivyo wa thamani na wa kipekee kwake. Katika Luka 15: 11-24, mfano wa mwana mpotevu, Yesu alifundisha juu ya zawadi ambazo Mungu amewapa watoto wake. Mungu amempa kila mmoja wetu zawadi ambazo anasema ni za kibinafsi. Huu ni mtazamo ule ule ambao anatuambia tuwe nao juu ya mwenzi wetu na watoto, kuwachukulia kama zawadi maalum kutoka kwa Mungu.

Mwana mpotevu ni mtu ambaye anachukua urithi ambao baba yake anampa, kisha anautumia vibaya na kuutumia vibaya kulingana na matakwa yake wenyewe. Hata wakati tunapotumia vibaya zawadi za Mungu, kama vile mwana mpotevu, Yeye hashutumu. Katika ujuaji wake, Mungu alikuwa tayari anajua tutafanya mambo ambayo tumefanya. Kweli hatuwezi kuelewa upendo na huruma yake. Neno linatuambia, "Njia zangu [ziko] juu kuliko njia zako" (Isaya 55: 9). Pia tunaambiwa tusikilize, tuamini katika upendo ambao Mungu ametuonyesha katika Yesu, na tufuate hekima yake badala ya uframamu wetu. Yesu alikuja ili tuweze kumjua Baba na kuanza kupata muujiza wa fadhili zake kwetu.

Katika Luka 15: 11-13, Yesu alisema, "Mtu mmoja alikuwa na wana wawili. Mdogo wao akamwambia baba yake, Baba, nipe sehemu ya mali nitakayoipata. Basi akagawanya riziki yao. Siku chache baadaye, mitoto mdogo alikusanya vyote, akasafiri kwenda nchi ya mbali, na huko akapoteza mali yake kwa kuishi kwa mpotevu. " Angalia alikuwa mwana mpotevu akiongea na baba yake, akiuliza sehemu yake ya bidhaa na kisha akaenda zake. Kama wana na binti za Mungu, ujumbe huu unakusudiwa kama mfano kwetu.

Wakati mwana mpotevu anaposema, "Nipe sehemu ya bidhaa ambazo zinaniangukia," anamwuliza baba yake kwa yale yote yanayomjia kisheria. Haombi zaidi, ni nini kinamjia tu. Kwa maana fulani, hii ndio sisi tunamwambia Baba yetu wa mbinguni, "Nataka yote, Mungu. Nipe baraka hizo ulizoniahidi. " Je! Unataka zawadi zote alizonazo kwako? Sio vibaya kuuliza, "Mungu, nipe kila ulicho nacho kwa ajili yangu." Anaipenda wakati tunataka yote. Ukweli wa kusikitisha ni kwamba wengi wetu tunachukulia karama anazotupatia kwa uzembe. Wakati hatuangalii zawadi Zake zote kama baraka, tunazichukulia vibaya.

Ni wangapi wetu tumewatendea wenzi wao wa ndoa au watoto wetu, ambao ni zawadi za Mungu kwetu, bila kujali na vibaya? Ni wangapi kati yetu hawajui cha kufanya na zawadi ambazo ametupatia? Wakati mitoto wangu mkubwa alikuwa na miaka mitatu, nilitaka kufunga zawadi hiyo na kuituma. Hata katika umri mdogo kama huo, hakukuwa na mwanadamu mwingine duniani ambaye angeweza kunikasirisha sana. Alikuwa pauni

kumi na nane tu kwa mia mbili yangu, na nilikuwa nikisali, "Mungu, ni wapi ninaweza kwenda na kuuza hii? Nadhani umekosea! Hii imevunjika."

Msifu Mungu, mengi yamebadilika tangu wakati huo. Moja ya mabadiliko makubwa ndani yangu ni mtazamo wangu kuelekaa mtoto huyu mwenye mapenzi ya nguvu. Mungu alipenya akili yangu iliyofadhaika na kuelewa kwamba mwanangu ni zawadi yake kwa mke wangu na mimi. Shida yangu ya hasira haikuwa kosa au jukumu la mwanangu; tatizo lilikuwa ndani yangu. Mungu alimtumia mtoto huyu mwenye mapenzi makuu kufunua moyo wangu wa ubinafsi, mpumbavu na kunipigia magoti. Nilipoanza kuomba, kufunga, kutubu, na kusoma, nikiomba, "Mungu, nisaidie," Alianza kunibadilisha kulingana na ahadi Yake.

Hiyo ndio kusudi la kuwa na majaribu katika kulea watoto wetu. Mungu hutufikisha mahali ambapo tunasema, "Bwana, ninahitaji msaada. Sijui ninachofanya hapa. Unasema mwanangu (binti) ni zawadi, lakini yeye haonekani kama zawadi." Hapo ndipo Mungu anasema, "Yeye (yeye) ni zawadi ya pekee sana, na, ikiwa unakuja Kwangu, nitakuonyesha jinsi ya kumtendea (yeye). Nitakuonyesha jinsi ya kumtunza (yeye)." Mungu alilazimika kufanya upasuaji wa kweli kubadilisha moyo wangu na akili na kunifundisha jinsi ya kuthamini na kutibu vipawa vyake nya thamani.

Katika Luka 15:12, wakati mtoto alimwuliza baba yake sehemu yake, alikuwa akisema, "Sawa, niko tayari, baba. Niko tayari kutunza vitu vyote nilivyo navyo. Sihitaji msaada wako kuwatunza tena. Ninaweza kuifanya peke yangu." Kisha akatoka mwenyewe na akapoteza mali zake kwa kuishi mpotevu (mzembe, mpotevu, mbinafsi). Mwana huyu hakuthamini baraka za baba yake. Badala yake aliwapoteza kulingana na matakwa yake mwenyewe. Alichukua zawadi zilizokuwa zikimjia na kusema kwa upumbavu, "Unajua nini? Sitaufuata njia yako, Baba. Sitaki msaada wako hata hivyo. Sihitaji msaada wako. Nitaenda kuchukua zawadi hizi na kuzitumia kama vile ninavyotaka."

Hii ni sehemu ya kwanza ya ujumbe wa mwana mpotevu. Wakati mtu anapokea zawadi kutoka kwa Mungu halafu anatibu au anatumia karama hizo kwa njia tofauti na vile Mungu alivyokusudia, wanaishi kama mwana mpotevu -kwa uzembe, ovyo, ubinafsi, na upumbavu. Kwa nini wengi ndani ya mwili wa Kristo wanaishi kama wapotevu? Wengi hawaoni hali yao ya kiroho, wanaishi kwa uelewa wao au kufuata ushauri wa ulimwengu, pamoa na wengi wanapuuza vipawa ambavyo Mungu ametupatia kupitia Neno Lake. Na wengine wetu wako katika uasi tu.

Zawadi kutoka kwa Mungu

Je! Umewahi kumtazama mwenzi wako na watoto wako kama zawadi kutoka kwa Mungu? Kiwango cha talaka huko Amerika ni cha kushangaza, lakini je! Unajua wengine wameripoti kwamba karibu nusu ya talaka zote zinatokea kwa wenzi wa ndoa walidai kumwamini Yesu kama Bwana na Mwokozi wao? Talaka ni chungu sana na inaumiza sana watoto. Ikiwa hatutazami kwa Yesu kupata hekima na nguvu, basi tutaanza kufikiria na kutenda kwa ubinafsi, tukiwa wapumbavu kama yule mwana mpotevu na pengine kupoteza zawadi zetu. Wakristo wengi leo wako hata kwenye njia ya kitakwimu ya talaka, wakati wengine wanaishi katika uhusiano dhaifu, ambao haujatimiza uhusiano na mateso mfululizo.

Mvutano unaweza kuingia katika uhusiano wa ndoa wakati baba na mama hawakubaliani juu ya njia za uzazi. Msuguano na watoto pia unakua kupitia kufadhaika kwa sababu kanisa na au waumini wengine hawawafanyi wazazi kujua maagizo ya kibiblia ambayo Mungu ametoa juu ya mada hii. Au labda baba na mama wanajua ukweli lakini bado wanaendelea kupigia kelele, kutoheshimiana, kubishana, kudanganyana, na kutofautiana. Wakati hatimaye niligundua uwepo wa hali ya hasira, ya ubinafsi ndani yangu, nililia, "Bwana, tafadhali nisaidie!" Na kwa rehema zake, hakunikataa.

Akirudi kwa mwana mpotevu, ni nini yeye hatimaye kutambua kati ya hali yake? Katika aya ya 17 tunasoma, "Lakini alipojitambua, akasema, Ni wangapi wa waajiriwa wa baba yangu wana mkate wa kutosha, na mimi hufa na njai!" Kuna kanuni muhimu sana katika aya hii. Mwana huyo alirudi kwenye fahamu zake (alijitolea kwa usadikisho wa Roho Mtakatifu) na akawaza, Kwa kweli ni lazima niende kwa baba yangu. Yeye ndiye alikuwa na karama. Yeye ndiye aliyenipa. Anajua jinsi ya kuwatunza. Ninahitaji kurudi kwake. Hii inaonyesha kuwa alikuwa amekuja mwisho wa nafsi yake -mapenzi yake-kufanya mambo kwa njia yake mwenyewe.

Watu wengi kwenye mpango 999 wanakataa kukubali kuwa wako mwisho wao wenyewe. Ndoa yao haina urafiki wa kweli, upendo, na umoja. Na uhusiano wao na watoto umefadhaika na hauna utaratibu. Badala ya kuja kwa Bwana, wanapanga mpango mwingine duni. Wanaamua wao wenyewe kupata "msaada" kutoka kwa rafiki au kusoma kitabu fulani cha ushauri wa ulimwengu, wakianza mpango wao mpya "wa moto" bila Mungu, Yeye aliywewa zawadi hizo. Mwana mpotevu alikwenda ulimwenguni, na ulimwengu haukuwa na kitu kwake. Je! Ni lini pia tutatambua ulimwengu hauwezi kutusaidia? Kuna mmoja tu anayeweza. Mwana mpotevu alipaswa kufika mwisho wa nafsi yake kabla ya kurudi kwa baba yake. Je! Itachukua shida gani kabla ya kukubali kuwa mwisho wetu na kwenda kwa Baba yetu wa mbinguni kwa msaada?

Kwa nini, kwa wengi, inachukua shida kubwa kabla ya kwenda kwa Mwokozi wetu na kusema, "Bwana, nisaidie"? Mungu anataka tuje kwake, lakini Shetani anafanya kazi kuwashawishi waamini kwamba Neno la Mungu halitumiki katika maeneo haya ya maisha yetu. Shetani amewasadikisha wengi kwamba Mungu hana nia, hajali, hawezi, au hayuko tayari kutusaidia. Ni wachache ambao wangekubali hili moja kwa moja, lakini angalia hali ya mwili wa Kristo. Tunasema na uchaguzi tunayofanya katika maisha yetu ya kila siku.

Ni kwa neema ya Mungu pekee tunaweza kutunza zawadi Zake. Je! Ulijua kwamba katika kila eneo la maisha yako ambapo haupati nguvu, amani, na ufahamu wa Mungu, ni kwa sababu haujamleta kwa Mungu? Itachukua nini kabla ya kumrudia Yeye kwa habari na nguvu ambayo itakuwezesha kumtunza mwenzi wako na watoto wako? Mithali 3: 5-6 inatuambia, "Mtumaini Bwana kwa moyo wako wote, wala usitegemee ufahamu wako mwenyewe; katika njia zako zote mkirii yeye, naye atazielekeza njia zako." Je, unafahamu neno kila njia? Hakuna kinachotengwa. Kila kitu kimejumuishwa. Je! Uko tayari kumtazama na kusema, "Mungu, tafadhali nisaidie," na kisha uwe tayari kufuata maagizo Yake?

Amka kwa Ukweli

Mwana mpotevu aliamka na ukweli katika Luka 15: 18-19 na akasema, "Nitaamka na kwenda kwa baba yangu, na nitamwambia, 'Baba, nimekosa juu ya mbingu na mbele yako, na mimi sio anastahili zaidi kuitwa mwana wako. Nifanye kama mmoja wa waajiriwa wako.' Hakuwa anajaribu kufanya makubaliano na baba yake.

Wengine wetu hujaribu kujadili mpango, lakini toba sio juu ya kujadiliana na Mungu. Unapochunguza mitazamo na tabia zako, wanamwambia nini Mungu?

- Sawa, Mungu, nitampenda mtoto wangu, lakini ikiwa hatafanya hivi au vile, sahau.
- Bwana, ikiwa hautanipa kile ninachotaka, basi sina wakati na Wewe.
- Nitaenda kanisani Jumapili, lakini nina shughuli nydingi sana kuweza kutumia wakati na wewe kila siku.
- Wakati mtoto wangu ataacha kutenda kwa njia hii, basi nitaacha kupiga kelele na kumzomea.
- Ikiwa binti yangu ataanza kutii kila kitu ninachosema, basi nitaacha kutenda kwa njia hii.

Tabia ya dhambi haiwezi kuhesabiwa haki kamwe. Hatuwezi kumwambia mtu mwingine yeoyote kwa haki, "Umenifanya nifanye dhambi." Je! Unadhani ni kwanini Mungu anatoa ufanuzi kamili katika Neno lake juu ya upendo ni nini na sio nini? Wazazi wanaposikia jinsi upendo huu unatumika kulea watoto, mara nydingi huanza kulia juu ya dhambi zao. Wakati wanajitazama kwa uaminifu, mara nydingi huona vitendo visivyo vya upendo vimefanywa

dhidi ya wenzi wao na watoto wao kila siku. Je! Unajua kinyume cha upendo? Ni chuki, ambayo Mungu huiita dhambi. Hauwezi kufanya mazoezi ya dhambi kwa kupuuza maagizo ya Mungu na bado uvune baraka Zake (Wagalatia 5: 7-15). Mungu ni safi na hawezikukubali au kulipa tuzo ya dhambi.

Kusubiri na Kutumaini

Tunapoangalia tena, tunaona jinsi baba ya mwana mpotevu alivyoitikia kurudi kwake.

Alipokuwa bado yuko mbali, baba yake akamwona, akamhurumia, akamkimbia, akamwangukia shingoni, akambusu. Mwana akamwambia, "Nimetenda dhambi juu ya mbingu na mbele zako, na sistahili kuitwa mwana wako." Lakini baba akawaambia watumwa wake, Leteni joho bora kabisa, mkamvike, mkaatii pete kidoleni na viatu miguuni. Leteni ndama aliyenona hapa na mumchinje, na tule na tufurahi; kwani mtoto wangu alikuwa amekufa na yu hai tena; alikuwa amepotea na amepatikana." Nao wakaanza kufurahi. (Luka 15: 20-24)

Baba hakuwa amekaa ndani ya nyumba akiwaza, Mwanangu mjinga anaharibu jina langu huko nje na kunifanya nioneokane kama begi la uchafu. Anachukua zawadi zangu na kuzitupa na kuzipoteza. Unajua nini, natumai hatawahi kurudi! Hakuwa akilalamika, kunung'unika, na kuhangaikia ujinga wa mtoto wake. Badala yake, baba alikuwa akingojea mtoto wake mpotevu arudi nyumbani kwake. Hii ni picha ya Baba yako wa

mbinguni. Yeye anasubiri na anatumai kuwa utakuja kwake kila siku kupokea hekima na neema ya kumtunza mwensi na watoto amba amekupa. Anajua makosa yako. Naye anakujua kuliko unavyojijua. Alikuchagua na akakupa zawadi hizi.

Mungu hatakuja kwako na kuwarudisha. Tunaweza kuwanyanya sana hivi kwamba tunawapoteza na, ndio, anaturuhusu uhuru wa kuchagua. Lakini Mungu wako anakungojea uje kwake ili aweze kukufunga mikono yake na kukupiga busu na kukubariki. Yeye hakukusudia sisi kufanya chochote kwa kutegemea hekima yetu wenyewe na nguvu. Yeye anasubiri na anatumaini kwamba utakuja kwake. Yeye hasubiri wewe uache kuwa na hasira. Anajua huwezi kubadilika peke yako. Anataka uje kwake na upokee baraka zote na nguvu zote ambazo kwa upendo anatamani kutoa.

Mungu anajua dhambi zetu na udhaifu wetu kuliko sisi - na kwamba tumekuwa tukijaribu kufanya mambo kwa njia yetu wenyewe. Anajua tumegeukia mambo ya kidunia, ya dhambi kutusaidia kukabiliana na uchungu wa kutomtazama. Lakini upendo wake ni wa kushangaza. Neema na rehema zake ni zawadi nzuri. Unapokuja, Mungu atakutana nawe mahali ulipo sasa na kuanza kukujaza hekima, nguvu, na nguvu inayohitajika kufanya mapenzi yake. Anaweza na atakuwezesha kutibu vipawa vyako vile anavyotaka.

Natumai kuwa utakapomaliza vitabu hivi nya kazi, utawaona watoto wako kuitia macho ya Mungu, kama zawadi Zake kwako. Na kwamba utakuwa tayari kuwapenda na kuwajali vle anavyotaka. Ninaomba kwamba utupilie mbali maoni yako yote ya kitamaduni juu ya uzazi na ujifunze kuitia Neno la Mungu, na Roho Mtakatifu, kile angependa ufanye na zawadi Zake.

Kwa kutimiza ahadi zake katika familia yangu, Mungu amenionyeshea kwamba bila kujali ni nini kilichopita, au jinsi ambavyo hapo awali ulizitendea karama zako, Anakusubiri kwa hamu umkumbatia Yeye na Wake

njia. Tamaa ya Mungu ni kukuona umeshinda, kukuona kama mzazi Anayekuita uwe. Neno lake linafunua kuwa hawa ni watoto wake amba amekupa, na Neno lake ni mwongozo wa mafundisho.

Mfuate na atakubariki.

Craig Caster

Je! Uko tayari kumfuata sasa? Yesu anatuhimiza, "Jitieni nira yangu na mijunze Kwangu, kwa maana mimi ni mpole na mnyenyeketu wa moyo, nanyi mtapata raha kwa roho zenu. Kwa maana nira yangu ni laini na mzigo wangu ni mwepesi "(Mathayo 11: 29-30 NASB).

Baba, asante kwa neema na rehema zako kwangu. Asante kwa Neno lako. Asante kwa uvumilivu wako, na kwamba Unaningojea, huku mikono ikiwa imenyooshwa, kuja Kwako kila siku. Ninaamini Unataka kunibariki. Ninaamini Unataka kunipa hekima. Ninaamini Unataka kunipa nguvu, Bwana, kwa neema ninayohitaji kupenda na kufundisha watoto wangu. Asante kwamba ninaweza kuja mbele yako wakati wowote na mahali popote. Tafadhali nisaidie kusikia sauti yako, kujua mapenzi yako katika kuwajali watoto amba amenipa. Nisaidie, Bwana, kuwa tayari kutumia muda katika kuifunza kile Neno lako linasema. Na ninaomba kwamba Roho Wako Mtakatifu aniongoze na anipe ufahamu. Bwana, ninatubu njia zangu, na niko tayari kukemea hekima yote ya ulimwengu. Ninaomba msamaha wako kwa kugeukia mambo haya zamani. Ninaomba kwamba Utukuzwe na maisha yangu. Ninaauliza haya mambo kwa jina la Yesu. Amina.

Somo 1

Kulea Njia ya Mungu

Uzazi ni kama kujifunza kutumia teknolojia mpya ya kimapinduzi inayoitwa kompyuta-mnamo 1992. Isipokuwa ni ngumu zaidi, kwa sababu kuchanganyikiwa ni kubwa, kuchanganyikiwa kuna nguvu, na njia ya kujifunza ni ndefu zaidi. Tunapoleta nyumbani kifungu chetu cha kwanza cha teknolojia ya kompyuta, inaambatana na maagizo na nambari ya simu kwa msaada wa teknolojia, kwa sababu tunajua mapema au baadaye tutahitaji msaada. Lazima tujifunze jinsi ya kuvinjari kupitia skrini iliyojazwa na picha na habari hadi mahali tunapotaka. Na pia tunajifunza hivi karibuni kwamba kuandika bila kupiga mara kwa mara kipengele cha *Hifadhi* kunaweza kusababisha kutoweka kwa kufadhaisha kwa bidii yetu. Lakini licha ya yote, tunaendelea, kwa sababu hatutapigwa, na mwishowe kutumia kompyuta inakuwa uzoefu wa kupendeza na kufurahisha.

Kujifunza kwa mzazi ni sawa. Zingatia *ujifunzaji* wa neno, kwa sababu uzazi uliofanikiwa unahitaji maagizo na matumizi. Katika masaa machache baada ya kumleta mtoto huyo mchanga kutoka hospitali, siri hiyo huanza kufunuliwa. Kwanini kulia? Kuna haja gani? Na ndivyo inavyoendelea mtoto anakua, na ndivyo wasiwasi pia, hadi tutambue kuwa kuna zaidi ya hii kuliko upendo. Mara kwa mara tu ni kwamba kile kinachofanya kazi leo hakitafanya kazi kesho, na kadhalika. Hii inaendelea tangu utoto hadi ujana. Na ikiwa unalea zaidi ya mtoto mmoja, unagundua kuwa Mungu ana ucheshi. Kuwa wa kipekee kunamaanisha mbinu ambazo zinafanya kazi na mtoto mmoja zitakuwa na matokeo tofauti kabisa na mwingine. Kila mtoto anahitaji mafunzo na mwongozo, na kupata kwamba mazoea na mipango haitoshi, tunapata hekima.

Tunaelekea Wapi?

Habari njema! Hekima inapatikana, na licha ya changamoto za uzazi inaweza kuwa ya kuthawabisha sana. Iwe una mtoto mmoja au kadhaa, tayari unatambua kuwa uzazi ni jukumu kubwa, lilioloaa shida zinazowezekana, lakini pia limejaa furaha na furaha nyingi. Kuwatazama watoto wako wakikua, kuona mienendo wanapoingiliana, na kuona mabadiliko katika haiba zao ni ya kupendeza sana. Na habari bora zaidi ya yote: uzazi mzuri sio siri. Tunaweza kuwa mzazi kwa ujasiri wakati tunapata kutoka kwa hekima ya dhana za kibiblia na ufahamu wa mapenzi ya Mungu. Tunapoifanya kwa njia ya Mungu, juhudhi zetu hazitapotea. Mungu anataka tuelewe jukumu letu kama wazazi na kufanikiwa kusindikiza watoto wetu hadi kwenye mwishilio huo mzuri wa ukomavu wa kimungu.

Unapoanza somo hili juu ya uzazi, Mungu anataka uwe na hakika kabisa kuwa anaweza kukupa chochote unachohitaji. Angalia anayoahidi:

Kama vile uweza wake wa kimungu umetupa sisi vitu vyote vinavyohusu uzima na utauwa, kwa kumjua yeche aliyetuita kwa utukufu na fadhila, ambayo kwayo tumepewa ahadi kubwa na za thamani sana, ili kwa hiso mpate kushiriki wa tabia ya kimungu, kwa kuepukana na ujisadi ulioko ulimwenguni kwa tamaa. (2 Petro 1: 3-4)

1

Uzazi wa Mabadiliko

Mungu hutupatia "vitu vyote vinavyohusu maisha," ambayo ni pamoa na uzazi wa kibiblia. Maagizo yetu yako katika Neno la Mungu, na ni kwa uweza wake wa kimungu tunaweza kuifanya.

Kumjua Kristo kwa nguvu huathiri mwamini na huja tu kupitia wokovu na kukaa katika Neno Lake. Kukaa kunamaanisha "kukaa ndani" na inaonyesha zaidi ya ujuzi wa kichwa tu. Inamaanisha kupokea Neno kama ukweli na kisha kuwa mtiifu.

Tunapokaa ndani ya Kristo, tunapata maarifa yanayotubadilisha, na tunastahiki "ahadi kubwa na za thamani" kutoka kwa Mungu ambaye ni mwaminifu kwa asilimia 100. Na kama "washiriki wa maumbile ya kimungu," tunaweza kupata hekima isiyo ya kawaida na nguvu ya uzazi kulingana na kanuni zake.

JAMBO LA KWELI

Nguvu - Dunamis (Kigiriki). Inabadilika kama nguvu ya nguvu au uwezo wa kufanya kile ambacho ni Mungu tu anayeweza kufanya.

Maarifa - Epignosis (Kigiriki). Ushiriki kamili katika kupata maarifa.

Orodhesha yale ambayo Mungu anaahidi katika Maandiko haya.

Kwa kuwa Bwana Mungu ni jua na ngao;
Bwana atatoa neema na utukufu; Hakuna
kitu kizuri Atakizuia
Kutoka kwa wale watembeao sawa. (Zaburi 84:11)

Bali utafuteni kwanza ufalme wa Mungu na haki yake, na hayo yote mtazidishiwa. (Mathayo 6:33)

Kujichunguza

Je! Ukweli huu umeathirije mtazamo wako kama mzazi?

Je! Ni kanuni gani kuu ambazo umeahidiwa kwako?

2

Craig Caster

Uzoefu wa Zamani Hautoshi

Ukiangalia nyuma maisha na wazazi wako, unaamini kweli walijua walichokuwa wakifanya?
___ Ndio ___ Hapana ___ Hit na Miss

Wengi wetu tunashuku kuwa wazazi wetu walitumia falsafa ya "kulenga-na-kukosa" kwa kulea watoto na labda hawakuwa na ujasiri juu ya ufanisi wao.

Kwa mtazamo wa njia zako za sasa za uzazi, unajuaje unachofanya ni sawa? Kwa kawaida watu huiga nakala nzuri ambazo wazazi wao walifanya, hutupa mbaya, na hufanya zingine. Na zaidi ya hii inategemea utu wao wenyewe na uzoefu wa zamani. Kwa kuwa ni nadra kwamba mume na mke walikuwa na malezi ya aina moja, kila mmoja huleta yaliyopita kwa sasa, na kisha wote wawili wanapaswa kushirikiana kupanga njia inayokubalika ya uzazi. Lakini njia hii inaweza kutatanisha kwani wazazi hujifunza hivi karibuni kuwa watoto ni tofauti na wao na kwamba mbinu zao bora hazileti matokeo yanayotarajiwa.

Kuelewa haya yote, tuko tayari kwa ufunguo wa kwanza wa uzazi mzuri: ni muhimu hutegemee Neno la Mungu. Mantiki kama hiyo sio kawaida: "Nilifikiri ikiwa ningefanya kazi hiyo vizuri zaidi ya wazazi wangu, watoto wangu wangekuwa wazuri kama mimi." Au "Angalau sikipii kelele na kuwapiga. Nilikuwa na hali mbaya zaidi kuliko wao. " Hata hivyo sio msingi wa mafanikio. Msingi ambaao wazazi wanapaswa kujenga- mwongozo pekee -ni Biblia. Mungu anataka wazazi kufaulu, na ametoa habari zote muhimu.

CHIMA ZAIDI

Eleza kile Mungu anasema juu ya kufuata hekima yako mwenyewe.

Mtumaini Bwana kwa moyo wako wote, Wala
usitegemee ufahamu wako mwenyewe; Katika
njia zako zote mkiri Yeye,
Naye atazielekeza njia zako. (Mithali 3: 5-6)

Kuna njia ambayo inaonekana kuwa sawa kwa mwanadamu,
Lakini mwisho wake ni njia ya kifo. (Mithali14: 12)

Katika Wakolosai, Paulo alisema tembea .

3

Uzazi wa Mabadiliko

Kama vile mlivyompokea Kristo Yesu Bwana, endeni katika yeye, mkiwa na mizizi na kujengwa ndani yake, na imara katika imani, kama mlivyofundishwa, mkizidi ndani yake na shukrani. (Wakolosai 2: 6-7)

Je! Tunapaswa kutembea vipi? Na ikiwa utatembea kwa njia hiyo, itaathirije uzazi wako?

Paul alifanya kulinganisha muhimu katika mstari wa 8 Alisema *tahadhari* , ambayo maana yake halisi ni "kuwa na ufahamu na kuendelea kuwa na ufahamu."

Jihadharini mtu yejote asikudanganye kuitia falsafa na udanganyifu mtupu, kulingana na mapokeo ya wanadamu, kulingana na kanuni za msingi za ulimwengu, na sio kulingana na Kristo. (Wakolosai 2: 8)

Kuna hatari gani? Ni nini chanzo cha hatari hii? Je! Tunahitaji kujihadhari na nini?

Tunapaswa kupata wapi habari na maagizo yetu?

Mistari hii imejazwa na mifano ya athari zinazowezekana. Orodhesha mema na mabaya.

Mtu yejote asikudanganye kwa maneno matupu, kwa sababu kwa sababu ya mambo haya ghadhabu ya Mungu huwajia wana wa uasi. (Waefeso 5: 6)

Mpate kuishi kwa kumstahili Bwana, mkimpendeza kikamilifu, mkizaa matunda katika kila kazi njema, mkiongezeka katika kumjua Mungu. (Wakolosai 1:10)

Na chochote unachofanya kwa neno au kwa tendo, fanya yote kwa jina la Bwana Yesu, ukimshukuru Mungu Baba kuititia Yeye. (Wakolosai 3:17)

Mtu ye yeyote asijidanganye. Ikiwa ye yeyote kati yenu anaonekana kuwa mwenye busara katika ulimwengu huu, na awe mjinga ili awe na hekima. Kwa maana hekima ya ulimwengu huu ni upumbavu mbele za Mungu. Kwa maana imeandikwa, Yeye huwakamata wenye hekima katika ujanja wao. (1 Wakorintho 3: 18-19)

MPANGO WA HATUA

Tumejifunza katika somo hili kwamba mbali na Neno la Mungu, nguvu, na hekima hatuwezi kuwa wazazi ambao Mungu anatutaka tuwe. Ikiwa una nafasi yoyote kuhusu kuwa mtoto wa Mungu, fungua *Kiambatisho B: Kujitolea Maisha Yako kwa Kristo na kufuata maagizo kutoka kwa Neno la Mungu.*

Somo la 2

Ramani ya Asili

Ili kufuata mpango wa Mungu wa uzazi, lazima kwanza tuangalie ramani ya asili. Ilikuwa Mungu, sio mwanadamu, aliyeunda taasisi ya familia. Na ilikuwa ya kwanza, kwa hivyo taasisi muhimu ya kimsingi.

Bwana Mungu akasema, "Si vema mtu awe peke yake; Nitamfanya msaidizi wa kufanana naye. . . ." Bwana Mungu akamletea Adamu usingizi mzito, naye akalala; Akachukua ubavu wake mmoja, akaifunga nyama mahali pake. Kisha ubavu ambao Bwana Mungu alikuwa ameuchukua kutoka kwa mwanamume akafanya mwanamke, naye akamleta kwa huyo mtu. . . Kwa hiyo mwanamume atamwacha baba yake na mama yake na ataambatana na mkewe, nao watakuwa mwili mmoja. (Mwanzo 2:18, 21–22, 24)

Ndipo Mungu akawabariki, Mungu akawaambia, "Zaeni mkaongezeke; jazeni dunia na kuitiisha; tawala juu ya samaki wa baharini, juu ya ndege wa angani, na juu ya kila kiumbe chenyehuhai kiendacho juu ya nchi." (Mwanzo 1:28)

Ndoa ya kisheria nchini Merika, kwa sehemu kubwa, inajumuisha mume mmoja na mke mmoja. Hii ni kwa sababu ya mtazamo wa Kikristo wa wale walioanzisha nchi hii, ingawa kwa sasa ufanuzi wa ndoa unashambuliwa. Katika sehemu zingine za ulimwengu, hekima ya mwanadamu imeshinda na kusababisha mitala. Wanawake wanachukuliwa kuwa mali ya kutawaliwa, kunyanyaswa, na hata kuuawa, na wengine wana haki chache kama wake na hata kama mama wa watoto wao wenyewe. Mungu wa kweli ndiye muundaji wa ndoa na ana mengi ya kusema juu ya tabia nzuri kama waume na wake- na juu ya mafunzo ya watoto.

Katika Mwanzo 1:28, Mungu alisema, "Mume na mke watakusanyika na kupata watoto" (kifafanuzi changu). Huu ndio muundo wa Mungu kwa familia, lakini ni mwanzo tu. Wanandoa wengi hivi karibuni hugundua kuwa "umoja" wa moyo na akili ni ngumu. Na watoto wanapoongezwa, kuchanganyikiwa na matarajio yasiyotimizwa yanaweza kuongezeka. Tunaweka madai kwa kila mmoja na kwa watoto wetu, na wakati mahitaji haya hayatakelezwa, matokeo yake ni hasira na dhambi zingine za mwili kama vile chuki, uchungu, usaliti, na kadhalika.

Ingekuwa ujanja mchafu kwa Mungu kutuachia majukumu magumu kama ndoa na uzazi na sio kutoa mwongozo wazi wa mafanikio. Na Mungu, kwa kweli, hachezi ujanja mchafu. Maandiko yanatuambia, "Bwana ni mwadilifu katika njia zake zote, ni mwema katika kazi zake zote" (Zaburi 145: 17). Ukweli wa kusikitisha leo wazazi wengi wa Kikristo hawaangalii au hawaamini kuwa Biblia ina habari yoyote muhimu juu ya uzazi. Kwa kweli, watoto ni zawadi kutoka kwa Mungu, na ana upendo mkubwa kwao kuliko sisi. Kwa hivyo Yeye hutoa Katika Neno Lake yote tunayohitaji kujua juu ya uzazi na maisha ya utauwa. Anataka matendo yetu yamtukuze na abariki watoto ambao ameweka ndani ya uangalizi wetu. Tena, ni muhimu tuelewe kwamba Neno la Mungu lina kile tunachohitaji kwa mafanikio na kwamba matakwa ya Mungu kwa familia hayajafichwa kwetu.

7

Uzazi wa Mabadiliko

Maandiko yote yametolewa kwa uvuvio wa Mungu, na yafaa kwa mafundisho, na kwa kuwaonya watu makosa yao, na kwa kuwarekebisha, na kwa kuwaadibisha katika haki, ili mtu wa Mungu awe kamili, amekamilishwa kwa kila kazi njema. (2 Timotheo 3: 16-17)

JAMBO LA KWELI

Imekamilishwa kabisa kwa kila kazi njema -Nia ya Mungu ni sisi sote kuelewa mapenzi yake na kuwezeshwa kufuata kwa utii.

Kujichunguza 1

Je! Aya hii inatumikaje kwa kujifunza jinsi ya kuwa mzazi?

Kwa sababu hiyo sisi pia tunamshukuru Mungu bila kukoma, kwa sababu wakati ulipokea neno la Mungu ulilolisikia kutoka kwetu, hukulipokea kama neno la wanadamu, bali kama ilivyo kweli, neno la Mungu, ambalo pia linafanya kazi kwa ufanisi. ndani yako wewe unayeamin. (1 Wathesalonike 2:13)

Chunguza mtazamo wako juu ya Neno la Mungu. Je! Unaamini ni kweli na kwamba kufuata Neno la Mungu kutasababisha mafanikio?

CHIMA ZAIDI

Kulingana na Yakobo, kuna njia sahihi na mbaya za kupokea Neno la Mungu. Tambua njia mbili tofauti na sifa za kila moja.

Iweni watendaji wa neno, na sio wasikiaji tu, mkijidanganya. Kwa maana ikiwa mtu ye yote ni msikiaji wa neno, na si mtekelezaji, huyo ni kama mtu anayeangalia uso wake wa asili katika kioo; kwani anajitazama, huenda zake, na mara husahau alikuwa mtu wa aina gani. Lakini yule ambaye anaangalia sheria kamilifu ya uhuru na akaendelea nayo, na sio msikiaji msahafulifu bali mtendaji wa kazi, huyu atabarikiwa kwa yale anayoyafanya. (Yakobo 1: 22-25)

Je! Mtazamo wetu unapaswa kuwa nini juu ya Neno la Mungu?

8

Craig Caster

Je! Ni nini matokeo mazuri tunapotii na kufanya Neno la Mungu?

Eleza kile kinachosemwa juu ya Neno la Mungu na wewe.

Kitabu hiki cha torati hakitaondoka kinywani mwako, bali utafakari ndani yake mchana na usiku, upate kuangalia kutenda sawasawa na yote yaliyoandikwa ndani yake. Kwa maana hapo ndipo utakapoifanikisha njia yako, na ndipo utakapofanikiwa. (Yoshua 1: 8)

Sheria ya Bwana ni kamilifu, inabadilisha roho;
Ushuhuda wa Bwana ni wa kweli, ukiwapa hekima wajinga; Amri za BWANA ni sawa, zinafurahisha moyo;
Amri ya Bwana ni safi, huangaza macho; Kumcha Bwana ni safi, Kudumu milele.
Hukumu za Bwana ni za kweli na za haki kabisa. Ni za kutamanika zaidi kuliko dhahabu,
Ndio, kuliko dhahabu safi nydingi;
Tamu kuliko asali na asali. Zaidi ya hayo mtumwa wako ameonywa,
Na katika kuyashika kuna thawabu kubwa. (Zaburi 19: 7-11)

Kama watoto wachanga waliozaliwa, tamani maziwa safi ya neno, ili mpate kukua kwayo, ikiwa kweli mmeonja kuwa Bwana ni mwenye neema. (1 Petro 2: 2-3)

Mungu alimwambia Ibrahimu:

Kwa maana nimemjua, ili awaamuru watoto wake, na nyumba yake yote baada yake, waishike njia ya Bwana, kutenda haki na haki, ili Bwana amletee Ibrahimu kile alichomwambia.
(Mwanzo 18:19)

Kama vile Ibrahimu aliambiwa kuwaamuru watoto wake, sisi pia lazima tuwafundishe watoto wetu kwa kusudi-tukiwa na nia juu ya njia zetu na kufuata Neno la Mungu. Mara tu tunapoelewa kuwa, kama wazazi, sisi ni wahudumu wa kweli kwa watoto wetu na uhusiano wetu na Kristo ni chanzo cha hekima na nguvu zinazohitajika, tunaweza kuanza kutembea njia ya uzazi uliofanikiwa.

Pia angalia kwamba Mungu anasema "anamjua" Ibrahimu kibinagsi, "ili awaamuru watoto wake na nyumba yake." Hii inamaanisha kwamba Mungu anajua nguvu na udhaifu wa Ibrahimu lakini anaahidi kumfundisha na kumtia nguvu kwa jukumu la kufundisha watoto wake.

Kujichunguza 2

Je! Una uhakika wakati huu katika safari yako ya uzazi kuwa unajua jinsi ya kuwaamuru watoto wako kulingana na Neno la Mungu? ___ Ndio la

Inafariji viperi kujua kwamba Mungu anajua nguvu na udhaifu wako na anaahidi kukupa hekima na nguvu ya kufanya mapenzi yake kama mzazi? Andika mawazo machache ukimwambia Mungu jinsi unavyoshukuru msaada wake.

Kwa hivyo tunajifanya kuwa lengo letu, iwe tupo au tuko mbali, kumpendeza Yeye. (2 Wakorintho 5: 9)

Paulo alifanya kusudi lake kumpendeza Mungu. Alikuwa na nia sana juu yake. Andika sala hapa chini ukimwambia Mungu kuwa lengo lako ni kumpendeza kwa kukamilisha kitabu hiki cha kazi.

Somo la 3

Wizara ya Uzazi

Tunaposikia neno *mhudumu*, kwa kawaida tunafikiria mchungaji au mtu anayefanya kazi kwa kanisa. Lakini neno hilo linajumuisha zaidi ya maelezo hayo. Kwa hivyo hii inatumikaje kwetu kama wazazi wa Kikristo? Inamaanisha tuko chini ya uangalizi na mamlaka ya Yesu Kristo, ambaye ni mmoja na Mungu Baba, na kwamba tunapokea maagizo kutoka

Yeye. Mungu ametupa watoto wetu, na anatamani tufanye makusudi yake tunapowalea. Wewe na mimi ni wahudumu juu ya watoto wetu, chini ya Mungu. Mawazo haya yanapaswa kubadilisha kabisa tabia na njia yetu ya kuwa mzazi.

Je! Umeona jukumu lako nyumbani kama la waziri?

**JAMBO LA
KWELI**
Waziri (nomino) - *Diakonos* (Kigiriki).
Mtumishi. Mtumishi au mhudumu, yule anayesimamia, anatawala, na anatimiza.

— Ndio la

Kama wazazi, kumtegemea kabisa Bwana Yesu Kristo ni muhimu. Hاتپاڻوي، کوچڪڻوي، مانڻوي، na kuweka utaratibu; kutumikia, kutoa huduma kwa mwingine; kufanya kazi. Kwa Bwana Kama intumishi! na matakwa yetu, lakini tunawajibika kufuata mapenzi ya Bwana na hamu katika kulea watoto wetu. Mathayo 20:28 (KJV) inasema, "Mwana wa Mtu hakuja kutumikiwa, bali kuhudumu." Aya hiyo hiyo katika New King James Version inasoma, "Mwana wa Mtu hakuja kutumikiwa, bali kutumikia." Kwa wazi, kuhudumia na kutumikia ni sawa, na Yesu ni mfano wetu. Usikose "kutumikia" kama maoni ya kilimwengu ya kupendeza watoto, lakini tumikia kwa kuwalea kulingana na maagizo ya Mungu. Katika kuhudumia, sisi pia hatupaswi kuwa wakali kwa watoto wetu lakini tuwe mfano wa fadhilli za Bwana. Tunapoanza kuona uzazi kama kumtumikia Mungu na kuwashudumia watoto wetu kwa madhumuni Yake, tunaelekeea katika mwelekeo sahihi.

CHIMA ZAIDI

Eleza jinsi Paulo na wenzake walivyowahudumia watu. Walionyesha mitazamo gani?

Lakini tulikuwa wapole kati yenu, kama vile mama mnyonyeshaji anavyowatunza watoto wake mwenyewe. Kwa hiyo, tukiwa na shauku kubwa kwa ajili yenu, tulifurahi kutoa kwenu si injili ya Mungu tu, bali pia maisha yetu wenyewe, kwa sababu mlikuwa wapenzi kwetu. (1 Wathesalonike 2: 7-8)

Ramani ya Haki

Kama wahudumu wa Mungu lazima tujue madhumuni yake, kile Anachotaka tufanye, na jinsi tunavyopaswa kuendelea. Kuelewa madhumuni Yake hutusaidia kutambua hitaji letu la kila siku la hekima na nguvu za Mungu.

11

Uzazi wa Mabadiliko

Ikiwa wazazi mia moja wataulizwa kile wanaamini kusudi la Mungu kwao ni kama wahudumu na wazazi, inaweza kutoa majibu mengi tofauti. Hii inaonyesha ukosefu wa umaja kati ya waume na wake katika eneo hili. Kwa kiwango fulani, hii ndio shida: wakati watu wawili walio sawa

kazi inaenda pande tofauti, matokeo ya kuchanganyikiwa. Na Biblia ~~inatuonyesha kuwa huu sio mpango wa~~ Mungu.

JAMBO LA KWELI

Kusudi - Matokeo au lengo lilokusudiwa, au linalotarajiwa.

Kwa maana Mungu sio mwandishi wa machafuko bali ni wa amani. (1 Wakorintho 14:33)

Kwa kusikitisha, mwili wa Kristo haujatoa upendeleo wa kufundisha au kuwafundisha watu katika uzazi. Makanisa mengi hayajawahi kufanya darasa la uzazi. Wakati wa ujana wetu tunapata mafunzo kwa masaa hamsini au zaidi kupata leseni ya udereva, lakini ni masaa ngapi ya mafunzo yanahitajika kwa watoto wa uzazi? *Hakuna . Je!* Ni ipi muhimu zaidi, kuendesha gari au kulea watoto? Jibu ni dhahiri. Na kwa sababu ya ukosefu huo wa mafunzo, wazazi wengi, hata wazazi Wakristo, wanaweza kuwa na ushawishi mbaya kwa watoto wao, hata zaidi kuliko ule wa ulimwengu.

Kushauri familia za Kikristo zilizo katika shida zimefunua kuwa, katika hali nyingi, sio muziki, dawa za kulevyu, au ushawishi shulenii ndio huathiri watoto sana - ndio kinachotokea ndani ya kuta nne za nyumba. Wanandoa hawa hawakuo na kuamua pamoja kwamba wanataka kuwachanganya watoto wao. Inatokea tu wakati watu wawili wanafanya mambo kwa njia yao wenyewe, bila msingi thabiti wa kujenga na hakuna hekima ya kawaada ya kuwaongoza. Ni nini hufanyika wakati mume na mke hawakubaliani na hawalewi katika malengo yao waliyopewa na Mungu ? Shida huibuka ikifuatiwa na mvutano, ugomvi, na mgawanyiko. Hii inaweka shida juu ya ndoa na familia, ambayo ni shida kubwa leo katika mwili wa Kristo.

Yesu alifunua ukweli ulio wazi :

Kila ufalme uliogawanyika juu yake unafanywa ukiwa, na kila mji au nyumba iliyogawanyika dhidi yake haitawenza kusimama. (Mathayo 12:25)

Kujichunguza

Andika maombi ya kumwuliza Mungu, kama mume na mke, akupe neema ya kuanza tena na uzazi wako. Muulizeni rehema ya kusameheana kwa makosa ya zamani, kwa kutofanya kazi kwa usawa wakati wa

kuwalea watoto wako, na kufungua miyo yenu kupokea maagizo Yake na kufanya kazi pamoja kama timu.

12

Craig Caster

Kutafakari juu ya mitazamo ambayo Mungu anataka kwetu:

Kwa hiyo, kama wateule wa Mungu, watakatifu na wapendwa, vaeni huruma, fadhili, unyenyekevu, upole, uvumilivu, kuvumiliana, na kusameheana, ikiwa mtu ana malalamiko juu ya mwenzake; kama vile Kristo alivyowasamehe ninyi, nanyi pia fanyeni. Lakini juu ya mambo haya yote vaeni upendo, ambao ndio kifungo cha ukamilifu. Na amani ya Mungu itawale miyoni mwenu, ambayo kwa hiyo mliitwa katika mwili mmoja; na mshukuru. Neno la Kristo likae ndani yenu kwa utajiri katika hekima yote, mkifundishana na kuonyana kwa zaburi na tenzi na nyimbo za kiroho, mkimwimbia Bwana kwa neema miyoni mwenu. (Wakolosai 3: 12-16)

Msingi wa yote tunayofanya lazima uwe uelewa wa madhumuni na mipango ambayo Mungu anayo kwetu. Hii itakuwa mada ya sehemu ifuatayo. Mara tu tunapokubali mamlaka ya Mungu, ni muhimu kufuata kwa njia za vitendo. Mungu ndiye mbuni, lakini ni kazi yetu kujenga nyumba kulingana na ramani yake. Tunapoelewa kile Mungu anajaribu kufanya kuititia sisi na ndani yetu, na wakati tunafuata muundo Wake, ndipo tunaelewa kwa nini ni muhimu sana kuwa na uhusiano mzuri na Kristo.

CHIMA ZAIDI

Je! Aya hii inahusianaje na wewe kama mhudumu mzazi?

Kwa maana sisi ni kazi yake, tuliumbwu katika Kristo Yesu kwa ajili ya matendo mema, ambayo Mungu aliandaa mapema ili tuenende nayo. (Waefeso 2:10)

Somo la 4

Kusudi la Mungu kwa Wazazi

Kusudi la Mungu kwetu kama wahudumu-wazazi linaweza kuvunjika katika maeneo manne.

Kusudi la Kwanza: Utukuzwaji wa Mungu

Madhumuni yetu ya msingi kama waumini ni kumtukuza Mungu. Wakorintho wa Kwanza 6:20 inasema, "Kwa maana mlinunuliwa kwa bei; kwa hiyo mtukuzeni Mungu katika miili yenu na kwa roho zenu, ambazo ni za Mungu." Neno *kutukuza linatafsiri "kutafakari."* Kama waumini na wahudumu wa Mungu kwa watoto wetu, tunapaswa kutenda kama mfano wake kwake.

Wacha nuru yenu iangaze mbele ya watu, ili wapate kuona matendo yenu mema na kumtukuza Baba yenu aliye mbinguni. (Mathayo 5:16)

JAMBO LA KWELI

Tukuz -Kutafakari , kuheshimu, kusifu, kutoa heshima au heshima kwa kumweka katika nafasi ya heshima.¹

Mungu anatubadilisha kutoka ndani, ambayo inadhihirishwa na mitazamo na tabia zetu. Mabadiliko yetu huwa halisi tunapoonyesha asili ya Kristo kwa wale walio karibu nasi.

Kujichunguza 1

Fikiria mitazamo unayoonyesha kwa watoto wako. Andika maneno na tabia gani hazionyeshi Mungu.

Hadithi ya Musa katika Hesabu 20: 8-13 inatoa mfano wa mtu aliyepewa changamoto chini ya shinikizo la uwajibikaji. Musa alitangatanga jangwani na watu milioni mbili hadi tatu kwa miaka arobaini. Watu hao walikuwa wazushi wa kuasi, licha ya ukweli kwamba walikuwa na ushahidi wa Mungu mbele yao. Alikuwa kama wingu mchana na nguzo ya moto wakati wa usiku, na Yeye alitoa chakula na maji. Wakati Musa aliiwaacha na kwenda kukutana na Mungu mwenye nguvu mlimani, waliunda na kuabudu sanamu.

Ingawa Mungu aliruhusu matokeo yatokee na kutoa nidhamu, kwa subira alivumilia na kuwaongoza watoto hawa wenye shingo ngumu . Wakati Waisraeli walilalamika kwa Musa juu ya kuhitaji maji, alimgeukia Mungu tena kwa msaada. Mungu alimwambia Musa "aseme na mwamba." Lakini Musa alifadhaika sana na watu na kulalamika kwao kila wakati hivi kwamba hakusema, "Maji, njoni!" kama vile Mungu alivyomwagiza. Badala yake alishika fimbo yake na kulipiga mwamba kwa hasira.

15

Uzazi wa Mabadiliko

Bwana hakufurahishwa na Musa kwa sababu hakutii na aliwakilisha asili na mtazamo wa Mungu kwa watu. Musa alishindwa kwa sababu alionyesha asili yake ya hasira badala ya huruma ya Mungu wakati alipopiga mwamba. Mungu hajali dhambi zetu, lakini anaahidi kutupatia mahitaji yetu, na watu walihitaji maji kwa ajili yao na wanyama wao. Mungu ni mwadilifu kabisa na atawaongoza watumishi wake katika mwitikio unaofaa kwa kila hali. Tunahitaji kuwa waangalifu kutoweka mizigo mizito ya matarajio yetu ya ubinafsi na kuchanganyikiwa kwa watoto wanaoaminika kwa uangalizi wetu. Lakini tunapokua karibu na Mungu, kuelewa jinsi Yeye hutubadilisha, basi tunaweza kumwakilisha vyema kwa watoto wetu.

Kujichunguza 2

Tambua matukio katika juma lililopita ulipomwakilisha Mungu vibaya, na umwombe msamaha.

Mungu ametoa kanuni katika Neno lake ambazo, zikifuatwa, zimeunganishwa na ahadi.

Mwenye haki hutembea katika utimilifu wake;
Watoto wake wamebarikiwa baada yake. (Mithali 20: 7)

Je! Hii inatumikaje kwa uzazi? Je! Hii inawezaje kuwabariki watoto wako sasa na baadaye?

JAMBO LA KWELI

Uadilifu – Huonyesha useja wa moyo, sio wenye nia mbili. Mtu anayetembea kulingga na mapenzi Yake na akionyesha mfano wa haki ya Mungu.

CHIMA ZAIDI

Timotheo alikuwa mchungaji wa kanisa la Efeso wakati Paulo alimwandikia:

Ninapokumbuka imani ya kweli iliyo ndani yako, ambayo ilikaa kwanza kwa bibi yako Loisi na mama yako Eunike, na nina hakika kwamba iko ndani yako pia. (2 Timotheo 1: 5)

Kulingana na aya hii, ni nani aliyemshawishi Timotheo katika haki? Matokeo yalikuwa nini?

16

Craig Caster

Somo la 5

Madhumuni ya Uzazi

Wacha tuchunguze madhumuni matatu ya Mungu ya kuongeza uzazi.

Kusudi la Pili: Mabadiliko yetu

Lakini yejote anayeshika neno lake, kweli upendo wa Mungu umekamilika ndani yake. Kwa hili twajua ya kuwa tuko ndani yake. (1 Yohana 2: 5)

Kubadilishwa kuwa mfano wa Kristo ni mpango na kusudi la Mungu kwa kila mwamini. Neno *umekamilika tafsiri "kufanya kamili,"* ambayo inaonyesha kuwa kuna kitu katika mchakato. Utaratibu huu unajumuisha majibu yetu kwa uzoefu wa kila siku na hali, pamoja na changamoto za maisha ya nyumbani ambapo tunashirikiana na wenzi wa ndoa na watoto. Tunapenda kujiambia wakati tunakasirika, "Mwingine amenifanya nitende hivi." Lakini hatuwezi kupata hiyo katika Neno la Mungu. Mungu anasema, "Kwa maana kinywa kinasema kwa wingi wa moyo" (Mathayo 12:34). Ukosefu huo wa kimungu uko ndani yako, na Mungu anatumia mtoto kuileta, lakini unaashiria kutokuwa na hatia kwako kwa kutowajibika. Lazima tuelewe kama wahudumu kwamba Mungu anatumia mienendo ya familia zetu kutusafisha na kutubadilisha kuwa mfano wa Kristo.

Lakini sisi sote, tukiwa na uso uliofunikwa, tukiona kama katika kioo utukufu wa Bwana, tunabdalishwa kuwa sura ile ile kutoka utukufu hadi utukufu, kama vile kwa Roho wa Bwana. (2 Wakorintho 3:18)

Ilibadilishwa hapa inawakilisha mabadiliko kamili kama Mkristo anavyobadilika hatua kwa hatua kuwa mfano wa Kristo na kuja kutamani mapenzi ya Mungu katika vitu vyote.

Mstari huu unatoa hakikisho kwamba Mungu anafanya kazi ndani yako, akibadilisha wewe. Je! Unaweza kumshukuru kwa kazi iliyokwisha fanywa na kumwuliza afunue maeneo ambayo bado unahitaji kuboreshwa? __ Ndio la

JAMBO LA KWELI

*Ilibadilishwa - Metamorphoo (Kigiriki). Kutoka kwa ambayo tunapata neno la Kiingereza *metamorphosis*. Kubadilika kuwa kitu tofauti kabisa, kama kiwavi na kipepeo.*

Andika kujitolea kukubali njia Yake kamili katika kufunua ukosefu wa kufanana na Kristo ndani yako.

17

Uzazi wa Mabadiliko

CHIMA ZAIDI

Eleza kile Mungu anaahidi kufanya ndani yako.

Kujiamini na jambo hili, kwamba Yeye aliyeanza kazi njema ndani yako atakamilisha hata siku ya Yesu Kristo. (Wafilipi 1: 6)

Kazi hii nzuri ni mchakato wa kufanana na Kristo. Je! Bado unayo nafasi ya kukua katika eneo hili?

___ Ndio la

Katika maisha yangu mwenyewe Mungu alitumia mtoto wangu wa kwanza, Nicholas. Hapo mwanzo, kwa sababu ya kutojua njia za Mungu, nilisumbuliwa sana na tabia mbaya ya Nick hivi kwamba nilichukua kila kitu alichofanya vibaya - na kibinafsi sana. Mungu mara nyingi alimtumia kufunua hasira na papara ndani yangu.

Wakati Nicholas aлиkuwa na umri wa miaka mitano, mwishowe Mungu alinivutia. Alisema, "Craig, huyo ndiye Mimi. Huyo sio Nick. Ninamtumia tu kuleta mabadiliko haya ndani yako." Nimegundua kwa miaka mingi kwamba Mungu amemtumia mwanangu Nicholas kama moja ya zana yenye nguvu zaidi kufunua maeneo hayo ambayo yanahitaji kubadilishwa. Vivyo hivyo Mungu anamtumia mtoto mwenye mapenzi yenye nguvu amekubariki.

Je! Unaweza kuwa mpumbavu kiasi gani?
Yeye ndiye Mfinyanzi, na hakika yeye ni mkuu kuliko wewe, udongo! Je!
Kitu kilichoumbwa kinapaswa kusema juu ya yule aliyeiumba,
"Hakunifanya"? Je! Jar
inawahi kusema,
"Mfinyanzi aliyenifanya mimi ni mjinga"? (Isaya 29:16 NLT)

Ouch. Mara nyingi katika wakati mkali, wakati Mungu anajaribu kuleta mabadiliko, tunamwambia kuitia matendo yetu, "Niondoe mkono wako, Bwana! Sitaki kuumbwa. Sitaki kubadilishwa. Sitamtazama mtoto huyu hivi sasa, ambaye ninataka kuikata kichwa chake, na niamini kwamba wewe ndiye Wewe!" Lazima tukumbuke, hata hivyo, kwamba ni Mungu ambaye huleta au kuruhusu hali hizi na kwamba Yeye hutumia kufunua vitu ndani yetu ambavyo havina kumcha Mungu na havimtukuzi.

Mungu hairuhusu hali hizi ili aweze kujua kilicho ndani yetu; Tayari anajua na anaona yote, na bado anatupenda. Msifuni! Anafanya hivyo kwa hivyo tutajiona na kutafuta msaada Wake kwa mabadiliko.

Chungu cha kusafisha ni cha fedha, na tanuru ni ya dhahabu;
Lakini Bwana huijaribu mioyo. (Mithali 17: 3)

Kujichunguza 1

Wakati Mungu anaujaribu moyo wako, ni nini tabia na matendo yasiyomcha Mungu yanayofunuliwa kwako kupiditia mtoto wako au watoto wako?

Tazama, nimekusafisha, lakini si kama fedha;
Nimekujaribu katika tanuru ya mteso. (Isaya 48:10)

Mimi, Bwana, natafuta moyo,
Ninajaribu akili,
Kumpa kila mtu kadiri ya njia zake;
Kulingana na matunda ya matendo yake. (Yeremia 17:10)

Tunapoamini kuwa Mungu anasimamia, inatusaidia kusimama na kufikiria, *Subiri kidogo, ni vipi Mungu anatumia jaribio hili kwangu?* Sitaki kumwambia Mungu anipe mikono yake. Uzazi inaweza kuwa ngumu kwa sababu ya hisia kubwa ambayo tunatoa, kutoa, kutoa na kupata shukrani kidogo sana kwa kurudi. Inahisi kama watoto huchukua, chukua, chukua na mara nydingi sisi ni adui tunapowapa bora. Lakini mtazame Yesu. Watu mara chache walimwendea na kusema, "Asante, Yesu! Nimefurahi sana Uko hapa." Fikiria majoribu ya Musa. Haijalishi jinsi Mungu aliwapatia Waisraeli, walilalamika kwa Musa na wakaasi. Wizara mara nydingi ni kazi isiyo na ubinagsi na kucheleweshwa au shukrani kidogo.

Mungu ana kusudi katika majoribu Anayoleta kupiditia watoto wetu. Haitawezekana kukumbatia majoribio haya kama masomo, na mabadiliko hayatatokea, ikiwa macho yetu hayatazami kwenye lengo la kuwa kama Kristo. Wakati tumaini letu haliko kwa Kristo na hali hizi zinatokea, tunachukua kutoka kwa mwili wetu na kuonyesha dhambi kama hasira, kiburi, kujionea huruma, na zaidi. Watu huwa wanatafsiri mitazamo na majibu yao ya dhambi kuhusiana na sababu za nje, kama mtoto mgumu. Lakini sikiliza sauti kutoka kwa Mungu, ikisema, "Hapana, hiyo ni dhambi yako. Umiliki!"

Tukimtzama Yesu, mwandishi na mkamilishaji wa imani yetu, ambaye kwa furaha iliyowekwa mbele Yake alivumilia msalaba, akidharau aibu, na ameketi mkono wa kuume wa kiti cha enzi cha Mungu. (Waebrania 12: 2)

Kujichunguza 2

Waebrania wanasema Yesu alivumilia maumivu ya msalaba kwa sababu ya matokeo ya furaha, wokovu wa roho zetu. Je! Ni furaha gani unayoona ambayo hufanya maumivu ya mabadiliko yafae? Taja angalau maeneo mawili ambayo Mungu anafunua ndani yako ambayo anataka kubadilisha kama hasira au kutokuwa na subira.

Uzazi wa Mabadiliko

Mstari huo pia unasema kumtzama Yesu. Andika sala ya kujitolea kumtzama wakati suala lenye changamoto ya uzazi linakuja nyumbani kwako.

Kusudi la Tatu: Kuwapenda

Kwa kweli, kusudi kuu la wazazi ni kuwapenda watoto wetu. Kumbuka kwamba tunabadiishwa kuwa mfano wa Kristo na kwamba Biblia inatuambia, "Mungu ni upendo." Mitazamo yetu inapaswa kuongozwa na mfano wa Yesu, ambaye alitenda kwa upendo na msamaha. Hata kama watu wazima tunachukuliwa na Mungu kama watoto Wake. Je! Tunataka kutendewa na Mungu?

Kama wazazi tunapaswa kuwaona watoto kuitia Neno la Mungu kwanza, sio kulingana na haiba yao, hatua za maisha, au kufeli. Mungu ameamua thamani ya watoto wetu, na anaamuru jinsi tunapaswa kuwatendea.

Tazama, watoto ni zawadi ya Bwana,
Tunda la tumbo ni thawabu. (Zaburi 127: 3
NASB)

JAMBO LA KWELI

Thawabu — Thamani kubwa ya thamani.

Kujichunguza 3

Je! Watoto wako wanahisi kuwa unawaona kama zawadi kutoka kwa Mungu kwa jinsi unavyowatendea?
____ Ndio ____ Hapana ____ Wakati mwingine

Tunapaswa kuchukua vipi zawadi yenye thamani kutoka kwa Mungu?

Tutajifunza mada hii zaidi katika juzuu 2.

20

Craig Caster

Kusudi la Nne: Kuwafunza

Mwishowe, kusudi letu la nne na dhahiri zaidi ni kufundisha watoto wetu.

Nanyi, akina baba, msiwachokoze watoto wenu, bali waleeni katika mafunzo na maonyo ya Bwana. (Waefeso 6: 4)

Kwa *kuwalea* ni kuongeza watoto wetu na kukomaa, kwa *kuwaelimisha*. Wakati mwingine wakati wa mchakato huu, wazazi wana wasiwasi zaidi juu ya maoni ya wageni kuliko wao juu ya maoni wanayofanya ndani ya kuta za nyumba. Aina hii ya kiburi hutoka kama unafiki na inaweza kuwa sababu ya watoto wako kuwa waasi na kutembea mbali na Bwana, haswa wakati wa miaka ya ujana. Wanapotuona nyumbani tukifanya mambo ambayo ni kinyume na yale tunayofundisha au tunayotarajia kutoka kwao, wanachanganyikiwa na kukata tamaa. Ni lazima kuwa na wasiwasi na wakimtukuza Mungu wakati wote, hasa kwa wale *ndani* ya nyumba yetu. Hata wale ambaao wanahudumu katika huduma kama taaluma lazima wakumbuke kwamba huduma yao ya kwanza ni familia.

Tutajifunza mada hii zaidi katika juzuu ya 3 na 4.

Hakuna Vighairi

Kanuni na ahadi zilizomo katika nyenzo hii zinatumika kwa kila hali ya uzazi: mzazi mmoja, familia iliyochanganywa, babu na babu, na ye yeyote anayesimamia. Neno la Mungu linatumika sawa kwa wote. Na anaelewa kuwa kulea watoto, haswa kwa wale ambaao hawaajaolewa, ni moja wapo ya changamoto ngumu sana ulimwenguni.

Talaka imeharibu familia nyingi, na kusababisha watoto kuumizwa na kuchanganyikiwa, jambo ambalo linasumbua jukumu kubwa tayari. Lakini Mungu anaahidi, "Baba wa yatima, mtetezi wa wajane, ndiye Mungu katika makao yake matakatifu" (Zaburi 68: 5). Biblia inataja yatima mara arobaini na moja na inamtaja mjane mara sabini na nne . Hii inatuonyesha kuwa moyo wa Mungu uko juu ya familia ya mzazi mmoja .

Sisi huwa tunafikiria neno *mjane* linamaanisha mke aliyepoteza mumewe kwa kifo, lakini katika siku ya Kristo ilimaanisha zaidi ya hapo. Neno la Kiyunani *chera*, lilitolafsiriwa "mjane," limetokana na neno *casma*, linalomaanisha upungufu au nafasi ya mtu. Mjane alikuwa mwanamke ambaye hakuwa mume tu.

Sisi pia huwa tunafikiria uzazi wa moja kama shida la hivi karibuni. Hii sio kweli. Katika siku ya Kristo, ilichukua tu kuchukua mke ilikuwa cheti chenye saini ya kasisi. Lilikuwa ni tatizo kubwa wakati huo, kama ilivyo sasa, na Mungu anajua na anajali.

Dini safi na isiyo na uchafu mbele za Mungu Baba ni hii: kuwatembalea mayatima na wajane katika shida zao, na kuiweka bila mawaa na ulimwengu.
(Yakobo 1:27)

Ikiwa wewe ni mzazi mmoja au katika familia iliyochanganywa, maagizo na kanuni zote zilizomo katika kitabu hiki zinatumika kwako. Kwa kushukuru, Neno la Mungu linaahidi kwamba atakusaidia kutumia kila moja ya kanuni hizi kwa hali yako ya kipekee.

21

Uzazi wa Mabadiliko

Kujichunguza 4

Ikiwa wewe ni mzazi mmoja, tafakari juu ya vifungu hivi. Pata ahadi za Mungu, unakili na uziweke mahali unapoona mara nyingi, na kisha kwa maombi umshukuru kwa kile Amefanya na atakachoendelea kukufanya.

Njooni Kwangu, ninyi nyote msumbukao na wenye kulemewa na mizigo, nami nitawapumzisha. (Mathayo 11:28)

Wanyonge hujitoa Kwako;
Wewe ndiye msaidizi wa yatima. (Zaburi 10:14)

Somo la 6

Msingi Mkali

Mungu anataka maagizo yake yawe wazi, kwa hivyo Maandiko mara nyingi hujumuisha mifano na kulinganisha watu wanaweza kuelewa kwa urahisi. Katika Mathayo 7: 24-27, Yesu alielezea mfano wa wajenzi wawili: mtu mmoja aliyejenga nyumba yake juu ya mwamba na mwingine aliyejenga juu ya mchanga. Mwishowe "mvua ikanyesha, mafuriko yakaja, na upopo ukavuma na kuipiga nyumba hiyo" na, kama ilivyotarajiwa, nyumba iliyo juu ya mwamba ilibaki wakati nyumba juu ya mchanga ikianguka. Yesu alikuwa akifundisha mambo mengi kwa wafuasi Wake kwa muda mrefu, na Mathayo 7:24 inafunua hoja Yake: "Kwa hivyo, kila mtu asikiaye maneno yangu haya, na kuyafanya, nitamfananisha na mtu mwenye busara aliyejenga nyumba yake juu ya mwamba. . "

Mbunifu

Daima tuna uchaguzi wa kufuata njia ya hekima au njia ya upumbavu. Hakuna njia mbadala ya tatu. Njia moja inaongoza kwa mafanikio, na nyingine kwa kutofaulu. Kwa mfano, miaka mingi iliyopita nilikuwa mtengenezaji wa ardhi ambaye alijenga mbuga za viwandani, vituo vya ununuzi, na vifaa vya kuhifadhi. Kipande cha mali kilinunuliwa kwa ujenzi wa jengo la ofisi kulingana na uchambuzi wa gharama ambaa ulionekana faida. Lakini mbuni alipomaliza mipango, msingi ulikuwa mkubwa zaidi kuliko ilivyotarajiwa, na kuongeza gharama za ziada. Viwango vya msingi vinavyohitajika vilikuwa na kipenyo cha miguu saba na kilitumia mara nne ya kawaida ya chuma.

Alipoulizwa, mbuni huyo alielezea kuwa kama futi thelathini chini ya ukoko wa ardhi hii kulikuwa na laini inayosababisha kiwango cha matope. Kwa maoni yake mtaalam, njia pekee ya kujenga salama ilihitaji msingi mkubwa wa kusaidia jengo hilo. Kufikia wakati huu katika taaluma yangu, nilikuwa nimekamilisha miradi anuwai inayowakilisha zaidi ya miguu mraba milioni tatu ya ujenzi, na ningeweza kuchagua kufuata uzoefu wangu mwenyewe badala ya ushauri wa mbunifu. Fikiria nini kingetokea, hata hivyo, ikiwa ningechukua mipango hiyo na kuamua kujenga kulingana na uzoefu wangu wa zamani.

Ikiwa ningechagua kupunguza msingi kwa kile nilidhani kitatosha, shida zingekuwa mbaya. Kama dhoruba na matetemeko ya ardhi yalipotokea, msingi ungekuwa umepasuka. Kuzorota kungeenda kama hii: mwamba hatimaye utavunjika, nyufa zingeonekana kwenye madirisha, milango ya milango ingefika mahali ambapo milango haingeweza kufungwa, ngazi inaweza kupasuka, na shimonii la lifti halingejipanga. Mwishowe, jengo hilo litalaniwa kuwa salama kwa sababu ya msingi duni na uharibifu unaosababishwa.

Kwa wazi, ningekuwa mjinga kumpuuza mbunifu kwa sababu yoyote, iwe uchoyo, kiburi, au hata kuweka imani katika uzoefu wangu wa zamani. Kufuata chochote isipokuwa mpango wa mbuni wa msingi thabiti ungesababisha maafa na upotezaji mkubwa. Na ndivyo ilivyo kwetu kama waumini wakati hatujui au tunapuuza maagizo ya Mungu. Haitoshi sisi kuwa "wasikiaji," lakini lazima tuwe "watendaji" ikiwa tunataka kujenga msingi thabiti wa maisha yetu (Yakobo 1:22). Daima ni upumbavu kwetu kuhoji au kumpuuza mbunifu wa imani yetu, Yesu Kristo.

Maandiko yanafunua habari juu ya muundo wa Mungu kwa msingi thabiti ambaa tunahitaji kusoma na kufuata, kwa sababu jengo ni nzuri tu kama msingi unavyosimama. Maisha yako yanaweza kuonekana kuwa mazuri

Uzazi wa Mabadiliko

kwa muda, lakini una nguvu gani kweli? Dhoruba za shida hatimaye zitafunua hali halisi ya msingi wako.

Vipaumbele Mahali

Yesu alituambia, "Bali utafuteni kwanza ufalme wa Mungu na haki yake, na hayo yote mtazidishiwa" (Mathayo 6:33).

Kumtafuta Mungu na ufalme wake lazima iwe kipaumbele chetu kama waamini, na kwa hivyo ndio msingi wa maisha. Ahadi ni kwamba tukifanya hivyo, "vitu hivi vyote mtaongezewa." Wakati wa kutafsiri "mambo haya yote," lazima tugundue kwamba mahubiri haya yanaanza kwenye Mathayo 5: 1, inayojulikana kama

**JAMBO LA
KWELI**
Tafuta kwanza -amri ya kufanya na

Mahubiri ya Mlimani. Mazingira ya karibu katika Mathayo 6:31 yanazungocheza zawye chakula, vinywaji, na mavazi. Ikiwa Kristo atashughulikia mahitaji hayo tunapomtafuta yeye kwanza, je! Atatupa vitu vyote zaidi kuwa mzazi watoto wake?

Kama wazazi sisi pia ni wahudumu wa Mungu kwa watoto wetu na tunakabiliwa na changamoto iliyoongezwa ya kutimiza mapenzi yake katika mambo yote yanayohusu familia. Tunatimiza hili kwa kuweka maswala ya maisha katika mtazamo na kwa kutanguliza uchaguzi wetu kulingana na kile Mungu anasema ni muhimu. Ili kutimiza kweli makusudi ya Mungu ndani yetu na kupitia sisi, lazima tuangalie kwake kila siku kwa nguvu ya kutimiza kazi hii.

Wengi wangekubali kwamba ni muhimu kwa mchungaji kuwa na uhusiano thabit, wa karibu na Bwana. Tungetarajia angeamka kila siku na atumie wakati wa kusoma na kuomba, akitafuta hekima na mwongozo kutoka kwa Mungu kuongoza mukutano wake na familia. Ikiwa hakufanya hivyo, tungehoji kujitolea kwake kwani tunatambua hitaji la uvezeshwaji wa Mungu na mwelekeo ili kutimiza majukumu yake.

Unaweza kuweka matarajio hayo kwa mchungaji wako, lakini sasa jifikirie mwenyewe. Ikiwa Mungu anaangalia kuwahudumia watoto wako kwa umuhimu ule ule anaweka juu ya uhusiano wa mchungaji na mukutano wake, je! Sio haraka sana kwako kutafuta uso wa Mungu kila siku? Je, sio lazima kwako kujenga msingi huo thabit, uhusiano huo na Kristo ambapo unapata nguvu na hekima inayohitajika kuongoza familia? Uzoefu na Maandiko yanatuambia kwamba ikiwa hatusomi Neno na kuomba kila siku, asili ya dhambi ya zamani huanza kujitokeza, kuleta machafuko na uharibifu katika maisha yetu.

Tunapoangalia familia kote ulimwenguni, tunaweza kuona kuwa wako katika shida. Watoto wetu wanaauana, wanatumia dawa za kulevy, wanajaribu ngono, na wanaondoka kwenye imani. "Mahali fulani kati ya asilimia themanini na tisini ya watoto huko Amerika wanaacha imani ya wazazi wao mara tu wanapokuwa watu wazima. Kwa kiwango hicho cha kusikitisha, watoto milioni hamsini amba wanakua kanisani leo wangekuwa hadi chini ya elfu saba katika vizazi kumi tu. Hio ni ya kusikitisha ambapo familia za sasa za Kikristo huko Amerika zinazelekea bila mabadiliko makubwa. "²

Washauri wa Kikristo amba wanaona familia zinakabiliwa na majoribu makubwa mara nyingi hupata kwamba misingi ya imani thabit na inayodumu imepuuzwa. Katika hali nyingi hii ni kwa sababu ya ujingga, wazazi wanaotenda kutokana na uzoefu na ushauri wa ulimwengu badala ya ukweli wa kibiblia. Kwa sababu wazazi hawajafundishwa jinsi ya kujenga msingi huu thabit katika maisha yao wenyewe, ushawishi wanaopaswa

24

Craig Caster

kuwa na watoto wao kwa uzuri ni dhaifu wakati wote, na wakati mwingine ni kweli kuwageuza watoto wao wamwache Mungu.

Urafiki na Mungu

Katika Kumbukumbu la Torati 6, Musa alitimiza mapenzi ya Mungu kwa kuwafundisha Waisraeli kile kinachotarajiwu kutoka kwao walipoingia katika nchi ya ahadi. Ndani ya maagizo haya, Mungu alifunua moyo wake kuhusu uhusiano wa karibu anaotaka kuwa nasi. Uhusiano huu wa karibu na Mungu ndio msingi, nguvu ya imani yetu, ambayo tunajenga juu yake.

Sasa hii ndiyo amri, na hizi ndizo amri na hukumu, ambazo Bwana, Mungu wako ameamuru kuwafundisha, mpate kuzishika katika nchi mnayovuka kuvimiliki, ili mumwogope Bwana, Mungu wenu. zishike amri zake zote na amri zake ninazokuamuru, wewe na mtoto wako na mjukuu wako, siku zote za maisha yako, na siku zako ziwe nyingi. Basi, sikia, Ee Israeli, na uwe mwangalifu kuishika, ili iwe vizuri kwako, na mkaongezeke sana, kama Bwana, Mungu wa baba zako, alivyokuahidi - nchi ijaayo maziwa na asali.

Sikiza, Ee Israeli: Bwana, Mungu wetu, Bwana ni mmoja. Mpende Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote, na kwa roho yako yote, na kwa nguvu zako zote. Na maneno haya ninayokuamuru leo yatakuwa moyoni mwako. (Kumbukumbu la Torati 6: 1-6)

Mstari wa 3 na 4 huanza na "Sikia, Ee Israeli" ili kusisitiza umuhimu wa kusikiliza sauti ya Mungu. Wakati wowote kifungu hicho kinapoonekana, ujumbe ni "Sikiliza!" Mungu yuko upande wetu; Anataka tufanikiwe. Katika aya hizi, habari hiyo ilikuwa muhimu sana kwa Israeli kuishi kama taifa. Na kile Mungu alisema katika Kumbukumbu la Torati 6 ni muhimu kwetu leo. Mistari hii inafunua ukweli amba pia ni msingi wa mafanikio yetu kama waumini na wahudumu kwa watoto wetu.

Kumbukumbu la Torati 6: 5 inasema, "Mpende Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote, kwa roho yako yote, na kwa nguvu zako zote." Hii inamaanisha unaonyesha upendo wako kwake kwa kuchagua kuwa na uhusiano wa karibu naye. Kutumia wakati na Kristo ni chaguo la kila siku. Kufahamiana kwa karibu, kufahamiana na

kibinafsi, na kukaa ndani Yake kwa moyo wako wote, roho, na nguvu kunamaanisha ushiriki wa kiumbe chako kamili - mwili, roho, na roho. Tunatambua kuwa wenzi wetu wa ndoa na watoto wanahitaji upendo kutoka kwetu, na tuna maoni kadhaa ya jinsi ya kufanya hivyo. Mungu anauliza umakini wa mtu binafsi, wakati, unapojenga uhusiano wa upendo pamoja naye. Anaahidi kwamba ukimtanguliza, mahusiano mengine pia yataboresha.

Mstari wa 6 unatuambia maneno ya Mungu lazima yawe ya kwanza miyoni mwetu. Hii inamaanisha sio kusoma tu mara kwa mara, bali pia kutii. Ili kuiga Kristo na kuwafundisha wengine, lazima uwe na ufahamu wa karibu wa mapenzi ya Mungu. Hiyo, pamoja na kutegemea hekima na nguvu ya Kristo, ndio msingi unaohitajika kutimiza majukumu magumu ya kuwaongoza watoto wako kwenye ukomavu wa kimungu. Na mazoezi yako ya kila siku ya kujitolea na mawasiliano na Mungu yanahusiana moja kwa moja na mafanikio.

JAMBO LA KWELI

Moyo - Lebab (Kiebrania). Moyo, akili, mtu wa ndani. Matumizi ya kimsingi ya neno hili yanaelezea tabia nzima ya mtu wa ndani.³

Moyo - Kardia (Kigiriki). Kiti cha tamaa, hisia, mapenzi, tamaa, misukumo, yaani, moyo au akili.⁴

25

Uzazi wa Mabadiliko

CHIMA ZAIDI

Je! Mtunga-zaburi anasema nini juu ya Neno la Mungu na nini tunapaswa kufanya nalo?

Nimekutafuta kwa moyo wangu wote;
Ah, nisiruhusu nipotee kutoka kwa amri Zako! Nimeficha
neno lako moyoni mwangu,
Ili nisije nikakutenda dhambi. (Zaburi 119: 10-11)

Orodhesha kanuni kuu hapa chini. Je! Kila mmoja atatumikaje kwa uzazi wako?

Akawaambia: "Wekeni mioyo yenu juu ya maneno yote ambayo ninashuhudia kati yenu leo, ambayo mtawaamuru watoto wenu wazingatie - maneno yote ya sheria hii." (Kumbukumbu la Torati 32:46)

Kwa hiyo weka maneno yangu haya moyoni mwako na rohoni mwako, na kuyafunga kama ishara mkononi mwako, nayo yatakuwa kama utepe katikati ya macho yako. Nawe uwafundishe watoto wako, ukinena juu ya hayo wewe uketipo nyumbani mwako, na utembeapo njiani, na ulalapo, na uinukayo. (Kumbukumbu la Torati 11: 18-19)

Lakini neno hilo liko karibu nawe, kinywani mwako na moyoni mwako, ili ulifanye. (Kumbukumbu la Torati 30:14)

Sheria ya Mungu wake iko moyoni mwake;
Hاتua zake zote hazitatezea. (Zaburi 37:31)

Ninafurahi kufanya mapenzi yako, Ee Mungu wangu,
Na sheria yako iko ndani ya moyo wangu. (Zaburi 40: 8)

Kwa kusikitisha, watu wengi katika mwili wa Kristo hawajawahi kufundishwa katika ukweli kwamba urafiki na Mungu (Baba, Bwana Yesu Kristo, na Roho Mtakatifu) ni sawa na kiwango cha bidii iliyowekwa katika kumtafuta. Hiyo inahitaji muda katika Neno Lake, kuomba, na kushirikiana na waumini wengine. Neno *lililofundishwa linaonyesha kwamba Mkristo mmoja (au kadhaa), labda aliyekomaa zaidi katika imani, amekuja kando kusaidia mtu mwagine kukuza urafiki na Bwana.* Bila mwongozo, nija inaweza kuwa ngumu kufuata. Tunaweza kufikiria, *Inawezekanaje kukuza uhusiano na Mungu asiemeonekana?*

Na wengi wanaweza pia kufikiria, *ninaenda kanisani Jumapili. Mimi ni Mkristo kwa sababu niliomba sala ya wokovu. Nakumbuka hisia za uamuza huo. Si nimeacha kuvuta sigara na kunywa pombe na kubadilisha tabia zangu mbaya? Je! Kuna kitu zaidi? Ndio ipo.*

Kujichunguza

Je! Umekuwaje ukiweka uhusiano wa kila siku na Mungu, katika maombi na kusoma Neno Lake?

MPANGO WA HATUA

Baada ya kujifunza kanuni hizi, je! Kukiri na kuomba msamaha kunahitajika? Ikiwa ni hivyo, tumia nafasi ilio hapo chini kuandika sala yako na kujitolea kuanza kila siku na Yeye.

Somo la 7

Viungo vitatu Muhimu

Katika Luka, tunaona umuhimu ambao Yesu aliweka juu ya kuwa na msingi thabiti. Alivunja vipande vitatu muhimu.

Lakini kwanini unaniita "Bwana, Bwana," na usifanye yale ninayosema? Yeyote yule anayekuja Kwangu, na kusikia maneno yangu na kuyatenda, nitakuonyesha ye ye ni nani: Yeye ni kama mtu anayejenga nyumba, ambaye alichimba chini sana na kuweka msingi juu ya mwamba. Mafuriko yalipotokea, kijito kilipiga ile nyumba kwa nguvu, lakini haikuweza kuitikisa, kwa

sababu ilikuwa imejengwa juu ya mwamba. Lakini ye ye aliyesikia na kutofanya chochote ni kama mtu aliyejenga nyumba juu ya ardhi bila msingi, ambayo kijito kilipiga kwa nguvu; na mara ikaanguka. Na uharibifu wa nyumba hiyo ulikuwa mkubwa. (Luka 6: 46–49)

Kiunga cha kwanza: Kupokea Yesu Kristo

Bibilia iko wazi kuwa Yesu ndiye msingi wetu. Katika Luka 6 hapo juu, alisema, "kila mtu anayekuja Kwangu," ambayo inaonyesha ambapo tunapaswa kujenga.

Kwa maana hakuna msingi mwagine wowote awezoweza kuweka mtu mwagine isipokuwa ule uliowekwa, amba ni Yesu Kristo. (1 Wakorintho 3:11)

Lazima kuwe na wakati maishani ulipotafuta msamaha wa dhambi zako na kumwuliza Yesu Kristo aje maishani mwako kama Bwana na Mwokozi. Kuzaliwa tu Amerika au kuhudhuria kanisa hakukufanyi kuwa Mkristo. Wokovu unahitaji uamuzi wa kutubu kutoka kwa dhambi na kugeuza udhibiti wa maisha yako kwa Mungu, kuititia Yesu Kristo.

Lakini wote waliompokea, aliwapa haki ya kuwa watoto wa Mungu, kwa wale wanaoamini jina lake. (Yohana 1:12)

Je! Umekubaliana na Mungu kwamba wewe ni mwenye dhambi, umepokea kifo cha Kristo msalabani kama malipo ya dhambi hizo, na kumwuliza Yesu moyoni mwako kama Bwana na Mwokozi? Kiunga cha kwanza ni ndio au hapana. Hii ni hatua ya kwanza muhimu ya kujenga msingi imara. Huwezi kuruka hii kwa sababu Kristo ndiye msingi wa imani yetu. Ikiwa hii bado inachanganya, nenda kwenye *Kiambatisho B: Kujitolea Maisha Yako kwa Kristo*.

Ukikiri kwa kinywa chako kuwa Yesu ni Bwana na kuamini moyoni mwako kwamba Mungu alimfufua kutoka kwa wafu, utaokolewa. Kwa maana kwa moyo mtu huamini hata kupata haki, na kwa kinywa hukiri hata kupata wokovu.
(Warumi 10: 9-10)

Unaweza pia kuomba sala hii:

29

Uzazi wa Mabadiliko

Bwana Yesu, najua mimi ni mwenye dhambi. Samahani kwa dhambi yangu. Asante kwa kufa msalabani kwa ajili yangu na kulipa bei ya dhambi yangu. Tafadhalii ingia moyoni mwangu. Nijaze na Roho wako Mtakatifu na unisaidie kuwa mwanafunzi wako. Asante kwa kunisamehe na kuja katika maisha yangu. Asante kwamba sasa mimi ni mtoto wa Mungu na kwamba ninaenda mbinguni. Kwa jina lako naomba. Amina.

Baada ya kuchagua kujenga maisha yako juu ya imani katika Yesu Kristo, viungo viwili vifuatavyo vinataja "kumfuata" Kristo kwa kuweka vipaumbele.

Kiunga cha pili: Uhusiano wa kila siku na Kristo

Lazima uamue kutumia mara kwa mara kusoma na kutafakari Neno la Mungu, ukisikiliza kwa kweli kile Mungu anasema. Katika Luka 6, Yesu pia alisema, "yeyote. . . husikia maneno Yangu, "ambayo inahusu zana tunayotumia kujenga uhusiano huo: Neno la Mungu na maombi. Kupitia haya, tunapata kumjua, kuelewa upendo wake, na kujifunza jinsi ya kuishi kwa usahihi.

Nimesulubiwa pamoja na Kristo; si mimi tena ninayeishi, bali Kristo anaishi ndani yangu; na maisha ninayoishi sasa katika mwili naishi kwa imani katika Mwana wa Mungu, ambaye alinipenda na akajitoa mwenyewe kwa ajili yangu. (Wagalatia 2:20)

Kiunga cha Tatu: Kuishi nje

Kujenga msingi imara pia kunajumuisha kufuata. Katika Luka 6, Yesu aliongeza, "yeyote. . . husikia maneno Yangu na kuyafanya, "ambayo inaelezea mtu anayefanya mapenzi ya Mungu. Utaratibu huu wa kusikia na kufanya unamaanisha kutii au kutumia Neno Lake maishani.

Mmetakasa roho zenu kwa kutii ukweli kuititia Roho. . . kuititia Neno la Mungu linaloishi na kukaa milele. (1 Petro 1: 22-23)

Maandiko yanatuambia ni muhimu kuendelea kuchunguza nia na matendo yetu.

Tuchunguze na tuchunguze njia zetu,
Na mrudi kwa Bwana. (Maombolezo 3:40)

Kujichunguza

Unawezaje kuelezea ubora wa msingi wako wa kiroho?

Mazoezi ya Maombi

Maombi mara nyingi huzingatiwa kama jaribio la kuomba nguvu ya Mungu kubadilisha hali, lakini Mungu anavutiwa zaidi kuwa na ushirika wa akili mara kwa mara na sisi. Maombi ni kazi ya mawazo, lakini zaidi ya hayo, ni njia wazi ya mawasiliano na Mungu ambayo inajumuisha kuongea na kusikiliza. Mungu anataka ujue Anapatikana kwa vitu vyote wakati wote.

30

Craig Caster

Msiwe na wasiwasi juu ya kitu chochote, lakini katika kila kitu kwa sala na dua, pamoja na shukrani, maombi yenu na yajulishwe kwa Mungu. (Wafilipi 4: 6)

Mungu anatamani ufahamu wa mara kwa mara wa uwepo wake na mawasiliano endelevu. Anataka pia utumie wakati wa utulivu na faragha pamoja Naye kila siku. Katika Zaburi 5: 3, Daudi alisema, "Utasikia sauti yangu asubuhi, Ee Bwana; asubuhi nitaielekeza Kwako, nami nitaangalia juu."

Maombi na kusoma Biblia ni vitu muhimu kwa ukuaji katika maisha ya Kikristo. Wakati huu wa kusoma na mawasiliano mara nyingi hujulikana kama wakati wa ibada. Kujihusisha kweli kweli zaidi ya neno lililoandikwa inahitaji hali ya mawazo inayoitwa imani, kuamini ingawa hatuwezi kuona. Yesu alisema, "Kwa sababu umeniona, umeamini. Heri wale ambao hawajaona lakini wameamini" (Yohana 20:29). Katika Mathayo 6: 9-13, ambayo mara nyingi huitwa Sala ya Bwana, Yesu mwenyewe alitupa mfano wa jinsi alivyoomba na mambo kadhaa ya msingi ya kuzingatiwa katika sala.

Sala ifuatayo ni mfano wa mawasiliano rahisi, kutoka moyoni yaliyoongozwa na mambo ya Sala ya Bwana yatakayosemwa kabla ya kuanza wakati wako wa ibada:

Bwana Yesu, nakusifu kwa kutamani kuwa karibu nami, kwa kutaka kutumia wakati na mimi. Ninakusifu kwa upendo wako na uaminifu wako na ninakusifu, kwa maana wewe ni Mungu, muumba na mtunzaji wa vitu vyote. Ninaomba neema ya kutembea kwa utii leo, kumpenda mwenzi wangu na watoto wangu, na kuwajali kulingana na Neno lako. Nisaidie kumsamehe mtu ye yeyote ambaye ananiumiza leo, na nipe neema ya kuomba msamaha wakati ninashindwa kukuwakilisha Wewe, Yesu. Na Yesu, tafadhalii fungua moyo wangu kupokea Neno lako asubuhi ya leo. Ninaomba ufahamu kukujua zaidi na neema yako itii. Amina.

Anza wakati wako wa kujitolea na sala, labda moja sawa na hii. Unaweza kushawishiwa kutumia maombi yaliyoandaliwa, lakini hamu kubwa ya Mungu ni kuzungumza na wewe tu. Baada ya yote, Yeye tayari anajua kilicho moyoni mwako na anakupenda licha ya kile ulichofanya. Warumi 5: 8 inasema, "Mungu anaonyesha upendo wake mwenyewe kwetu, kwa kuwa wakati tulipokuwa tungali wenye dhambi, Kristo alikufa kwa ajili yetu." Unapotumia muda kila siku na Mungu, utaanza kujisikia raha katika upendo wake, na kuomba itakuwa "kuzungumza na Mungu" juu ya kila kitu.

Ni kwa imani tu katika Kristo ndio tumepewa ufikiaji wa Baba.

Yesu akamwambia, "Mimi ndimi njia, na kweli, na uzima. Hakuna anayekuja kwa Baba ila kwa njia Yangu." (Yohana 14: 6)

MPANGO WA HATUA

Andika maombi ukimwomba Mungu msaada wa kukuza maisha ya karibu ya maombi pamoja naye.

Omba kupitia sala hii ambayo Paulo alitoa kwa Waefeso, na kuifanya iwe ya kibinafsi kwa kuweka jina lako katika kila nafasi tupu.

Kwa sababu hii mimi [_____] ninapiga magoti kwa Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo, kutoka ambaye familia yote mbinguni na duniani imepewa jina, kwamba Akupe [_____], kulingana na utajiri wa utukufu Wake, uimarishwe kwa nguvu

kupitia Roho wake ndani ya mtu wa ndani, ili Kristo akae ndani ya miyo yenu [_____]
kupitia imani; ili wewe [_____], ukiwa umekita mizizi na msingi wa upendo, uweze
fahamu pamoja na watakatifu wote ni nini upana na urefu na kina na urefu - kujua upendo wa Kristo
ambao hupita maarifa; ili [_____] ujazwe
na utimilifu wote wa Mungu.

Sasa kwa Yeye aliye na uwezo wa kufanya mengi kupita yote kuliko hayo sisi [_____]
uliza au fikiria, kulingana na nguvu inayofanya kazi ndani yetu [_____], kwake uwe utukufu katika
kanisa na Kristo Yesu kwa vizazi vyote, milele na milele. Amina. (Waefeso
3: 14-21)

Andika orodha ya maombi maalum au sifa ambazo Paulo alijumuisha katika sala yake.

Pamoja na kubinafsisha sala hii, unaweza pia kuitumia mara kwa mara kuomba vitu hivi katika maisha ya mwensi wako na watoto wako na wapendwa wengine. Weka tu majina yao hapo badala.

Kukaa ndani ya Kristo

Umejifunza kuwa Mungu anatamani uhusiano, ambayo inahitaji kwanza umpokee Yesu kama Bwana na Mwokozi, halafu uchague kutenga wakati wa maombi na kusoma Biblia. Kuishi maisha ya Kikristo, wakati mwiningine hujulikana kama "kukaa ndani ya Kristo," inajumuisha kumsikiliza Mungu kwa kusoma na kutafakari Neno Lake. Yesu alisema, "Mtu hataishi mkate peke yake, bali kwa kila neno litokalo katika kinywa cha Mungu" (Mathayo 4: 4). Mchungaji wako anaweza kuwa mwalimu wa ajabu, lakini kuishi kwa wiki moja kwenye ujumbe wa Jumapili asubuhi peke yake kutasababisha kuwa dhaifu kiroho.

Wakristo wengi huweka vijitabu nya ibada nya kila siku, kama *mkate wetu wa kila siku*, bafuni au kando ya kitanda ili kuchukua nguvu haraka ya kiroho. Wanaivuta, kusoma kidogo, na kufikiria, Sawa, *nifanyi jambo langu*. *Niliingia katika Neno leo; msifuni Bwana*. Lakini chakula cha haraka kama hiki huisha, kama kumbukumbu ya kile tunachosoma. Katika utamaduni wetu tuna vifaa vingi nya kutusaidia kufanya kazi nydingi. Simu hizi za rununu, redio, Runinga, Kindles, na mara nydingi hufanya wakati wetu na Mungu kuwa sehemu ya mchanganyiko wa kila siku. Kama

hatufuati bidii wakati wa kila siku peke yetu na Mungu, pamoja na kusoma kwa umakini, kutafakari, na sala, basi tunaweza kuanguka katika kitengo cha "kuumwa haraka", ambayo hakika itasababisha afya mbaya ya kiroho.

CHIMA ZAIDI

Je! Mistari ifuatayo inasema nini juu ya mtazamo ambao tunapaswa kuwa nao wakati wa kusoma Neno na kutafuta hekima kutoka kwa Mungu?

Moyo wa mwenye busara hupata maarifa,
Na sikio la wenye hekima hutafuta maarifa. (Mithali 18:15)

Nunua ukweli, wala usiiuze,
Pia hekima na maagizo na ufahamu. (Mithali 23:23)

Mpate kuishi kwa kumstahili Bwana, mkimpendeza kikamilifu, mkizaa matunda katika kila
kazi njema, mkiongezeka katika kumjua Mungu. (Wakolosai 1:10)

Ili kuepuka kusoma kwa haraka, jenga tabia ya kutafakari Neno la Mungu. Watu wanaposikia neno *kutafakari*,
wengi hufikiria sala za Wahindu, lakini kutafakari ni neno linalotumiwa katika Neno la Mungu. Tunapaswa
kutafakari juu ya mambo tunayosoma, ambayo yanaonyesha kwamba tunasikiliza kwa kujibu kwa mawazo
kwa kile Mungu anasema.

Nitatafakari mausia yako,
Na tafakari njia zako. (Zaburi 119: 15)

Katika kutafakari ulimwengu wa kibiblia haikuwa mazoea ya kimya.
Ilikuwa na wazo la kunung'unika kwa sauti, kama kusoma nusu kwa
sauti au
kuzungumza na wewe mwenyewe, kwa hivyo ungeingiliana na maandishi na ingeinde **JAMBO ILYA** akili yako.
Kama begi la chai linaloingia ndani ya maji linapenya ndani ya kioevu, kwa hivyo kutelezi juu ya Maandiko
Tafakari –Kuomboleza , kutamka, au
kunguruma.

CHIMA ZAIDI

Je! Mungu alimwambia Yoshua afanye nini katika aya hii, na kwanini hii ilikuwa muhimu sana kwa Mungu na
kwa mafanikio ya Yoshua?

33

Uzazi wa Mabadiliko

Kitabu hiki cha torati hakitaondoka kinywani mwako, bali utafakari ndani yake mchana na
usiku, upate kuangalia kutenda sawasawa na yote yaliyoandikwa ndani yake. Kwa maana
hapo ndipo utakapoifanikisha njia yako, na ndipo utakapofanikiwa. (Yoshua 1: 8)

Je! Unataka kuwa na mafanikio mazuri? ___ Ndio la

Eleza maana ya mistari hii na jinsi itakavyoathiri uzazi wako ikiwa utafanya kama wasemavyo.

Heri mtu huyo
Asiyetembea katika shauri la wasio haki, Wala
husimama katika njia ya wenye dhambi.
Wala huketi katika kitie cha wenye dharau; Lakini
furaha yake iko katika sheria ya Bwana, Na
sheria yake hutafakari mchana na usiku. Yeye
atakuwa kama mti
Iliyopandwa kando ya mito ya maji,
Huyaleta matunda yake kwa majira yake,
Ambaye jani lake halinyauki;
Na chochote atakachofanya kitafanikiwa. (Zaburi 1: 1-3)

Somo la 8

Vipaumbele vya Kweli

Watoto wanapokuwa wadogo, utegemezi wao kwa Mama na Baba unaweza kuwafanya wasiwe na wasiwasi au woga wakati wameachwa katika utunzaji wa mwininge, na wakati Mama au Baba wanaporudi, kuna mapenzi na furaha kubwa. Wanapoendelea kukomaa, msisimko hupoa na wazazi wanaweza kupewa salamu kama, "Hi, Mama," "Hei, Baba," au labda sio kabisa. Kwa wakati huu, uwepo wa wazazi huchukuliwa kama kawaida au haukulaliwi kabisa.

Jihadharini, kwa sababu tunaweza kufanya jambo lile lile kwa Bwana. Tunapokuja kwa Kristo kwa mara ya kwanza, hatuwezi kungojea kuomba na kuingia kwenye Neno. Tunapoisoma, tunahisi Mungu akizungumza na miyo yetu. Mara nyngi tunapata hisia nzuri na hata kushiriki habari zetu njema na marafiki na wapendwa.

Kwa muda, ikiwa hatuko macho, mtazamo wetu unaweza kuwa, "Ndio, kusoma Mathayo tena. Umekuwepo, umefanya hivyo." Kwa kusikitisha tunapoteza mtazamo wa "Baba yuko hapa!" Hatuwezi kukaa katika hali hii ya akili. Fikiria tu: unayo bahati iliyobarikiwa ya kuingia patakatifu pa patakatifu, na Mungu ambaye anataka umwite "Baba" (Warumi 8:15 inasema, "Abba, Baba"), kumsikia akinong'ona ukweli wa kushangaza na kusema wewe ni mzuri na muhimu sana kwake.

Kujichunguza 1

Ni lini mara ya mwisho ulikaa kimya na Mungu aliye hai, ukisisimua kwake azungumze nawe?

Tukio la kwanza lilorekodiwa katika Bibilia baada ya Yesu Kristo kutoa roho Yake msalabani lilikuwa kupasua pazia kutoka juu hadi chini, ambalo lilifunkwa mlango wa chumba cha hekalu kiitwacho patakatifu pa patakatifu (Mathayo 27:51). Ilimaanisha kifo cha Kristo msalabani kilimaliza kutengana kwetu na Mungu. Kabla ya hapo, ni kuhanu mkuu tu ndiye angeweza kuingia mara moja kwa mwaka akiwa amebeba damu ya mnyama wa kafara.

Kwa hiyo, ndugu, tukiwa na ujasiri wa kuingia Patakatifu pa Patakatifu kwa damu ya Yesu.
(Waebrania 10:19)

Bei kubwa ililipwa wakati Kristo alijitolea damu yake mwenyewe kwa ukombozi wetu. Kifo cha Yesu haikuwa tu kushinda nguvu ya dhambi, bali kununua njia kwa Baba kuwa na ushirika wa karibu na sisi. Hatupaswi "kupuuza wokovu mkuu" (Waebrania 2: 3).

Kwa wale ambao wana watoto wazima, tumebarikiwaje wakati wanataka kutumia wakati na sisi? Je! Unaifikiri Mungu ni tofauti? Anaipenda wakati mimi na wewe tunapiga simu "muda wa kupumzika" na kusema, "Baba, huu ni wakati wako, wangu na Wako, hivi sasa, na sitakubali kitu chochote kikwamishe. Nitailinda hii, Mungu."

Uzazi wa Mabadiliko

Na ni ya kufurahisha, *na kufunua*, kwamba tunapofanya ahadi hii ya kuweka wakati kwa Mungu, usumbufu huo unaonekana kutoka kwa kazi ya kuni. Ikiwa sio usumbufu kutoka kwa familia na simu, basi akili yako inafurika na mawazo: shida kazini, bili, mwenzi wako, watoto wako, na kadhalika. Mara nyingi Shetani hutuma usumbufu huo kwa sababu anajua kwamba msingi wetu thabit, nguvu ya imani yetu, haitokani na matendo mema, au tu kutaka kuwa baba bora, mama, au mwenzi bora, lakini kutoka kwa uhusiano wetu na Kristo. Kila kitu kizuri kinakua kutoka kwa uhusiano huu.

CHIMA ZAIDI

Andika kile Maandiko haya yanasema juu ya vita tulivyo na kile tunachopaswa kufanya.

Kwa maana ingawa tunaenenda katika mwili, hatupigani vita kulingana na mwili. Kwa maana silaha za vita vyetu si za mwili bali zina nguvu kwa Mungu kwa kubomoa ngome, zikitupa hoja na kila kitu cha juu kinachoijiinua juu ya maarifa ya Mungu, ikileta kila fikira kwenye utumwa wa Kristo. (2 Wakorintho 10: 3-5)

Wakati Yesu alielezea mfano wa mpanzi kwa wanafunzi Wake (Marko 4: 13-20), alitaka wajue ni nini Shetani na mashetani wake wanafanya. Je! Maandiko haya yanegerusiana vipi na wakati wako katika Neno? Vita ni nini?

Na hawa ndio wale walio kando ya njia ambapo neno hupandwa. Wanaposikia, Shetani huja mara moja na kuchukua lile neno lililopandwa miyoni mwao. (Marko 4:15)

Wakati Paulo aliandika 2 Wakorintho 11: 3 (chini), alikuwa akimaanisha Mwanzo 3: 1-7, ambayo inaelezea jinsi dhambi iliingia ulimwenguni wakati Hawa alisikiza uwongo wa Shetani. Hofu ya Paulo ilikuwa kwamba Shetani, vile vile, angeharibu (kuharibu, kuharibu, kuharibu) akili za waumini wapya kutoka kwa unyenyekevu (usafi, unyofu, "moyo mmoja"),⁵ ambayo walikuwa nayo katika uhusiano wao na Kristo.

Lakini naogopa, isije, kama vile nyoka alivyomdanganya Hawa kwa ujanja wake, mawazo yenu yaweze kupotoshwa kutoka kwa unyenyekevu ulio katika Kristo. (2 Wakorintho 11: 3)

Hawa alidanganywa (kuongozwa na makosa) na ujanja wa Shetani (ujanja ujanja) kwa hivyo aliamini uwongo kuwa ukweli. Mpango wa Shetani ni sawa kila wakati.

Kujichunguza 2

Je! Kuna uwongo wowote ambao umeamini juu ya hamu ya Mungu ya kuwa katika uhusiano wa karibu na wewe?

Lakini Shetani hawezi kulaumiwa kwa kila kitu. Wakati mwengine sisi wenyewe tuna makosa. Wakati Yesu alisali katika bustani alipokuwa akitabili kwenda msalabani, wanafunzi wake walilala wakati walipaswa kusali pia. Yesu aliwaonya juu ya udhaifu wa mwili:

Kesha na omba, usije ukaingia majoribuni. Roho iko tayari, lakini mwili ni dhaifu. (Mathayo 26:41)

Amri ya Yesu ni "kukesha na kuomba," na matokeo yake ni kwa faida yetu - kwamba tusizidiwa na majoribu na uvivu wetu. Kuomba ni nidhamu muhimu, kwa hivyo lazima tupigane vita dhidi ya mawazo kama vile *sijisikii hivyo, nimechoka, sijali tu, au sina wakati*. Utoshelevu lazima ubadilishwe na vipaumbele visivyoweza kujadiliwa vyta kumtafuta Bwana.

CHIMA ZAIDI

Eleza ni nini mistari hii inakuelekeza ufanye.

Kuwa na kiasi, kuwa macho; kwa sababu adui yako Ibilisi hutembea huku na huku kama simba anayeunguruma, akitafuta mtu ammeze. (1 Petro 5: 8)

37

Uzazi wa Mabadiliko

Vaeni *silaha zote za Mungu, mpate kuweza kusimama juu ya hila za shetani.* (Waefeso 6:11, mkazo ni wangu)

Mafanikio yako yote, pamoja na nguvu ya kuhudumu kama mzazi, yanatokana na uhusiano endelevu na Kristo. Marko 4:34 inasema, "Na walipokuwa peke yao, aliwaelezea wanafunzi wake mambo yote." Maadamu tunatumia wakati na Yesu katika ibada za kila siku na kusoma Biblia, tutapokea ufahamu mkubwa na uelewa kutoka kwa Maandiko pamoja na nguvu na hekima tunayohitaji kama mzazi. Mungu anapenda kila mmoja wetu sawa, na anatamani kuzungumza nasi. Hakuna kitabu cha uzazi kilichoandikwa ambacho kitashughulikia kila hali unayokabiliana nayo. Ndio maana Mungu anataka umtegemee kila siku, ukitafuta Neno lake kwa ufahamu na mwongozo.

CHIMA ZAIDI

Angalia mtazamo wa wanafunzi katika mstari huu wakati hawakuelewa mafundisho ya Yesu. Walifanya nini?

Kisha Yesu akaaga umati wa watu akaingia nyumbani. Wanafunzi wake wakamwendea, wakisema, "Tufafanulie mfano wa magugu ya shamba." (Mathayo 13:36)

Mungu daima anatungojea tumwendee, akitaka tutafute hekima tunayohitaji kukabiliana na maisha. Kujuu hili, ni jinsi gani tunaweza kuwa na shughuli nyingi kupita wakati na Mungu aliye hai? Tunahitaji kuweka hii akilini mwako kila wakati, tukilinda dhidi ya mielekeo yetu ya kujitegemea au kuchukua wema wa Mungu kwetu bure.

Jitahidi kujionyesha kuwa umekubaliwa na Mungu, mfanyakazi asiyehitaji aibu, akigawanya vyema neno la ukweli. (2 Timotheo 2:15 KJV)

Je! Utajipa daraja gani katika masomo yako ya Biblia?

Je! Unafikiri Mungu anamaanisha nini kwa neno aibu ?

38

JAMBO LA KWELI

Jifunze -Ubidi wa bidii katika kutimiza lengo. Kitenzi hiki ni amri ya kufanya na kuendelea kufanya.

Suala zuri kugawa -Cutting baadhi yaitaku sawa kama wewe ungekuwa katika useremala, uashi, au na kitambaa kuwa kushonwa pamoja.

Craig Caster

MPANGO WA HATUA 1

Andika maombi ukimwuliza Bwana msaada maalum katika kufuata maagizo Yake.

Ni nini himizo katika aya hii?

Kwa hiyo, ndugu, kuwa na bidii zaidi kuhakikisha wito na uchaguzi wako hakika, kwani ukifanya mambo haya hautakwazwa kamwe. (2 Petro 1:10)

Utii Ni Hatua

Kiunga cha tatu cha kujenga msingi thabiti (kutoka somo la 7) ni uamuzi wa kuchukua hatua juu ya kile tunachosikia au kujifunza kutoka kwa Mungu.

Yeyote. . . husikia maneno yangu na kuyafanya. . . ni kama mtu anayejenga nyumba, ambaye alichimba chini na kuweka msingi juu ya mwamba. Mafuriko yalipotokea, kijito kiliipiga ile nyumba kwa nguvu, lakini haikuweza kuitikisa, kwa sababu ilikuwa imejengwa juu ya mwamba. (Luka 6: 47-48)

Tunahitaji kuichukulia Biblia, Neno la Mungu, kama *maneno ya Mungu* . Katika Agano la Kale, Wayahudi walichukulia jina la Mungu kuwa takatifu sana hivi kwamba hawakuthubutu kulisema. Ni kwa neema ya Mungu pekee katika dhabihu ya Yesu Kristo ndio unachukuliwa kuwa mwenye haki na kupewa uwepo wa Roho Mtakatifu kama mwalimu na mwongozo. Sehemu yako ni kutamani kufanya mapenzi yake na kujibu kwa shukrani na utii. Ikiwa unalichukulia Neno la Mungu kama maoni, basi unaweza kujikuta ukichagua na kuchagua kile kinachofaa mapenzi yako. Hii sio busara na haitasababisha mafanikio yanayotokana na kujenga juu ya msingi thabiti.

Vivyo hivyo, yeyote kati yenu asiyeacha [kukana] yote aliyonayo hawezo kuwa mwanafunzi Wangu. (Luka 14:33)

Mstari huu unatuambia tupatanishe vipaumbele vyetu kila siku na Neno la Mungu, ambalo linaweka mapenzi yake juu yetu. Wengi waliona mafundisho ya Yesu kuwa magumu sana kufuata, kwa hivyo walimwacha Mungu.

Tangu wakati huo wanafunzi wake wengi walirudi nyuma, wala hawakutembea naye tena. Kisha Yesu akawauliza wale kumi na wawili, "Je, nanyi pia mnataka kwenda?" (Yohana 6: 66-67)

Vivyo hivyo, maagizo kadhaa katika masomo haya yanaweza kuwa tofauti na njia unayofanya vitu hivi sasa. Wengine wanaweza hata kuonekana kuwa ngumu. Lakini kwa neema ya Mungu unaweza kufanya mapenzi yake, sio kwa nguvu zako mwenywewe.

Uzazi wa Mabadiliko

MPANGO WA HATUA 2

Andika kujitolea kwako kwa Mungu kumtegemea Yeye kwa neema na nguvu kwa wote kutamani na kufuata maagizo yake juu ya uzazi.

Fikiria vipaumbele vyako na Mungu, mwenzi wako, watoto wako, kazi, kanisa, wakati wa kupumzika, na ushirika. Je! Unaamini ziko katika mpangilio mzuri? Ikiwa sivyo, andika kujitolea kwa mabadiliko.

Mungu hushiriki moyo Wake kuhusu vipaumbele vyetu:

Usemi huu ni mwaminifu: Ikiwa mtu anatamani nafasi ya askofu, anatamani kazi nzuri. Basi askofu hana budi kuwa na lawama, mume wa mke mmoja, mwenye kiasi, mwenye kiasi, mwenye tabia njema, mkaribishaji wageni, anayeweza kufundisha; si mlevi, si mkali, si mlafi wa pesa, bali ni mpole, si mgomvi, si mwenye tamaa; anayetawala vizuri nyumba yake mwenyewe, akiwa na watoto wake kwa kutii kwa heshima zote (kwa maana ikiwa mtu hajui kutawala nyumba yake mwenyewe, atalishughulikia vipi kanisa la Mungu?); si mwanzilishi, asije akajivuna kwa kiburi akaanguka katika hukumu ile ile kama ibilisi. Isitoshe lazima awe na usuhuhuda mzuri kati ya wale walio nje, asije akaanguka katika laana na mtego wa Ibilisi.

Vivyo hivyo, mashemasi wanapaswa kuwa wacha Mungu, wasiwe na lugha mbili, wasiwe wenyewe kunywa divai nyingi, wasiwe na tamaa ya pesa, wakishika siri ya imani kwa dhamiri safi. Lakini na hawa pia wajaribiwe kwanza; basi na watumike kama mashemasi, wakionekana kuwa hawana lawama. Vivyo hivyo, wake zao wanapaswa kuwa wacha Mungu, sio wachongezi, wenyewe kiasi, waaminifu katika mambo yote. Mashemasi na wawe waume wa mke mmoja, wakitawala watoto wao na nyumba zao vizuri. Kwa wale ambao warnehudumu vizuri kama mashemasi wanapata wenyewe msimamo mzuri na ujasiri mkubwa katika imani iliyo katika Kristo Yesu. (1 Timotheo 3: 1-13)

Kifungu hiki katika 1 Timotheo kinaweka wazi kuwa nyumba yako lazima iwe kipaumbele chako cha kwanza ili uwe waziri mzuri. Nyumba nyingi ni za nje, na watu wanajali zaidi juu ya burudani, kazi, au hata huduma kanisani.

Mwandishi mmoja anasema kuhusu kifungu hiki:

Paulo alionyesha kuwa usoefu ambao kiongozi alipata nyumbani utakua na huruma nyeti ("kutunza") kwa jukumu lake kanisani. Kitenzi *kusimamia* kilionekana katika aya ya 4. Kukuzwa kwa stadi sahihi za uongozi nyumbani ilikuwa sharti la kuzitumia kanisani.⁶

Kujichunguza 3

Mchungaji lazima awe na familia yake vizuri kabla ya kufuzu machoni pa Mungu ili aweze kuweka mfano kwa mkutano. Ikiwa ungekuwa katika kanisa na kuona kwamba mchungaji alikuwa na shida nyingi na familia yake au hakujali familia yake kwa usahihi, je! Ungemheshimu yeye na uongozi wake? Kwa nini au kwa nini?

Kwa maana nimemjua, ili awaamuru watoto wake, na nyumba yake yote baada yake, waishike njia ya Bwana, kutenda haki na haki, ili Bwana amletee Ibrahim kile alichomwambia.
(Mwanzo 18:19)

Tulisema Maandiko haya mapema, lakini ni mfano bora wa mtazamo wa Mungu juu ya uzazi. Mungu anamwambia Ibrahim, baba, kwamba amemjua kwa kusudi, kuifundisha familia yake katika njia za Bwana. Hizi ndizo vipaumbele vyake. Ona kwamba Mungu hasemi, "Unahitaji kufanya kazi kila wakati kuleta pesa taslimu" (ingawa tunajua ikiwa hatutoi mahitaji ya familia yetu tumeekataa imani, kulingana na 1 Timotheo 5:8), wala Anasema, "Fanya huduma zaidi" au "Panda ngamia huyo na elekea chini kwenda Misri kupumzika na kupumzika." Ingawa kazi, huduma, na wakati wa starehe ni muhimu — na hata za kibiblia — hakuna kipaumbele cha kwanza. Usawa lazima ufikiwe, lakini uhusiano wako wa kipaumbele uko kwa Mungu kwanza na familia ijayo.

Kujichunguza 4

Eleza vipaumbele vipi vimeduwa vipi katika maisha yako. Je! Mungu amekuwa wa kwanza, halafu familia, halafu alifanya kazi? Ikiwa umeoa, muulize mwenzi wako ikiwa wanakubaliana na tathmini yako. Ikiwa una watoto, unaweza kuwaaliza pia. Kawaida watakupa jibu lililonyooka ikiwa utauliza kwa upole.

41

Uzazi wa Mabadiliko

CHIMA ZAIDI

Je! Mistari hii inasema nini juu ya dhana za kibiblia za kuchagua, kutumikia, na familia?

Na ikionekana ni mbaya kwenu kumtumikia Bwana, chagua leo mtakayemtumikia, ikiwa ni miungu ambayo baba zenu walikuwa wakiitumikia waliokuwa ng'ambo ya Mto, au miungu ya Waamori, ambao mnaishi katika nchi yao. kaa. Lakini mimi na nyumba yangu tutamtumikia Bwana. (Yoshua 24:15)

Naye Eliya akawajia watu wote, akasema, "Mtakaa sawa mpaka lini kati ya maoni mawili? Ikiwa Bwana ni Mungu, mfuate; lakini ikiwa Baali, mfuateni yeye." Lakini watu hawakumjibu neno. (1 Wafalme 18:21)

Hakuna mtu awezaye kutumikia mabwana wawili; kwa maana atamchukia huyu na kumpenda huyu mwengine, au sivyo atakuwa mwaminifu kwa huyu na kumdharaa yule mwengine. Huwezi kumtumikia Mungu na mali. (Mathayo 6:24)

Mwishowe, je! Unatumia kanuni za kimungu nyumbani kwako?

Matunda ya Roho ni upendo, furaha, amani, uvumilivu, fadhili, wema, uaminifu, upole, kujidhibiti. (Wagalatia 5: 22-23 NASB)

Je! Hizi ni sifa ambazo watoto wako wanaona zikikua ndani yako na zinaongezeka nyumbani kwako? Je! Utajichunguzaje? Kufanya Kubwa? ___ Wakati mwingine ___ Sehemu nyingi za kukua

Je! Ni nini muhimu zaidi kwako, isipokuwa uhusiano wako na Kristo? Ikiwa kitu kingine chochote kinakuwa muhimu zaidi, utateseka, na pia familia yako. Mungu hubariki utii. Kutotii kunatuweka nje ya neema ya muda ya Mungu ambayo tunahitaji siku kwa siku na inasababisha sisi kuanza kufanya kazi katika mwili wetu.

42

Craig Caster

Je! Unaona nafasi yoyote ya kuboresha? Haya sio maswali ya hila. Mungu hutupa maagizo haya, na huwafanya wazi wazi waelewe. Pia anasema tunapaswa kutiana moyo kila wakati. Sisi sote tunahitaji nguvu na neema ya Mungu kila siku. Lakini hatupaswi kusahau kamwe kwamba Mungu hatafanya kwa muujiza yale ambayo ametuita tufanye kwa utii.

Je! Ni viungo gani vitatu vya msingi imara (kutoka somo la 7)?

1. _____
2. _____
3. _____

Somo la 9

Jiwe la Pembeni

Kipengele muhimu zaidi cha kujenga kwenye msingi thabiti ni kusonga jiwe kuu la kona. Wacha tuangalie kile Maandiko yanasema kuhusiana na Kristo na uhusiano wetu naye:

Basi sasa, ninyi si wageni tena, wala wageni; bali raia pamoja na watakatifu na watu wa nyumba ya Mungu; mmejengwa juu ya msingi wa mitume na manabii, naye Yesu Kristo mwenyewe ndiye jiwe kuu la pembeni. (Waefeso 2: 19-20)

Kwa hiyo imo pia katika Maandiko, "Tazama,
nimelala Sayuni
Jiwe kuu la pembeni, mteule, wa thamani,
Na ye ye amwaminiye hataaibishwa kamwe." Kwa hivyo, kwa ninyi mnaoamini, Yeye ni
wa thamani; lakini kwa wale wasiotii,
"Jiwe walilokataa waashi limekuwa jiwe kuu
la pembeni,"
na
"Jiwe la kujikwaa na
mwamba wa kukwaza."
Wanajikwaa, wasiotii neno, ambalo pia waliteuliwa. (1 Petro 2: 6-8)

Angalia mpangilio wa maendeleo ya kiroho yaliyowasilishwa katika aya hizi:

1. mpokee Yesu Kristo,
2. kaeni ndani Yake, na
3. kutii.

Wakristo wengi hujishughulisha na hatua ya tatu. Labda umepata mawazo yako yakikaa, *lazima niache kufanya hivi au lazima nifanye kitu bora au kwanini siwezi kuacha kufanya mambo haya mabaya?* Kwa bahati nzuri, kukamilisha hatua mbili za kwanza huleta mafanikio kwa ya tatu. Tunajikuta na nguvu, neema, na hamu ya kuwa waumini watifiu.

Wakati watu wanakuja kwa ushauri, wanapambana na tabia mbaya au hata ulevi, swalii la kwanza linapaswa kuwa, "Ukoje uhusiano wako wa kudumu na Kristo?" Jibu la kawaida mara nyingi ni, "Hiyo inamaanisha nini?" Jibu ni kwamba uhusiano wetu na Kristo ni uhusiano ambaa unatupa nguvu ya kutii. Urafiki wetu na Mungu ndio unatupa nguvu, neema ya siku hiyo, kuwa na ushindi juu ya dhambi. Na Yeye hutupa tu neema ya siku hiyo. Hatupi neema kwa wiki moja. Tunahitaji kuona uhusiano huu na kuelewa kanuni hii ya kiroho.

Uzazi wa Mabadiliko

Kaeni ndani Yangu, nami ndani yenu. Kama vile tawi lisivyoweza kuzaa yenye, lisipokaa ndani ya mzabibu, vivyo hivyo na nyinyi, msipokaa ndani Yangu. Mimi ni mzabibu, ninyi ni matawi. Yeye akaaye ndani yangu, nami ndani yake, huzaa matunda mengi; kwa maana bila mimi hamwezi kufanya neno lo lote.
(Yohana 15: 4-5)

JAMBO LA KWELI

Kaa -Kukaa , kubaki, kuendelea mahali, kuvumilia bila kujitoa.

Yesu alikuwa akizingatia wazo la kukaa. Alitumia neno hilo *mara nne*. Alipowapa wanafunzi wake maagizo haya, ilikuwa ni muda mfupi tu kabla ya kwenda msalabani kisha kuendelea kuwa na Baba mbinguni. Alitaka kuhakikisha wanafunzi Wake wanajua kwamba uhusiano wao na Yeye utaendelea, hata baada ya Yeye kuwapo hapo kimwili.

Kulingana na aya hizi, tunapaswa kukaa wapi? Matokeo ni nini?

Mkikaa katika neno langu, mmekuwa wanafunzi wangu kweli kweli. Nanyi mtaijua kweli, nayo hiyo kweli itawaweka huru. (Yohana 8: 31-32)

Ikiwa unakaa ndani Yangu, na maneno Yangu yakikaa ndani yako, utauliza unachotaka, nawe utatendewa. (Yohana 15: 7)

Angalia jinsi Maandiko haya yanahusiana na sisi kukaa ndani ya Kristo, utegemezi wetu kwake, na matokeo.

Sio kwamba tunajitosheleza kufikiria kitu chochote kuwa kinatoka kwetu, lakini utoshelevu wetu unatoka kwa Mungu. (2 Wakorintho 3: 5)

Kwa hivyo hatukata tamaa. Ingawa mtu wetu wa nje anaangamia, lakini mtu wa ndani anafanywa upya siku kwa siku. (2 Wakorintho 4:16)

Maisha yetu ya ibada ni kama msingi chini ya nyumba. Huwezi kuiona, lakini nguvu yake itafunuliwa wakati majanga ya asili yanatokea. Tunaweza kutumia wakati wetu mwingu na pesa kuifanya nyumba ioneckane nzuri, lakini msingi dhaifu unaweza kuleta wakati wote huo na pesa kuwa bure. Ikiwa tutatumia wakati wetu kwenye picha tu ya mafanikio badala ya kukua katika haki, nyumba yetu itajengwa juu ya "mchanga" na "itaanguka" kama vile Yesu alivyotabiri katika Mathayo 7. Ni msingi unaoshikilia nyumba, sio kazi ya kuchora na ya kupendeza ya rangi.

46

Craig Caster

Katika vitabu vifuatavyo nya kazi utapata zana za kibiblia za kulea watoto. Walakini, ukiruka kanuni hii ya kiroho, ukipuuza msingi wako, utarudi kwenye tabia zako za zamani. Nguvu ya uhusiano wako na Mungu, katika Kristo, ndio msingi pekee ambaa utajenga kwa mafanikio.

Uasi na Chaguzi

Unaposikia neno *uasi*, ni nini kinakuja akilini? Vijana? Neno *uasi* mara nyingi huhuishwa na vijana, hata hivyo uasi unamaanisha upinzani wowote kwa mamlaka.⁷ Baada ya kuchagua kufanya mambo kwa njia yako mwenyewe, ikiwa ni pamoja na kuweka vipaumbele kulingana na tamaa yako badala ya mafundisho ya Mungu, yaani uasi huo. Kwa hivyo kuchagua kutotenga wakati wa uhusiano wa karibu na Bwana ni uasi.

Kukuza urafiki na kukaa ndani ya Kristo ni chaguo, na Mungu anatuambia wazi katika Maandiko, "Fanyeni." Aliwaambia Waisraeli kabla ya kuingia katika nchi ya ahadi: "Mpende Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote, na kwa roho yako yote, na kwa nguvu zako zote" (Kumbukumbu la Torati 6: 5). Tunatumia wakati na watu tunaowapenda, na lazima tuchague kila siku kumpenda Mungu kwa kutumia wakati wa kumjua vizuri kwa kutafuta Biblia kwa ukweli wa kiroho, kisha kuifanya katika maisha yetu kwa njia ya sala na utii.

Mmomonyoko wa msingi wetu wa kiroho, uhusiano wetu na Mungu, huanza na kupuza maisha yetu ya ibada na kawaida husababisha yafuatayo:

1. Tunaacha kujitolea na kuanza kuuliza, "Je! Mimi, hisia zangu, na mahitaji yangu?"
2. Tunaanza kujigamba kwa ubinafsi na kuonyesha upendo, badala ya masharti.
3. Tunaacha njaa (kutafuta) utakatifu.
4. Tunaanza kuhalalisha mitazamo yetu ya dhambi, tabia, na ubinafsi kwa wengine na watoto wetu.
5. Tunaanza kulaumu wengine kwa shida zetu, mitazamo ya dhambi, na tabia zetu.

Kujichunguza

Je! Unaonyesha aina yoyote ya mawazo au tabia? Ikiwa ndivyo, ziorodheshe. Kisha wakiri kwa Bwana na umwombe msamaha. Kumbuka 1 Yohana 1: 9 inasema, "Tukiziungama dhambi zetu, Yeye ni mwaminifu na wa haki hata atusamehe dhambi zetu, na kutusafisha na udhalimu wote."

47

Uzazi wa Mabadiliko

Je! Tunawezaje kupambana na tabia yetu ya asili ya kupuuza, ambayo inasababisha kutojali na dhambi? Jibu ni kwamba lazima tujizoeshe. Katika 1 Wakorintho 9:27, mtume Paulo aliandika, "Ninauadhibu mwili wangu na kuuweka chini ya mamlaka." Alielewa kuwa alihitaji kufanya kazi, kwamba alihitaji kufundisha mwili wake mwenyewe kuufanya ufanye kile kawaida hakutaka kufanya.

Je! Ni maoni yako ya kwanza asubuhi? Unapokuwa umelala kitandani, unapokuwa na fahamu, ni nini cha kwanza mawazo? Jizoeze kwa njia hii: kitu cha kwanza asubuhi, elekeza akili yako kwa Kristo na ukumbuke au ujitambue mwenyewe na Mungu ni kiasi gani unahitaji nguvu Yake ~~kupambana na tamaa zako za asili za~~ dhambi. Jambo kubwa ni kwamba Mungu tayari anajua mapambano yako. Na kumbuka, wakati ulikuwa bado mwenye dhambi, Kristo alikufa kwa ajili yako. Sasa, katika Kristo, Mungu anaweza kukufikia: "Mimi hapa. Nataka kukubariki. Nakupenda."

CHIMA ZAIDI

Je! Mafungu haya yanasema nini juu ya mawazo ya mtunga zaburi asubuhi? Alikuwa akifanya nini? Unawezaje kujikumbusha kufikiria Mungu kwanza, kabla ya kutoka kitandani?

Sauti yangu Utasikia asubuhi, ee Bwana; Asubuhi
nitakuelekeza kwako,
Nami nitaangalia juu. (Zaburi 5: 3)

Naamka asubuhi na mapema, Na kulia kwa
msaada;
Natumaini neno lako. (Zaburi 119: 147)

Mungu anajua kila kitu. Anajua jinsi tunaweza kuwa dhaifu na wapumbavu na tayari alijua "taka" zote tulizokuwa nazo wakati alipotuchukua kama watoto Wake. Yeye alijua-na alivyotuchagua anyway! Yeye hayuko hapa kutuhukumu, lakini anatamani kutubariki. Lazima tufundishe akili zetu. Unapoamka, wacha mawazo yako ya kwanza yawe, *Mungu mimi hapa*. Asante kwamba *mimi ni mmoja wako!* *Najua kuna maeneo mengi katika maisha yangu ambayo yanahitaji kuboreshwa*. *Mungu, ninahitaji nguvu zako*. Bwana anatamani kusikia ukisema hivyo kila siku.

Jifunze mwenyewe kuweka mawazo yako kwa Yesu katika nyakati za kwanza za asubuhi; sio kwa bili yako, mwenzi wako, watoto wako, au kazi yako, bila kujali jinsi mambo haya yanavyoweza kuonekana. Omba na uliza

JAMBO LA KWELL

Nidhamu - Hupopazio (Kigiriki).
Inatumika kuelezea mabondia
wanaopiga makofi (makonde kwa
sehemu ya uso chini ya macho) hadi
wawe weusi na bluu. (Ona 1 Timotheo
4: 7-8; 2 Petro 1: 5-6.)

Yeye kwa neema yake ya kuipenda familia yako na kutembea katika mapenzi Yake leo. Na hii ni kabla ya kuanza au kufanya wakati wako wa ibada pamoja naye. "Msidanganyike, Mungu hadhihakiwi; kwa kuwa cho chote apandacho mtu, ndicho atakachovuna "(Wagalatia 6: 7). Ikiwa tutamtanguliza Mungu mbele ya vitu vyote, tutavuna ahadi zote zinazotungojea katika Yeye.

Weka akili yako kwa Mungu kwanza na uwe na wakati wako wa ibada, lakini lazima pia urudi kwake kwa mawazo wakati wa mchana. Mungu ndiye tunayemtegemea na kutii wakati tunakabiliwa na shida, pamoja na shida na watoto wetu.

Angalia jinsi Mungu anavyotutia moyo kufikiria katika aya ifuatayo:

Ikiwa basi, ulifufuliwa pamoja na Kristo, tafuta yale yaliyo juu, aliko Kristo, ameketi mkono wa kuume wa Mungu. Weka akili yako juu ya vitu viliyivo juu, sio juu ya vitu vya duniani. (Wakolosai 3: 1-2)

Tafuta na uweke akili yako ni vitenzi vya lazima, vinavyoonyesha hatua ni mchakato wa kuendelea. Je! Ni wewe kuweka akili yako?

JAMBO LA KWELI

Tafuta =Kutafuta na kujitahidi kupata.

Weka akili yako -Inahusu mapenzi, mapenzi, na dhamiri.

MPANGO WA HATUA

Andika maombi ukimwomba Mungu ahuishe akili yako kumfikiria.

Mungu wetu Mwenye Enzi Kuu

Kama watoto wa Mungu na wahudumu Wake, lazima tukumbuke kila wakati kwamba Mungu anasimamia na kwamba ana kusudi katika majoribu tunayokabiliana nayo. Zaburi 139: 1-18 inatuambia siku zetu zimepangwa, kila moja yao. Ziliandikwa katika kitabu Chake kabla ya wakati kuumbwa, kabla hata dunia haijawako.

Biblia inasema, "Kwa maana tu kazi yake, tuliumbwa katika Kristo Yesu kwa matendo mema, ambayo Mungu aliandaan mapema ili tuenende nayo" (Waefeso 2:10). Tunaweza kupata faraja kwa kujua kwamba katika kila hali, Mungu tayari yuko hapo. Anajua vitu vyote. Haishangai kamwe. Kwa hivyo unapoamka Jumamosi asubuhi kukuta mtoto wako wa miaka mitatu amemwagika machungwa

Uzazi wa Mabadiliko

juisi na nafaka kote sakafuni na inafanya goulash kidogo, unaweza kuingia na kufikiria kwa utulivu, Sawa, Mungu, *Ulikuwa tayari hapa. Je! Hii inahusu nini?* Na Ijumaa usiku wakati kijana wako anakuja nyumbani baadaye kuliko ilivyoruhusiwa, unaweza kujikumbusha, Sawa, Mungu, *umekuwa hapa tayari. Ulijua hii ingetokea kwangu. Ulisema katika hali zote Umeniandaa kwa kazi nzuri.* Tunaweza kujifunza kumtukuza Kristo katika hali zetu zote.

Tumia kaulimbiu hii ya kuvutia kama mwongozo wa kukuza mtazamo mzuri:

Ikiwa nitaweka macho yangu kwa wengine, huwa na mkazo.
Ikiwa ninajiangalia mwenyewe, ninafadhaika.
Ikiwa nitaweka macho yangu kwa Yesu, ninabarikiwa.

Bandika kwenye jokofu yako au kwenye kioo chako ili uone kila asubuhi ili kukukumbusha kufanya ibada yako. Au bora bado, ikariri.

CHIMA ZAIDI

Kulingana na aya hii, je! Mungu anafanya nini nyuma ya pazia? Je! Tunapaswa kumwamini nani?

Katika yeye pia tumepata urithi, tukichaguliwa tangu awali kulingana na kusudi la Yeye anayefanya vitu vyote kulingana na shauri la mapenzi yake. (Waefeso 1:11)

Eleza nini mistari ifuatayo inafunua juu ya asili ya Mungu.

Mambo ya siri ni ya Bwana Mungu wetu, lakini vitu ambavyo vimefunuliwa ni mali yetu na watoto wetu milele, ili tufanye maneno yote ya sheria hii. (Kumbukumbu la Torati 29:29)

Bwana wa majeshi ameapa, akisema,
"Hakika, kama nilivyodhani, ndivyo itakavyokuwa;
Kama nilivyokusudia, ndivyo itakavyokuwa." (Isaya 14:24)

50

Craig Caster

Ee Bwana, wewe ni Mungu
wangu. Nitakutukuza,
Nitalisifu jina lako,
Kwa maana umefanya mambo ya ajabu;
Mashauri yako ya zamani ni uaminifu na ukweli. (Isaya 25: 1)

Kuna mipango mingi moyoni mwa mtu,
Walakini shauri la Bwana -hilo litasimama. (Mithali 19:21)

Ambaye alituokoa na kutuita kwa wito mtakatifu, sio kulingana na matendo yetu, bali kulingana na kusudi lake mwenyewe na neema tuliyopewa katika Kristo Yesu kabla ya wakati kuanza. (2 Timotheo 1: 9)

Somo la 10

Mabadiliko Yako ya Kushangaza

Lengo letu kuu kama waumini, na kama wazazi, ni kubadilishwa kuwa sura ya Kristo na kufanya mapenzi yake. Kuweka tu, tunapaswa kuzidi kufanana naye katika mawazo na matendo. Mungu ana mpango na kusudi katika majaribu unayokabiliana nayo. Wakati Mungu anafanya kazi, atatumia changamoto hizi kufunua maeneo ambayo yanahitaji kubadilishwa.

CHIMA ZAIDI

Orodhesha matokeo mazuri katika mistari hii.

Ndugu zangu, hesabuni kuwa ni furaha tele mnapoanguka katika majaribu mbali mbali, mkijua ya kuwa kujaribwa kwa imani yenu huleta saburi. Lakini subira iwe na kazi kamili, ili mpate kuwa wakamilifu na wakamilifu, bila kukosa chochote. (Yakobo 1: 2-4)

Lakini yeote anayeshika neno lake, kweli upendo wa Mungu umekamilika ndani yake. Kwa hili twajua ya kuwa tuko ndani yake. (1 Yohana 2: 5)

Mfano wa mchakato huu wa kubadilisha unaweza kupatikana katika Mathayo 14. Yesu alikuwa akihudumia watu. Alilisha maelfu, akaponya na kuhubiri, na mwisho wa siku, alikuwa amechoka. Alitembea kuelekea Bahari ya Galilaya na kuwaambia mitume, "Pandeni kwenye mashua na mwende ng'ambo ya pili; Nitakutana nawe kule." Basi mitume waliruka ndani ya mashua na kuanza kuvuka, wakati Yesu alibaki nyuma kuomba.

Mara Yesu aliwaamuru wanafunzi wake wapande mashua, wamtangulie ng'ambo, wakati yeze anaaga umati. Baada ya kuwaaga makutano, alipanda mlimani peke yake kuomba. Ilipofika jioni, Yesu alikuwa peke yake pale. Lakini ile mashua ilikuwa katikati ya bahari, ikitupwa na mawimbi, kwa maana upepo ulikuwa unapita.

Katika saa ya nne ya usiku Yesu akaenda kwao, akitembea juu ya maji. Wanafunzi walipomwona akitembea juu ya maji, walifadhaika wakisema, "Ni mzuka!" Wakalia kwa hofu. Lakini mara Yesu akasema nao, "Jipeni moyo! Ni mimi; usiogope." Petro akamjibu, "Bwana, ikiwa ni wewe, niamuru nije kwako juu ya maji." Kwa hivyo akasema, "Njoo." Petro akashuka kutoka kwenye mashua, akatembea juu ya maji

Uzazi wa Mabadiliko

kwenda kwa Yesu. Lakini alipoona kwamba upepo ulikuwa mkali, aliogopa; akaanza kuzama akapaza sauti, "Bwana, niokoe!" Mara Yesu akanyosha mkono wake, akamshika, akamwuliza, "Enyi watu wa imani haba! Mbona utililia shaka?" (Mathayo 14: 22-31)

Walipokuwa katikati ya bahari, dhoruba ilitokea. Lakini Yesu alikuwa amewatuma wanafunzi wake kwenda kwenye dhoruba hiyo, akijua kabisa inakuja. Kwa makusudi aliwaweka nje, kama vile Yeye hufanya mara yingi kwetu. Alipoona Yesu akitembea juu ya maji, Petro alilia kishujaa, "Bwana, ikiwa ni wewe, niamuru nije kwako juu ya maji." Kwa mwaliko wa Yesu wa "njoo," Petro alianza kutembea juu ya maji! Lakini alipoondoa macho yake kwa Yesu na kuyaweka juu ya dhoruba, akaanza kuzama. Wakati Petro alipolia, "Bwana, niokoe," Neno linasema Yesu "mara moja" alinyoosha mkono Wake na kumshika.

Wakati Yesu alimwuliza Petro atoke ndani ya mashua, alikuwa akijaribu imani ya Petro. Je! Petro angemkazia macho Kristo na kuwa na imani kwamba yote alikuwa chini ya udhibiti, akimpa uwezo wa kufanya kitu ambacho hakuweza kufanya peke yake? Peter alikuwa na imani ya kuanza, lakini baadaye aliiingiwa na hofu na

kuanza kuzama. Petro alijifunza umuhimu wa kuweka macho yake kwa Bwana. Miaka thelathini baadaye, wakati Peter aliandika maneno yafuatayo, unaweza kuona mabadiliko katika mtazamo wake.

Katika hili mnafurahi sana, ingawa sasa kwa kitambo kidogo, ikiwa ni lazima, mmehuzunishwa na majoribu mbali mbali, ili ukweli wa imani yenu, ilio ya thamani zaidi kuliko dhahabu iharibikayo, ijapokuwa inajaribiwa na moto, inaweza kuwa kupatikana kwa sifa, heshima, na utukufu katika kufunuliwa kwa Yesu Kristo.

(1 Petro 1: 6-7)

Petro alikuwa analitia moyo kanisa, akiwahakikishia majoribio hayo ni muhimu kukuza imani safi, safi. Ukonza majoribio kwa njia hii na kushirikiana na Mungu, unaweza kufurahi.

JAMBO LA KWELI

Ukweli - Dokimion (Kigiriki). Kitu ambacho kimejaribiwa na kupidishwa. Ilitumika kwa metali ambazo zilikuwa zimepitia mchakato wa utakaso ili kuondoa uchafu wote.

CHIMA ZAIDI

Eleza kile mistari hii inasema juu ya majoribio, upimaji, na jinsi Mungu anavyofanya kazi kuditia hizo.

Umenijaribu moyo wangu;

Umenitembelea usiku;

Umenijaribu na haukupata chochote;

Nimekusudia kwamba kinywa changu kisikiuke. (Zaburi 17: 3)

Kwa maana wewe, Ee Mungu, umetujaribu;
Umetusafisha kama fedha inavyosafishwa. (Zaburi 66:10)

54

Craig Caster

Chungu cha kusafisha ni kwa fedha, na tanuru ni ya dhahabu; Bali Bwana hujaribu miyo. (Mithali 17: 3)

Kujua kwamba kujaribiwa kwa imani yako huleta uvumilivu. Lakini subira iwe na kazi kamili, ili mpare kuwa wakamilifu na wakamilifu, bila kukosa chochote.
(Yakobo 1: 3-4)

Kama wazazi walio katika shida, mara nyingi tunaondoa macho yetu kwa Kristo na ahadi zake, tunaweka kwenye hali zetu, na kuzidiwa. Mara nyingi kumgeukia Yesu ndio hatua yetu ya mwisho. Lakini Mungu anasubiri kujithibitisha kuwa mwaminifu na mwenye nguvu kuliko hali zetu. Lazima tuweke matumaini yetu kwake (Waembrania 12: 2) na tukumbuke kwamba Yeye hutupeleka katika dhoruba kwa sababu ana mpango (Waefeso 1:11).

Kama vile Kristo alionyesha nguvu juu ya maumbile wakati alitembea juu ya maji na nguvu juu ya kifo siku ya tatu, ndivyo Mungu anataka kutufanya miujiza tunapowalea watoto wetu. Tunahitaji kuishi kila siku kutafuta kumpendeza Mungu peke yake, tukimkazia macho Yeye, sio juu ya dhoruba na shida. Kwa kusikitisha, kwa sababu hatukui uhusiano wa karibu na Kristo, amani hypotea. Tunasumbuka, hukasirika, na kupoteza furaha yetu na nguvu wakati hali inakuwa ngumu. Petro aliandika, "Lakini ikiwa mtu yeoyote anateseka kama Mkristo, asione haya, lakini amtukuze Mungu katika jambo hili" (1 Petro 4:16). Hakuna mtu anayefurahia mateso, lakini kwa wazazi ni sehemu ya kazi. Badala ya Mungu, kwa nini hii inatokea kwangu? geuza mawazo yako kwa Mungu, Je! unafunua nini ndani yangu kuditia hali hii?

Kujichunguza

Shida nyingi za uzazi na ndoa hutokana na kutotazama majoribio kwa njia ya Mungu. Kwa siku saba zijazo, orodhesha vitu vingi uwezavyo vinavyostahiki kuwa majoribio yako. Kisha ujumuushe kile kilichofunuliwa kuwa ndani yako (hasira, kutokuwa na subira, n.k.), mitazamo unayoamini inakosa asili ya Mungu. Hii itakuwa orodha ya mwanzo ya maeneo ambayo Mungu anaweza kubadilisha ndani yako. Kisha anza kuchukua jukumu la kushindwa huko kwa kuomba msamaha kutoka kwa Mungu, mwenzi wako, na watoto wako.

55

Uzazi wa Mabadiliko

Mateso ni sehemu ya mpango wa Mungu na inaweza kusababisha mabadiliko ya ndani na utukufu wake. Mapambano yetu yanatoka kwa vyanzo vitatu: ulimwengu, mwili, na shetani. Ndio, hata Shetani ana uhuru wa kutusumbua, kama aliviyokuwa na Ayubu (sura 1-2). Ikiwa hautegemei kabisa nguvu za Mungu za kila siku (Zaburi 88: 9) na hekima Yake katika kila hali (Yakobo 1: 5), jaribu ni kujiamini. Kuondoka mbali na Mungu kunatoa nguvu kwa asili yetu ya dhambi (Wagalatia 5:16). Athari za mwili na mitazamo sio kielelezo cha asili ya Mungu (Wagalatia 5: 19-26), na hizi mara nyingi hutusumbua tunapokuwa nje ya ushirika (Waebrania 10: 24-25) au tunapokataa ukweli kwamba Mungu hutumia watoto kutubadilisha kiroho.

CHIMA ZAIDI

Eleza jinsi aya hii inabdalisha mtazamo wako kuelekea tabia isiyo ya kutukuza au ya dhambi.

Kwa maana hakuna jaribu (hakuna jaribio linalodhaniwa kama la kushawishi dhambi), [haijalishi inakujaje au inaongoza wapi] lililokupata na kukushika ambalo sio la kawaida kwa mwanadamu [yaani, hakuna jaribu au jaribio lililokujia hiyo ni zaidi ya upinzani wa kibinadamu na ambayo hairekebishwi na kubadilishwa na ni ya uzoefu wa kibinadamu, na kama vile mwanadamu anaweza kuvumilia]. Lakini Mungu ni mwaminifu [kwa Neno Lake na tabia yake ya huruma], na Yeye [anaweza kuaminiwa] asikuruhusu ujaribiwe na ujaribiwe kupita uwezo wako na nguvu ya upinzani na nguvu ya kuvumilia, lakini kwa jaribu atafanya [daima] pia toa njia ya kutoka (njia ya kukimbilia mahali pa kutua), ili uweze kuwa na uwezo na nguvu na nguvu ya kuvumilia chini yake kwa uvumilivu. (1 Wakorintho 10:13 AMPC)

Ni kweli kwamba, ndani ya Kristo, hakuna jaribu ambalo liko nje ya uwezo wetu wa kushinda. Lakini Mungu hasemi wewe na lazima tuwe kamili. Sisi sote tutashindwa wakati mwininge. Lakini lazima ukubali kuwajibika kwa matendo yako na umwombe Mungu akusaidie. Kwa njia hii unashirikiana na Mungu kubadilisha, kukua, na kukomaan katika Kristo. Wakati tu mimi na wewe tunapokea Yesu Kristo kama Mwokozi, safari ya mabadiliko huanza.

Tutasafiri barabara hii hadi tutakapokufa. Hakutakuwa na wakati ambapo tunaweza kufikiria, *Sawa, nimemaliza* mpaka tuwe pamoja naye mbinguni (Warumi 8: 22-23; 1 Yohana 3: 2-3).

Soma hii kama maombi, kutoka kwako kwenda kwa Mungu, ukimwomba afanye kazi hii ndani yako:

Sasa Mungu wa amani aliyemwinua Bwana wetu Yesu kutoka kwa wafu, huyo Mchungaji mkuu wa kondoo, kupitia damu ya agano la milele, akufanyie ukamilifu katika kila kazi njema ya kufanya mapenzi yake, akifanya ndani yako yale yanayopendeza sana. machoni pake, kwa njia ya Yesu Kristo, ambaye utukufu uwe kwake milele na milele. Amina.
(Waebrania 13: 20-21)

Baada ya kutafakari Maandiko haya na kuomba, ni kanuni zipo unaziona zinazohusiana na mabadiliko yako? Je! Hizi zinawezaje kuhusiana na uzazi wako?

Wafanyakazi Pamoja

Katika mstari wa kwanza wa Zaburi ya 127, mwandishi aliandika, "Bwana asipoijenga nyumba, hao wanaojenga hufanya kazi bure; isipokuwa Bwana akiulinda mji, mlinzi hukesha macho bure." Mungu anataka kulinda familia zetu. Je! Unawenza kuona kutoka kwa kifungu hiki kwamba wewe na Mungu mnapaswa kufanya kazi pamoja – pamoja Naye katika nafasi ya kuongoza? Anataka kuombea katika maisha ya mtoto wako, akijionyesha kuwa mwaminifu na mwenye nguvu, lakini lazima kwanza umruhusu awe Bwana juu ya familia yako.

Neno la Mungu linatuambia anabariki utii (Yoshua 1: 8; Zaburi 18: 20-21). Wakati sisi ni watiifu katika maeneo ya urafiki na uhusiano na Kristo, je! Mungu atawenza kumuombea kwa niaba yetu (Yohana 9:31; Waebrania 11: 6)? Yeye ni mwaminifu, lakini tunahitaji kufanya sehemu yetu (Wafilipi 2: 12-13). Ili kumtukuza Mungu, lazima uendeleee kushikamana naye kila siku. Kisha utapata mabadiliko na kusimama juu ya msingi thabit. Kumbuka, Mungu hatafanya kwa muujiza yale ambayo amekuita ufanye kwa utii.

Kama mzazi na mhudumu wa Kristo, chemchemi ya utumishi sio upendo kwa watoto wako, lakini upendo kwa Yesu Kristo. Ikiwa umejitolea kwa sababu na au matokeo ya kulea watoto, utavunjika moyo na kuvunjika moyo, ukiwatazamia tuzo yako. Wazazi mara nyingi hupokea shukrani kidogo kutoka kwa watoto wao kuliko vile wanavyopata kutoka kwa kipenzi cha nyumba ya familia. Lakini ikiwa upendo na utumishi kwa Mungu ndio nia yako, hakuna kutoka na shukrani au matokeo yatakuzuia kutumikia watoto wako na kutimiza mapenzi na matakwa Yake. Kristo mwenyewe alikuja duniani na hamu moja: kumtumikia na kumpendeza Baba yake aliyembinguni.

Kama vile Mwana wa Mtu hakuja kutumikiwa, bali kutumikia, na kutoa maisha yake kuwa fidia ya wengi. (Mathayo 20:28)

57

Uzazi wa Mabadiliko

Mbinu za werevu sio ufunguo wa kufanikisha malengo ya Mungu; muhimu ni uhusiano wako na Yeye. Mungu ataondoa mipango bora ya mwanadamu ikiwa ataachwa mbali nayo. Zana ambazo tutashughulikia katika salio la safu hii zitakuwa muhimu sana kukusaidia kulea watoto wako. Zana ndio njia, lakini maana hutoka kwa kujitolea kwa Mungu na kutimiza mapenzi na mpango Wake. Mungu ana mpango kwa kila mtoto, na tunapaswa kusoma, kuomba, kufundisha, nidhamu, na kufurahiya. Lakini siku itafika ambapo wao pia watawajibika kikamilifu kwa Mungu kwao wenyewe.

Uadilifu wa msingi ambao tunajenga nyumba zetu na kulea watoto wetu unahusiana moja kwa moja na nguvu ya uhusiano wetu na Yesu Kristo. Kupitia maombi ya kila siku, kusoma Biblia, na hamu ya kutii, tunafanya kazi na Mungu wakati Yeye anatutakasa na kutubadilisha, kutuwezesha kuwa wazazi wacha Mungu kwa watoto wetu. Lazima tuwe na nidhamu na kujitolea, na Mungu ana ahadi tukufu inayotungojea.

Kwa wale ambao wamepata imani sawa na sisi kwa haki ya Mungu wetu na Mwokozi Yesu Kristo: Neema na amani ziongezwe kwenu katika kumjua Mungu na Yesu Bwana wetu, kama uweza wake wa kimungu umetupatia vitu vyote. yanahu maisha na utauwa, kwa kumjua yeeye aliyetuita kwa utukufu na fadhila, ambayo kwayo tumepewa ahadi kubwa na za thamani

sana, ili kupitia hizo mpage kushiriki katika tabia ya kimungu, mkiokoka uharibifu ulimwenguni kupitia tamaa. (2 Petro 1: 1-4)

Ikiwa ungeweza kuamka kila asubuhi na kunywa kidonge kwa amani, maarifa, nguvu ya kiungu, na hekima kwa kila hali ya siku, je! Ni wazi kwamba hiyo ndiyo ahadi ya Mungu kwetu ikiwa tutamtafuta kwanza tu.

CHIMA ZAIDI

Orodhesha ahadi katika mistari ifuatayo.

Kwa hivyo ninawaambia, ombeni, nanyi mtapewa; tafuta, nawe utapata; bisha, na utafunguliwa. Kwa maana kila aombaye hupokea, na yeze atafutaye hupata; Ikiwa mtoto anauliza mkate kutoka kwa baba yeoyote kati yenu, je, atampa jiwe? Au akiomba samaki, atampa nyoka badala ya samaki? Au akiomba yai, atampa nge? Ikiwa wewe, ukiwa mwovu, unajua kuwapa watoto wako zawadi nzuri, je! Baba yako wa mbinguni atawapa zaidi Roho Mtakatifu wale wanaomwuliza! (Luka 11: 9-13)

Wakati Yesu Kristo alikufa msalabani, aliweka amana ya neema, nguvu, maarifa, na hekima katika kila jina letu (2 Petro 1: 1-4). Lakini unaweza kujiondoa kwenye akaunti yako ikiwa unatumia jina Lake, na Yeye hupeana tu jina Lake kwa wale wanaompokea na kumwamini. Umeenda benki mara ngapi hivi karibuni? Je! Juhudi zako za kuwa na maisha ya kujitolea, kuwa peke yako na Bwana hata kwa dakika chache, kumemalizika kwa kuvuruga? Kamwe usiruhusu kushindwa kukuzuie mbali na Mola wako. Omba msaada Wake na uendelee nayo. Usiibiwe na kuvunjika moyo au acha akaunti yako ipoteze kwa sababu ya ukosefu wa matumizi.

Endelea Kujenga

Ikiwa Mungu anafunua kuwa uhusiano wako naye umedhoofika au umedorora, jambo la kwanza kufanya ni kuomba msamaha (1 Yohana 1: 9), ukisema, "Samahani. Nilisahau. Nimepoteza upendo wangu wa kwanza. Nimeruhusu majukumu ya maisha, matamario, na shida kunigeuza kutoka kwa sababu ya mimi kuishi - kuwa na ushirika na Wewe."

Kisha jitoe kuanza upya. Anza na dakika kumi na tano; jiambie utasoma sura moja, au soma mpaka Yeye azungumze nawe. Anza kwanza na sala, ujiweke mbele yake, ukimsifu, na matarajio kwamba Mungu atajifunua kwako. Unapomaliza, tafakari yale uliyosoma.

Mwishowe, pata jarida. Kuweka rekodi ya wakati wako wa ibada ni kujiambia mwenyewe na Bwana, *ninataraja Wewe uniseme kitu leo*. Hii ni muhimu sana. Subiri kwa Bwana, na chochote Anachokupa, kiandike na upetarehe. Anaweza kukupa mwelekeo au sala, au kukukumbusha tu ahadi zake.

Kuweka jarida kunatuwezesha kurudi nyuma na kuona kile ambacho Mungu amefanya tayari, kile ambacho ametuonyesha, na labda tupate nguvu mpya kwa jaribio la sasa. Wakati mwingine narudi na kusoma kupitia jarida langu, na kawaida, kufikia ukurasa wa tatu au wa nne, mimi hutokwa na machozi kwa sababu ya mambo yaliyoandikwa hapo ambayo Mungu alinena nami juu ya maisha yangu, watoto wangu, mke wangu, na kwa huduma .

Ukaribu ni mchakato. Anza na dakika kumi na tano kila siku, na itakua. Utajifunza jinsi ya kukaa ndani ya Kristo, kuomba bila kukoma, na kuwa na ushirika naye siku nzima. Juu ya msingi huu thabitii unaweza kujenga familia thabitii.

Rasilimali za Kiambatisho

Viambatisho hivi vimejumuishwa kama rasilimali za ziada. Zinapatikana katika idadi zote nne, lakini sio viambatisho vyote vimejumuishwa kwa kila ujazo. Ikiwa ungependa kukagua kiambatisho maalum, pata mahali kilipo kwenye orodha hapa chini.

Kiambatisho A: Barua ya Kujitolea kwa Mzazi	Juzu 1
Kiambatisho B: Kujitolea Maisha Yako kwa Kristo	Juzu 1
Kiambatisho C: Kukuza Urafiki wa Kila Siku na Mungu	Juzu 1
Kiambatisho D: Vitabu Viliyyopendekezwa	Juzu 1 & 3
Kiambatisho E: Uaminifu na Msamaha	Juzu 2
Kiambatisho F: Kusikiliza kwa Ufanisi Kujitathmini	Juzu 2 & 4
Kiambatisho G: Kuboresha Mawasiliano Yako ya Upendo	Juzu 2 & 4
Kiambatisho H: Kuonyesha Upendo kwa Mtoto Wako	Juzu 2
Kiambatisho I: Muhimu kwa Wazazi Wenye Wenzi	Juzu 3
Kiambatisho J: Kuwa Mlezi wa Familia Iliyochanganywa	Juzu 3
Kiambatisho K: Kuongoza Mtoto kwa Kristo	Juzu 3
Kiambatisho L: Burudani isiyofaa	Juzu 3
Kiambatisho M: Tabia ya Nidhamu	Juzu ya 4
Kiambatisho N: Sheria na Matokeo	Juzu ya 4
Kiambatisho O: Uimarishaji mzuri	Juzu ya 4
Kiambatisho P: Orodha ya Chore	Juzu ya 4
Kiambatisho Q: Maswali ya Maswali kwa Vijana	Juzu ya 4
Kiambatisho R: Hojaji ya Watu Wazima Wapya	Juzu ya 4
Kiambatisho S: Tathmini ya Mzazi	Juzu ya 4
Kiambatisho T: Glossary	Juzu 1-4

Kiambatisho A

Barua ya Kujitolea kwa Mzazi

Mzazi Mpandwa,

Unapoanza masomo haya, ninataka kukuhimiza kwamba Mungu atakubariki unapotafuta mwongozo na hekima Yake kwa familia yako.

Yeye ni mthawabishaji wa wale wanaomtafuta kwa bidii. (Waebrania 11: 6)

Nataka pia kukupa changamoto kujitolea sana kumaliza vitabu vya kazi. Ikiwa Mungu amekuongoza kuanza, ujue kuwa anatamani umalize. Baada ya kusoma ahadi ifuatayo, tafadhalii saini na tarehe hapa chini.

Ni maombi yangu kwamba umwamini Bwana kufunua kweli zake na kukupa neema "nguvu" ya kufanya mapenzi yake.

Baraka wakati wote wa safari,

Mchungaji Craig Caster

Kujitolea kwa Mzazi kumaliza

Ninajitolea kutafuta mapenzi ya Bwana na mwongozo kwa familia yangu, kuhudhuria kila darasa (ikiwa imeandikishwa), kumaliza kila juzu, kumaliza kazi yangu ya nyumbani niliyopewa, na kuwaombea wazazi wengine darasani.

Saini ya Mzazi

Tarehe

Kila mzazi anapaswa kusaini kitabu chake cha kazi. Ikiwa una kitabu kimoja cha kazi kama wanandoa, ~~tafadhalii agiza kitabu klingine cha kazi au pakua safu kamili (kwa bure) katika FDM.world~~. Kila mzazi atahitaji kitabu chake cha kazi ili kumaliza safu.

63

Craig Caster

Kiambatisho B

Kujitolea Maisha Yako kwa Kristo

Labda umejitahidi katika sehemu zingine za uzazi na umegundua kuwa mapambano yako ni matokeo ya maisha dhaifu ya kiroho au yasiyolingana. Mungu anaahidi kutubariki, kututia moyo, na kututia nguvu tunapojiishi kwa enzi yake.

Bwana atawapa watu wake nguvu;
Bwana atawabariki watu wake kwa amani. (Zaburi 29:11)

Andika sala kwa Bwana. Jitoe kumtanguliza mbele maishani mwako, na umuombe akusaidie wewe mzazi zawadi (watoto) ambazo amekupa.

Labda haujawahi kutoa maisha yako kwa Kristo. Jua Mungu anakupenda na amekuandalia njia ya kuwa na uhusiano naye. Lazima ufanye vitu kadhaa kujisalimisha.

1. **Tambua** na ukubali wewe ni mwenye dhambi.

Kwa maana wote wamefanya dhambi na kupungukiwa na utukufu wa Mungu. (Warumi 3:23)

Kwa maana mshahara wa dhambi ni mauti, lakini karama ya Mungu ni uzima wa milele katika Kristo Yesu Bwana wetu. (Warumi 6:23)

2. **Amini** Yesu alikufa msalabani kwa ajili ya dhambi zako na ndiye njia pekee ya wenyе dhambi kusamehewa na kupatanishwa na Mungu.

Yesu akamwambia, "Mimi ndimi njia, na kweli, na uzima. Hakuna anayekuja kwa Baba ila kwa njia Yangu." (Yohana 14: 6)

Wala hakuna wokovu kwa mwengine yejote, kwa maana hakuna jina lingine chini ya mbingu walilopewa wanadamu ambalo tunapaswa kuokolewa nalo. (Matendo 4:12)

3. **Ungama** dhambi zako kwa Yesu na utubu (samahani), ukimwomba akusamehe.

Tubuni basi, mrejee, ili dhambi zenu zifutwe, ili nyakati za kuburudishwa ziweze kutoka kwa uwepo wa Bwana. (Matendo 3:19)

Ukikiri kwa kinywa chako kuwa Yesu ni Bwana na kuamini moyoni mwako kwamba Mungu alimfufua kutoka kwa wafu, utaokolewa. (Warumi 10: 9)

65

Uzazi wa Mabadiliko

4. **Mwombe** Yesu aingie moyoni mwako na umpokee kama Mwokozi na Bwana wako.

Lakini wote waliompokea, aliwapa haki ya kuwa watoto wa Mungu, kwa wale wanaoamini jina lake. (Yohana 1:12)

Rudia sala ifuatayo ili kuanza uhusiano wako mpya na Kristo.

Bwana Yesu, nakiri mimi ni mwenye dhambi. Samahani kwa dhambi yangu. Asante kwa kufa msalabani kwa ajili yangu na kulipa bei ya dhambi yangu. Tafadhali ingia moyoni mwangu. Nijaze na Roho wako Mtakatifu na unisaide kuwa mwanafunzi wako. Asante kwa kunisamehe na kuja katika maisha yangu. Asante kwamba sasa mimi ni mtoto wa Mungu na siku moja nitakufuata mbinguni. Amina.

Kiambatisho C

Kukuza Urafiki wa Kila Siku na Mungu

Zawadi kubwa zaidi iliyopokelewa kupitia wokovu ni uwezo wa kuwa na uhusiano wa karibu na tegemezi na Mungu. Hakuna kitu anachotamani zaidi kutoka kwako.

Tenga wakati.

Chagua wakati mzuri wa mchana (asubuhi au jioni) na ujitoe kwa kujitolea kwa kila siku na Mungu. Usijiwekee mazingira ya kukata tamaa na lengo ambalo hautaweza kutimiza. Anza kidogo, na kisha ongeza wakati unapokua. Anza na dakika kumi na tano kila siku.

Chagua kitabu cha Biblia.

Soma sura moja (au chini ikiwa ni sura ndefu) au mistari michache, na utafakari juu yake. Kwa kuongezea, unaweza pia kutaka kusoma kutoka kwa kitabu cha ibada ya kila siku. Tazama *Kiambatisho D: Vitabu Vinapendekezwa* kwa usomaji uliopendekezwa.

Ombo.

Ombo haswa juu ya kweli ambazo umesoma. Muombe Mungu akufunulie jinsi yanavyotumika kwa maisha yako. Ombo unyenyekevu ujitiishe kwa mamlaka yake na ujibu kwa utii.

Msikilize Yeye.

Tumia dakika chache ukimya, ukisikiliza tu. Hii inaweza kuwa mbaya mwanzoni. Tunaishi katika wakati wa usumbufu wa kila wakati na hatujazoea kukaa kimya. Vumilia na Mungu atakuwa mwaminifu kusema nawe. Kumbuka kwamba Roho Mtakatifu anakaa ndani yako na anaweza kukuhudumia katika mawazo yako.

Weka jarida.

Rekodi maombi yako, uzoefu, mawazo, au tafakari ya kuweka kwa matumizi ya kibinafsi. Andika kile mistari inamaanisha kwako na chochote Bwana anazungumza na moyo wako.

Ombo tena.

Kuwa na nia juu ya maombi yako. Tumia njia ya ACTS kukuongoza:

- A- *Adoration -Worship* na sifa kwa Mungu.
- C- *Kukiri* –Kiri na utubu dhambi zozote zinazojulikana.
- T - *Shukrani* - Eleza shukrani kwa baraka za Mungu maishani mwako.
- S- *Dua* -Humbly kufanya maombi ya mahitaji yako na mahitaji ya wengine.

Funga kwa kumwomba Mungu akusaidie kujua na kutambua uwepo wake katika siku yako yote.

Kiambatisho D

Vitabu Vinapendekezwa

Ingawa kuna vitabu vingi bora vya kuimarisha uhusiano wako na Mungu, tunapendekeza yafuatayo kukuongoza, kukufundisha, na kukupa changamoto.

Vitabu vya Wanafunzi

Ukweli wa Msingi wa Kikristo: Msingi Mkali wa Mwanafunzi na Craig Caster

Kumjua Mungu: Kujua na Kufanya Mapenzi ya Mungu na Henry T. Blackaby, Richard Blackaby, na Claude V. King

Mtu kwa Mtu na Charles R. Swindoll Ndoa ni safu ya Huduma na Craig Caster

Wanaume wa Ujasiri: Wito wa Mungu wa Kusonga Zaidi ya Ukimya wa Adamu na Dk Larry Crabb

Vitabu vya Ibada

Uzoefu wa kila siku na Mungu na Andrew Murray

Kuchora Karibu: Usomaji wa Kila siku wa Imani nzito na John F. MacArthur

Kila siku na Yesu: Hatua za Kwanza na Waumini Wapya na Greg Laurie

Kumjua Mungu: Kujua na Kufanya Mapenzi ya Mungu na Henry T. Blackaby, Richard Blackaby, na Claude V. King

Kutana na Biblia: Panorama ya Neno la Mungu katika Usomaji wa kila siku wa 366 na Tafakari ya Brenda Quinn na Philip Yancey

Wakati wa Pamoja kwa Wanandoa na Dennis na Barbara Rainey

Uwezo Wangu Zaidi kwa Aliye Juu Zaidi na Oswald Chambers

Upande wa pili wa Bustani: Ukike wa Kibiblia na Virginia Ruth Fugate Mito huko

Jangwani na Bi Charles E. Cowman

Upendo Huthubutu Siku kwa Siku: Mwaka wa Kujitolea kwa Wanandoa na Stephen na Alex Kendrick

Nguvu ya Mke Anayeomba na Stormie Omartian

Kitabu cha Mwaka Moja cha Zaburi na William J. Peterson na Randy Petersen

Kuelewa Vijana na Craig Caster

Vitabu vya Ibada na Uanafunzi kwa Watoto na Vijana

Mbaya kwa Mfupa: Mashujaa Vijana Kumi na tano wa Biblia Waliishi Maisha Mazito kwa Mungu na Miles McPherson Hadithi Za Biblia Zinazopendwa na Carolyn Passig Jensen (enzi tofauti)

Mungu na Mimi! Kujitolea kwa Wasichana na waandishi anuwai, pamoja na Lynn Marie-Ittner Klammer, Diane Cory, Linda M. Washington, na Jeanette Dall (miaka anuwai)

Una Mungu: Ibada ya Kufurahisha kwa Wavulana, Umri wa 2-5 na Lynn Marie-Ittner Klammer

Una Mungu: Ibada Njema kwa Wavulana na waandishi anuwai wakiwemo Wanahabari wa Urithi, Linda M. Washington, na Jeanette Dall (miaka anuwai)

Kukua Wanawake Wadogo: Kukamata Nyakati Zinazoweza Kufundishwa na Binti Yako na Donna J. Miller, na Linda Holland

Majadiliano ya David Lynn (vitabu anuwai vya shule ya upili na sekondari)

Ibada za Vijana na Josh McDowell

Kiambatisho T

Kamusি

Ufafanuzi huu umechukuliwa kutoka *Kamusি mpya ya Kimataifa ya Webster ya Lugha ya Kiingereza , Kampuni ya G & C Merriam, na Kamusi Kamili ya Utataji wa Neno , Spiros Zodhiates, Wachapishaji wa AMG.*

kaa : Kukaa, kubaki, kuendelea mahali, kuvumilia bila kujitoa.

uwajibikaji : Kwa kuzingatia kutoa akaunti, kujibu, taarifa inayoelezea mwenendo wa mtu.

onyo : *Nouthesia* (Kigiriki). Onyo, mawaidha, neno lo lote la kutia moyo au kukemea, ambalo husababisha tabia sahihi (Waefeso 6: 4). Ni wazo la kuwa na ushawishi wa kurekebisha kwa kumpa mtu uelewa.

shauku ya kupenda au kupenda sana : *Homeiromai* (Kigiriki). Kutamani mtu kwa shauku na bidii, na, akiunganishwa na upendo wa mama, imekusudiwa hapa kuonyesha mapenzi ya kina sana na ya kulazimisha yasiyoweza kuzidi (1 Wathesalonike 2: 8). Maandishi ya zamani juu ya makaburi ya watoto waliokufa wakati mwininge yalikuwa na neno hili wakati wazazi walitaka kuelezea hamu yao ya kusikitisha ya mtoto aliyekufa mapema sana .

idhinisha : Ili kuendelea kujaribu, chunguza kabla ya idhini ya hatua yako.

wenye kiburi au wenye kiburi : Kuwa na majivuno; kuhisi au kuonyesha kujiona, kujali wengine. Kiburi; kujipa cheo cha juu, au umuhimu usiofaa.

mtazamo : mkao au msimamo; hisia, maoni au mhemko.

hubeba vitu vyote : huzaa, stego (Kigiriki). Kuficha, kuficha. Upendo huficha makosa ya wengine, hufunika. Huzuia chuki kama meli inazuia maji au paa mvua.

tabia : Kitendo au njia ya tabia.

kuamini : Pisteuo (Mgiriki). Kuwa na imani na, au kushawishika kabisa na jambo fulani. Inaonyesha mtazamo wa matumaini yanayotarajiwa.

bila lawama : Kosa, anayeweza kusimama uchunguzi wa wakosoaji. Unapoendelea mbele kwa kutii mapenzi ya Mungu, unababilishwa kuwa sura ya Kristo, na tabia yako ya kimungu inadhihirika kwa wengine.

kujisifu : Kuzungumza juu yako mwenyewe, au vitu vinavyohusu wewe mwenyewe, kwa njia ya kujisifu; kujivunia.

walete : Ektrepho (Kigiriki). Kulisha, kukuza, kulisha (Waefeso 6: 4). Kulea, kulea, kukuza hadi kukomaa kama watoto, kwa maana ya kufundisha au kuelimisha.

71

Uzazi wa Mabadiliko

kushtakiwa, kusihi, kusisitiza : Martyromenoi (Kigiriki). Inamaanisha "utoaji wa ukweli" na inawezekana ililenga kufikisha majukumu ya kuelekeza zaidi ya baba. Baba mzuri huhimiza na kutoa mwongozo, ambayo mama hufanya pia.

kuadibu au nidhamu : Paideia (Kigiriki). Marekebisho au mafunzo. Kuna matokeo kwa kila kosa; aina fulani ya mafunzo / marekebisho yatafuata. Imetumika katika Waefeso 6: 4.

kudanganya : Kupora au kuiba kama wakati uporaji unachukuliwa vitani. Ilitafsiriwa kama "kuchukua mateka" katika Kolosai 2: 8 NASB. Kwa hali hii ni kuwaibia waamini utajiri kamili walionao katika Kristo kama umefunuliwa katika Neno, pamoja na nguvu na uingiliaji wake.

tunza : Kuangalia, kuzingatia, kuhudumia, kuhainisha kwa joto, kuwaka moto kama ndege wanaowafunika watoto wao kwa manyoya (Kumbukumbu la Torati 22: 6), kutunza kwa upendo nyororo, kukuza kwa uangalifu. Ilitafsiriwa kama "utunzaji wa zabuni" katika 1 Wathesalonike 2: 7 NASB.

mawasiliano : Kitendo cha kuwasiliana ni kubadilishana mawazo, ujumbe, au habari.

kukiri : Kukubaliana na Mungu kwamba kile ulichofanya bila kujuu au kwa makusudi ilikuwa dhambi.

matokeo : Hiyo ifuatavyo kutohuna na kuvunja sheria. Unapokuwa na sheria, lazima kuwe na matokeo ya kurekebisha kwa kuvunja sheria hiyo.

kudhibiti : Kutumia nguvu juu ya, kutawala au kutawala, kuzuia, nguvu ya kuzuia.

uso : Paniym (Kiebrania). Ina maana halisi ya uso (Mwanzo 43:31; 1 Wafalme 19:13) lakini pia inamaanisha mwonekano wa mhemko wa mtu au mtazamo kama kudharau (Yeremia 5: 3), mkatili (Kumbukumbu la Torati 28:50), mwenye furaha (Ayuba 29:24), amedhalilishwa (2 Samweli 19: 5), anaogopa (Isaya 13: 8). Maandiko yanaonyesha sura mbaya (Mathayo 6:16) na nzuri (Zaburi 4: 6).

ukaidi : Wakati mtoto anaasi dhidi ya mamlaka na nidhamu inayofuata tendo lao la kijinga la kutokukomaa.

unajisi: Kuchafua, kutoa uchafu; au fisadi.

kwa kujitolea: Mtakatifu, mcha Mungu, mtakatifu, aliyejitelea kwa Mungu. Hii inaelezea uhusiano wako wa kudumu na Kristo. Unapojitolea, au kujitolea kwa Mungu, uhusiano huo ndio chanzo cha maisha matakatifu.

kwa bidii : Usikivu wa kudumu; uthabiti na bidii katika kuomba somo au shughuli; kushtakiwa kwa umakini na juhud; sio mzembe au mzembe.

mwanafunzi (kitenzi): Kuingiza Neno la Mungu ndani ya miyo ya watoto wetu kuitia mfano na mafundisho, kuwafundisha kusali na jinsi ya kuwa na uhusiano na Mungu (mafunko ya kiroho ya maadili na maadili).

mwanafunzi (nomino): Mathetes (Kigiriki). Mwanafunzi, mwanafunzi, au mwanafunzi. Lakini inamaanisha zaidi katika Agano Jipy. Ni mfuasi anayekubali mafundisho aliopewa na kuifanya kanuni yake

mwenendo. Katika Kigiriki cha Kijadi, "mwanafunzi," ambaye hajifunza tu ukweli kutoka kwa mwalimu lakini mambo mengine kama mitazamo na falsafa. *Mathetes* inaweza kuitwa "student- rafiki," Ni yule hana tu kukaa katika darasa kusikiliza mihadhara bali mwenye kufuata mwalimu kujifunza maisha pamoja na ukweli na kuendelea huchukua tabia ya mwalimu.

uanafunzi / ufundishaji : Urafiki wa makusudi ambao tunatembea pamoja na wanafunzi wengine ili kutiana moyo, kuandaa, na kupeana changamoto kwa upendo kukua hadi kukomaa katika Kristo. Hii ni pamoja na kumwezesha mwanafunzi kufundisha wengine pia.

ufuasi (moja kwa moja): Maagizo-uanafunzi ni wakati unaoweka kando kuwa na ibada (mafunzo ya Biblia) na watoto wako. Ni shughuli iliyopangwa ambayo inahusisha familia.

uanafunzi (isiyo ya moja kwa moja): Ufundishaji-uanafunzi hutokea wakati Mungu anapotoa fursa ya majadiliano yasiyo rasmi au yasiyopangwa ya mambo ya kiroho. Hii inamaanisha mzazi yuko makini, akiona fursa hizo.

nidhamu (ya watoto): Kuweka tabia za mtu mzima aliyekomaa (Waefeso 6: 4), ambazo ni maadili, maadili, uwajibikaji wa kibinagsi, na kujidhibiti; tabia ya mafunzo.

kukata tamaa : *Athumeo* (Kigiriki). Neno kuu ni *thumos*, ambayo inamaanisha "mwendo mkali au shauku ya akili, kama hasira, ghadhabu, au ghadhabu." Kuongeza a (alpha) kabla inafanya hasi, maana yake "bila" shauku; kukata tamaa, kufadhaika katika akili, na inaonyesha kupoteza ujasiri (Wakolosai 3:21).

ujenzi : *Oikodome* (Kigiriki). Kujijengea faida ya kiroho au maendeleo ya mtu mwengine, iliyotumiwa kuonyesha ujenzi wa nyumba au muundo.

kutia moyo au **kufariji** : Kutia msukumo, msaada; fariji wakati wa shida au wasiwasi, faraja inayotuliza iliyoundwa kuchangamsha na kuhamasisha tabia sahihi.

vumilia vitu vyote : kuvumilia, *hypomeno* (Kigiriki), Kukaa chini, kuvumilia chini, kuteseka, kama mzigo wa taabu. Uvumilivu wa subira, ukishikilia ardhi yake wakati hauwezi tena kuamini wala kutumaini.

wivu : Kutoridhika au kutochuwa na wasiwasi mbele ya ubora wa mtu mwengine au bahati nzuri, ikifuatana na kiwango fulani cha chuki na hamu ya kumilikii faida sawa; malalamiko mabaya.

himiza : *Parakleo* (Kigiriki). Kuita upande wa mtu, kusaidia; kumtia moyo, kumshauri, au kumsihi mtu afanye jambo. Tunapaswa kuja pamoja na watoto wetu na kuwasaidia kukua katika mambo ya Bwana.

imani : *Pisteuo* (Kigiriki). Kuwa na imani, tumaini; haswa kushawishiwa kama kitu. Hii ni zaidi ya kutoa idhini ya akili; inamaanisha kutenda juu ya kile kinachoaminika.

upumbavu : Ukosefu wa tabia, upungufu wa ufahamu, wasio na hekima, wasio na akili, wasio na akili, wenye ujingga, ukosefu wa uamuzi.

Uzazi wa Mabadiliko

achana : Kukana. Kila siku linganisha vipaumbele vyetu na Neno la Mungu, ambalo linaweka mapenzi yake juu yetu.

mpole : Inaonekana, inafaa; usawa, haki, wastani, uvumilivu, sio kusisitiza barua ya sheria. Inadhahirisha ujali huo ambao unaonekana kibinadamu na kwa busara katika ukweli wa kesi.

ukweli : *Dokimion* (Kigiriki). Kitu ambacho kimejaribiwa na kupidishwa. Kutumika kwa metali ambazo zilikuwa zimepitia mchakato wa utakaso ili kuondoa uchafu wote.

kutukuza : Kutafakari, kuheshimu, kusifu; kumpa heshima au heshima kwa kumweka katika nafasi ya heshima.

kichwa : Mkuu au mtu anayeongoza ambaye wengine wako chini yake. Mfano wa watu, mfano, mume kwa uhusiano na mkewe (1 Wakorintho 11: 3; Waefeso 5:23) kwa kuwa wao ni mwili mmoja (Mathayo 19: 6;

Marko 10: 8), na mwili mmoja unaweza kuwa na mwili mmoja tu kichwa kuielekeza; Kristo kwa uhusiano na Kanisa Lake, ambalo ni mwili Wake, na viungo vyake ni viungo vyake (1 Wakorintho 12:27; Waefeso 1:22; 4:15; 5:23; Wakolosai 1:18; 2:10, 19) ; ya Mungu katika uhusiano na Kristo (1 Wakorintho 11: 3). Mungu Baba ameteuliwa kama kichwa cha Kristo (Wakolosai 2:10; Waefeso 1:22).

moyo : *Kardia* (Kigiriki). Kiti cha tamaa, hisia, mapenzi, tamaa, msukumo; akili.

moyo : *Lebab* (Kiebrania). Akili, mtu wa ndani (mapenzi, mhemko). Neno hasa linalezea tabia nzima ya mtu wa ndani.

huumiza : Inaweza kusababisha mtu kuwa na uchungu kuelekea wengine. Inaweza pia kuathiri uhusiano wetu na Mungu na mchakato Wake wa utakaso katika maisha yetu. Ikiwa tutaruhusu uchungu ugeuke kuwa uchungu, hii itaathiri neema ya Mungu inayohitajika kutembea na kukua kiroho, na inaweza kuathiri vibaya wale walio karibu nasi. Waebria 12:15 inasema, "Tukiangalia kwa makini asije mtu akapungukiwa na neema ya Mungu; isije mizizi yoyote ya uchungu ikachipuka ikasababisha shida, na kwa hii wengi wanachafuliwa."

mnafiki : Mtu anayefanya uwongo, au ni bandia; mtu anayedhani na kusema, au kutenda, chini ya tabia ya kujifanya.

kutoa : kitenzi hii ina wazo la kugawana kitu, ambayo mtu tayari anakuwa katika sehemu.

uadilifu : Inaonyesha useja wa moyo, sio nia mbili; yule anayetembea kulingana na mapenzi ya Mungu na anaonyesha mfano wa haki yake.

kwa haki : Kwa uadilifu na uaminifu, haki, unyofu wa tabia na tabia, kila siku unatamani kuishi maisha kulingana na yale yanayompendeza Mungu. Unapoju Neno la Mungu, unaweza kuhukumu yaliyo sawa na mabaya.

aina : *Chrestos* (Kigiriki). Kufanya mema; Inaashiria kuwa mpole, mwenye huruma, mwenye huruma, mwenye neema, na tabia nzuri tofauti na mkali, mgumu, mkali, mwenye uchungu, au mkatili. Wazo la ubora wa maadili.

ujuzi : *Epignosis* (Kigiriki). Ushiriki kamili katika kupata maarifa, na kuyatumia.

74

Craig Caster

uvumilivu au **uvumilivu** : Kuwa na hasira-ndefu, kinyume cha hasira ya haraka; inajumuisha kutumia ufahamu na uvumilivu kuelekea watu. Inahitaji sisi kuvumilia hali, bila kupoteza imani au kukata tamaa.

upendo : *Agape* (Kigiriki). Jibu la moyo wa Mungu kwa wenyewe dhambi wasiostahili. Upendo wa Mungu ulionyeshwa kwa kujitolea kwa faida ya vitu vya upendo Wake, Mwanawe akileta msamaha kwa mwanadamu. Sifa muhimu ya Mungu hutafuta masilahi ya wengine bila kujali matendo ya wengine; inajumuisha Mungu kufanya kile Anachojua ni bora kwa mwanadamu na sio lazima kile mtu anachotamani. Agape anachagua kupenda bila masharti.

upendo : *Phileo* (Mgiriki). Jibu la roho ya mwanadamu kwa kile kinachovutia kama ya kupendeza. Tofauti na agape na huzungumza juu ya heshima, heshima kubwa, na mapenzi ya zabuni na ni ya kihemko zaidi. Upendo wa urafiki; imedhamiriwa na raha ambayo mtu hupokea kutoka kwa kitu cha upendo huo. Phileo ni upendo wa masharti.

fanya wanafunzi (kitenzi): *Matheteuo* (Kigiriki). Kufanya mwanafunzi (Mathayo 28:19; Matendo 14:21); kufundisha (Mathayo 13:52) kwa kusudi la kufanya mwanafunzi. Sio sawa kabisa na "kufanya waongofu," ingawa inaelezewa kwa hakika. Neno hili *hufanya wanafunzi* waweke mkazo zaidi juu ya ukweli kwamba akili, pamoja na moyo na mapenzi, lazima yashindwe kwa Mungu kwa kuwaelekeza waumini wapya juu ya jinsi ya kumfuata Yesu, kujitiisha kwa enzi ya Yesu, na kuchukua utume wa huduma ya huruma. Inajumuisha pia kuwaleta watu katika uhusiano na Yesu kama wanafunzi kuwafundisha na kuwfanya wachukue nira yake ya kufundisha kama mamlaka (Mathayo 11:29), kukubali maneno Yake kama ya kweli, na kujitiisha kwa mapenzi Yake kama yaliyo sawa.

kudanganywa : Kudhibiti au kucheza kwa njia za ujanja, zisizo za haki, na za ujanja, haswa kwa faida ya mtu mwenyewe.

tafakari : Kuomboleza, kutamka, au sauti za kunung'unika, kama kusoma nusu kwa sauti au kuzungumza na wewe mwenyewe, kuingiliana na maandishi ili iweze kuingia ndani ya akili yako. Kama begi la chailinaloingia ndani ya maji linapenya ndani ya kioevu, kwa hivyo kutafakari juu ya Maandiko kunajaza akili zetu. Katika ulimwengu wa kibiblia, kutafakari haikuwa mazoezi ya kimya.

waziri (nomino): Mtumishi au mhudumu, yule anayesimamia, anayetawala, na anayetimiza.

waziri (kitenzi): Kurekebisha, kudhibiti, na kuweka utaratibu; kutumikia, kutoa huduma kwa mwingine; kufanya kazi kwa Bwana kama mtumishi.

maadili : Imefafanuliwa na nini ni sawa na sawa kwa maoni ya Mungu.

kutofurahi uovu : Unapoona mtu akianguka dhambini au akifanya kosa, haufurahi au kulipiza kisasi kwao.

muuguzi : Kitendo cha uuguzi, kunyonya, kulisha, kufundisha; kitu ambacho kinalisha, kusambaza na lishe; kuelimisha au kukuza, kuendeleza maendeleo ya mtu au kitu (1 Wathesalonike 2: 7).

75

Uzazi wa Mabadiliko

kamili au kukomaa : *Teleios* (Kigiriki). Lengo au kusudi; kumaliza, ambayo imefikia mwisho wake, muda, kikomo; kwa hivyo, kamili, kamili, bila kutaka chochote (Waefeso 4:13).

mafunko kamili : *Katartizo* (Kigiriki). Kuweka kitu katika hali yake inayofaa, kuanzisha, kuandaa kwa hivyo haina upungufu katika sehemu yoyote.

kutesa : Kufuata kwa njia ya kuumiza, kuhuzunisha, au kutesa; kukandamiza; kuweka juu na ukatili; kusababisha kuteseka.

uwajibikaji wa kibinasi : Uwezo wa kujitunza mwenyewe; kufuata mambo ambayo umejitolea kufanya, au vitu vinavyohitajika, bila mtu mwingine yeote kukulazimisha; kuchukua umiliki, kuwajibika na kukubali uwajibikaji kwa matendo yako.

nguvu : *Dunamis* (Kigiriki). Nguvu ya nguvu au uwezo wa kufanya kile ambacho ni Mungu tu anayeweza kufanya.

adhabu : Kiasi kilichopimwa cha maumivu ya kuhamasisha, au kuadhibiwa kwa adhabu. Adhabu ni sehemu ya mpango wa jumla wa nidhamu, lakini ni tofauti na matokeo ya kurekebisha. Adhabu humchochea mtoto kujitoa kwa mamlaka ya wazazi na kukubali matokeo ya kurekebisha.

kusudi : Matokeo au lengo linalotarajiwa au linalotarajiwa.

kuguswa : Kutenda kwa kujibu kichocheo au kichocheo, kutenda kinyume.

kuguswa katika mwili : Mkristo akijibu hali kwa njia ya dhambi, katika tabia ya tabia yao ya zamani ilioanguka, au akijibu kwa nguvu na uelewa wao badala ya nguvu na hekima ya Roho Mtakatifu.

kukemea : Kumhukumu, kumthibitisha mtu katika makosa.

kufurahi katika ukweli : Kuwa na furaha kubwa; kufurahi kwa kile kilicho kweli kulingana na ahadi za Mungu.

tubu : Kutatua; kurekebisha maisha ya mtu kama matokeo ya majuto ya dhambi zake; kujuta kwa yale ambayo mtu amefanya au ameacha kufanya mbele za Mungu. Kugeuka na kwenda mwelekeo mwingine; kubadili mawazo, mapenzi, na maisha yanayosababisha mabadiliko ya tabia; kufanya mambo kwa njia nyininge.

jibu : Tenda vyema au vyema.

kujibu kwa upendo : Kujibu mwongozo wa ndani, upendo, hekima, na nguvu ya Roho Mtakatifu.

kulipiza kisasi : Kuumiza kwa **kulipiza** tusi.

thawabu : Thamani kubwa ya thamani.

kugawanya sawa : Kukata kitu sawa sawa na vile unavyofanya katika useremala, uashi, au kwa kukata kipande cha kitambaa ili kushonwa pamoja.

mkorofí : Sifa ya ukali; mkali, mkali, mbaya, asiye na adabu, au mwenye kukera kwa namna au vitendo.

kanuni : Kutawala, kusimamia, kuongoza, kuchunga, na kuongoza. Kwa kumaanisha hii inamaanisha kutunza kitu, kuwa na bidii, kufanya mazoezi.

mijeledi : Inatia ndani mateso yote ambayo Mungu huwapangia watoto Wake, ambayo kila wakati imeundwa kwa faida yao. Inajumuisha anuwai ya majoribu na dhiki, ambayo Yeye huamuru kwa ushauri na ambayo hufanya kazi ya kuua dhambi na kukuza imani.

tafuta na uweke akili yako : Vitenzi visivyo na maana, vinavyoonyesha hatua ni mchakato wa kuendelea. *Kutafuta* kunamaanisha "kutafuta na kujitahidi kupata." Weka *akili yako* inahusu mapenzi, mapenzi, na dhamiri (Wakolosai 3: 1-2).

tafuta kwanza : Amri ya kufanya na usiache kamwe (Mathayo 6:33).

tafuta njia yako mwenyewe : Kufuutilia kile kinachofaa zaidi maslahi yako mwenyewe bila kujali jinsi matendo yako au njia zako zinawaathiri wengine. Kutotaka kupokea maoni, ambayo ni pamoja na maagizo kutoka kwa mtazamo wa Mungu.

kujidhibiti : Uwezo wa kujitawala kihisia, kimwili, na kiroho; uwezo wa kutoleta kila wakati njia ya upinzani mdogo.

kujitafutia mwenyewe : Kufanya vitu kwa njia yetu wenyewe, tukitumia yetu au hekima ya ulimwengu huu katika kufanya uchaguzi.

kuzima : Kizuizi cha chumba bila marafiki, simu, redio, kompyuta, michezo, au iPod.

dhambi ya utume : Tunatenda dhambi tukitenda kwa mamlaka yetu wenyewe. Mungu anasema usifanyi hivyo, na tunafanya hivyo hata hivyo. Kwa mfano, Mungu anasema usiibe (Waefeso 4:28), lakini tunaiba.

dhambi ya kukosa: **Tunatenda** dhambi kwa kutotenda yaliyo sawa na Mungu. Anatuamuru kufanya kitu, na tunaamua kutokufanya au, kwa ujinga, tunawatendea watoto wetu kulingana na kile tunachohisi ni bora, sio kufanya mapenzi ya Mungu. Kwa mfano, Mungu anasema tusamehe, lakini tunakataa.

msimamizi : Mwangalizi; Meneja; mtu ambaye hufanya kama mlinzi, msimamizi, au msimamizi.

somo : Kitensi kisicho julikana; amri ya kufanya na kuendelea kufanya. Inashiria kuendelea kwa bidii, kuwa na bidii, kufanya kila juhudhi kufanya bora, kuwa na hamu na bidii katika kutimiza lengo.

mtiifu : Hopotasso (Kigiriki). Mtazamo wa hiari wa kujitoa, kushirikiana, kuchukua jukumu, na kubeba mzigo.

hafikirii ubaya : *Logizomai* (Kigiriki). Inatumiwa kama neno la uhasibu, linalomaanisha kuweka vitu pamoja katika akili ya mtu, kuhesabu au kujumlisha, kujishughulisha na mahesabu.

Imekamilishwa kwa kila kazi njema : Mungu anatarajia tuelewe mapenzi yake na tupewe nguvu ya kufuata kwa utii.

77

Uzazi wa Mabadiliko

treni juu : *Chanak* (Kiebrania). Kujitolea au kuweka kando kwa huduma ya kimungu (Mithali 22: 6).

mafunko : *Paideia* (Kigiriki). Kuadhibu, kwa sababu mafundisho yote yanayofaa kwa watoto wenyewe dhambi wa wanadamu yanajumuisha na inamaanisha nidhamu, marekebisho, kama vile Bwana anavyokubali (Waefeso 6: 4). Nidhamu ambayo inasimamia tabia. Pia kusababisha kukua kama unavyotaka; kutengeneza au kuwa tayari au ujuzi.

kubadilishwa : *Metamorphoo* (Kigiriki). Kutoka kwa ambayo tunapata neno *metamorphosis*. Kubadilika kuwa kitu tofauti kabisa, kama kiwavi na kipepeo.

maadili : Kanuni au vitendo unavyoishi. Tabia yako inaonyesha kile unathamini zaidi.

voids : Kitu ambacho kimeachwa. Mungu ameweka ndani yetu mahitaji ya kihemko ambayo ni muhimu kama yetu ya mwili. Ikiwa hatuna hewa ya kupumua, maji ya kunywa, na chakula cha kulisha miili yetu, mwishowe tutakufa. Mungu ameweka mahitaji ya ukuaji wa kihemko ndani ya kila mtoto. Ikiwa hajafikiwa, zinaweza kusababisha shida kubwa za kihemko na kisaikolojia kama mtu mzima.

Kwa mfano, mtoto ana mahitaji fulani ya ukuaji wa kihemko ambayo lazima yastahiliwe kupitia mamlaka ya upendo, na nidhamu inayofaa thabitii. Ikiwa mahitaji haya yameathiriwa au hayatolewi, tupu huundwa ndani ya mtoto. Hii mara nyingi hufanyika kwa sababu wazazi hawaelewi majukumu yao waliyopewa na Mungu au kiwango cha ushawishi wao kwa mema au mabaya. Watoto wengi hawawezi kutambua kinachokosekana – utupu ni nini – lakini watajaribu kukijaza kwa kitu fulani. Ukosefu wa upendo wa kweli na nidhamu inayofaa inaweza kumfanya mtoto awe katika hatari ya ulevi au shida za kihemko na kisaikolojia ambazo husababisha tabia mbaya. Ikifuatwa, maagizo ya kibiblia yanaweza kutoa uhusiano mzuri na mtoto wako na mtu mwénye afya ya kihemko kwa mtoto wako.

hila : *Methodia* (Kigiriki). Ambayo sisi hupata neno *Mbinu* . Inaonyesha ujanja, ujanja, na udanganyifu. Neno hilo mara nyingi lilikuwa likitumika kwa mnyama mwitu ambaye anajificha kwa ujanja na kisha kumtia mawindo yake bila kutarajia. *Mbinu* mbaya za Shetani zimejengwa karibu na wizi na udanganyifu.

Maelezo ya mwisho

1. Spiros Zodhiates, *Kamusi Kamili ya Utaftaji wa Neno: Agano Jipya* (Chattanooga, TN: Wachapishaji wa AMG, 2000), 481.
2. Stephen & Alex Kendrick na Randy Alcorn, *Azimio la Wanaume* , ed. na Lawrence Kimbrough (Nashville, TN: Uchapishaji wa B&H, 2011), 115.
3. Warren Baker na Gene Carpenter, *Kamusi Kamili ya Kamusi ya Kujifunza: Agano la Kale* (Chattanooga, TN: Wachapishaji wa AMG, 2003), 537.
4. Spiros Zodhiates, *Kamusi Kamili ya Utaftaji wa Neno: Agano Jipya* , elektroniki ed. (Chattanooga, TN: Wachapishaji wa AMG, 2000).
5. Zodhiates, *Kamusi Kamili ya Utaftaji wa Neno* , elektroniki ed.
6. Thomas D. Lea na Hayne P. Griffin Jr., *The New American Commentary: 1, 2 Timotheo, Titus* , juzu. 34 (Nashville, TN: Broadman & Holman Publishers, 1992), 112.
7. *Kamusi Mpya ya Kimataifa ya Webster ya Lugha ya Kiingereza* , Toleo la Pili Lisilofupishwa (Springfield, MA: Kampuni ya G & C Merriam, Wachapishaji, 1939).

kuhusu mwandishi

Mpumbavu. Mwanafunzi aliye na ugonjwa wa shida. Mhitimu wa shule ya upili na kiwango cha kusoma cha darasa la tatu . Mume asiyejua na baba mnyanyasaji. Wote walielezea Mchungaji Craig Caster wakati mmoja katika maisha yake, lakini Mungu alikuwa na mpango tofauti kwake. Licha ya hofu ya Craig ya kuongea mbele ya watu, Mungu alimwita kwenye huduma ya wakati wote mnamo 1994. Alitoka kwa imani bila elimu rasmi au shahada ya seminar. Aliwekwa wakfu mwaka 1995 na tangu hapo ameandika vitabu vinne; alifundisha wanaume wengi; nasaha mamia; iliongozwa isitoshe kwa Kristo; na kufundisha maelfu kupitia semina za ndoa na uzazi, mafungo ya wanaume, na mikutano ya wachungaji kote Amerika na kimataifa. Yote kwa neema na nguvu za Mungu.

Ingawa Craig alimpa Yesu maisha yake mnamo 1979, mabadiliko yake yalianza alipoanza kukaa ndani ya Yesu na Neno Lake kila siku. Anaamini kweli Yesu anatamani uhusiano wa karibu na kila mmoja wetu. Maisha yake hubadilishwa milele kwa sababu anafuata uhusiano huu na anamtegemea Kristo kabisa.

Kuwa na Moyo

Ikiwa unajitahidi kuamini kwamba Mungu anaweza kufanya kazi na kupitia maisha yako, pata moyo na hadithi ya Mchungaji Craig. Usiruhusu dhambi zako za zamani, ulemavu wa kujifunza, hofu ya kufundisha au kusema, au ukosefu wa elimu kukuzuue wewe kuwa mtiifu kwa wito wa Mungu maishani mwako. Mungu anatamani kukufanya uwe mwanafunzi wake, na ikiwa umeoa au una watoto, anataka kukufanya uwe mwensi na mzazi anayemheshimu. Neema yake ni ya kushangaza na haina kikomo. Anakupenda na anatamani kutukuzwa kupitia wewe.

Ahadi ya Mungu Kwako

Asante Mungu kwa ahadi zake nyingi na utoaji. Tafakari ahadi zake kutoka kwa maneno ya "Simoni Petro, mtumwa na mtume wa Yesu Kristo."

Kwa wale ambao wamepata imani sawa na sisi kwa haki ya Mungu wetu na Mwokozi Yesu Kristo:

Neema na amani ziongezwe kwenu katika kumjua Mungu na Yesu Bwana wetu, kama uweza wake wa kimungu umetupa sisi vitu vyote vinavyohusu uzima na utauwa, kwa kumjua ye ye aliyetuita kwa utukufu na fadhila, ambayo kwayo. tumepewa ahadi kubwa na za thamani sana, ili kwa hiso mpate kushiriki katika tabia ya Kiungu, mkiepuka uharibifu ulioko duniani kwa tamaa.

Lakini pia kwa sababu hii, mkijitahidi sana, onzeni imani yenu wema, kwa wema maarifa, kwa ujuzi wa kujizua, kwa kujizua uvumilivu, kwa uvumilivu utauwa, kwa utauwa wema wa kindugu, na kwa upendo wa kindugu upendo. Kwa maana ikiwa mambo haya ni yako na yamejaa, hautakuwa tasa wala kuzaa matunda katika kumjua Bwana wetu Yesu Kristo. (2 Petro 1: 1-8)

Kuhusu Wizara za Uanafunzi wa Familia

Huduma za Wanafunzi wa Familia (FDM), huduma isiyo ya faida iliyoanzishwa mnamo 1994 na mwanzilishi na mkurugenzi Mchungaji Craig Caster, inajitahidi kusaidia, kuelimisha, na kufundisha mwili wa Kristo kuhudumia familia. Ili kutimiza lengo hili, FDM hutoa vitabu vyakazi, video zinazounga mkono, na vifaa vyakazi, na mafunzo ya kibinadsi, vikundi vidogo, utafiti wa kikundi cha nyumbani , na uanafunzi wa mtu mmoja mmoja . Wanafanya semina juu ya ndoa, uzazi, uelewa wa vijana, na upangaji wa uanafunzi wa kanisa.

Lengo la huduma ya FDM ni kuwahimiza, kuwafundisha, na kuwaandaa viongozi wa makanisa ya Kikristo kukuza maono ya uanafunzi na kutoa vitabu vyakazi vyakazi vikundi vidogo, utafiti wa kikundi cha nyumbani , na uanafunzi wa mtu mmoja mmoja . Wanafanya semina juu ya ndoa, uzazi, uelewa wa vijana, na upangaji wa uanafunzi wa kanisa.

Amerika na nje ya nchi wamehudumia makutano yao kwa kutumia vifaa ya FDM. Huduma yao pia husaidia familia nydingi kupitia rasilimali za mkondoni za bure zinazopatikana katika FDM.world.

FDM wanahudumu kimataifa katika nchi kama Urusi, Ukraine, Cuba, Mexico, Afrika, Singapore, Japan, na China. Pata maelezo zaidi katika FDM.world.